

Zaaan 'sɛbhɛ Sa Zaan gbaa -Zezuu gbɔzɔnɔ gbɔ

-Zezuu -gɔgbɔ *Zaan cɛli, mɔ -wa. Nu, Zaan mɔ -Zezuu *'bɪnɔnya kugbua lɛ 'sɔɔ glaa -nyumɛ yabhlo nya. 'Mɔ wa laa «'bɪnɔnyɔ -ɔ ka zɛ -Zezu -kalɪ» wee 'sɛbhɛɛ da tɔlva. -We ka 'gbɔ Zaan yia 'sɛbhɛ nɪ cɛli, mɔ -wa nu, nyuma 'ka we 'jiyibheli nu, -Zezu -wa -Lagɔɔ -Bhasanyɔ, mɔ -wa -Lagɔɔ Yu, 'in -ɔ -ka ɔ dli -gɔ zɔ, 'in -mɔɔ yia 'yliyɔgagie ɔ 'ɲnɪ nya.

Wɛli -zɛa nyumɛ

¹ -Lagɔ 'nɪa -slɔ -lu weee lala, -ɔ wa laa Wɛli ɔ mɪ la. Wee Wɛli -yɔ -Lagɔ 'sɔ mɪ. Wee Wɛli -yɔ -Lagɔ mɪ -bhlo. ² -Lu weee gwedida, ɔ -yɔ -Lagɔ 'sɔ mɪ. ³ ɔ gbɛgbɛɪn -Lagɔ -laa -lu weee la. -Lu -we mɪa lalada ɔ 'bɪgɔ we 'nɪ -mɪ. ⁴ Nu, ɔ -gɔ 'yliyɔgagie 'bhɔva, 'in wee 'yliyɔgagie mɪa, we ka nyuma zli -la. ⁵ Wee zli mɪ lida nikpise 'wɔ, 'in nikpise 'nɪ we nyumonɔ.*

⁶ -Lagɔ ka nyumɛ yabhlo tie, 'mɔ wa laa *Zaan, † ⁷ mɔ -wa gbɔdayinyɔ, mɔ yia ɔ 'ka zlu -gɔgbɔ gba. Yi ɔ yia nyuma -ka ɔ wɛli 'nɔ, 'in wa 'ka dli zɔ. ⁸ ɔ 'dɛ 'nɪ wee zli nya -mɪ, nu, yi ɔ yia ɔ 'ka wee zlu -gɔgbɔ gba. ⁹ -We mɪa da nɪ, mɔ -wa zlu 'zayli, wee zli yia dɔdɔ -gɔ, we san mɪ 'mnida nyuma weee -gɔ.

¹⁰ ɔ Wɛli ka dɔdɔ -gɔ yi. ɔ gbɛgbɛɪn -Lagɔ -laa dɔdɔ la, we mɪ 'sa 'bhie, dɔdɔgɔ -nyuma 'nɪ ɔ yibheli. ¹¹ ɔ yia ɔ 'dɛɛ nyumaa -gbɛ nɪ, wa 'nɪ ɔ kpa 'nanɔv. ¹² Nu, tɔlva 'paa ɔ yi, 'in wa yia ɔ dli -gɔ zɔ. -Maa mɪa,

* **1:5** We 'ji yabhlo -wae: 'in nikpise 'nɪ we 'wɔlanɔ. † **1:6** Nu, 'Zan -Batisɪ -wa.

-maa ɔ 'nyea 'yoo wa 'ka -Lagoo 'yua -ze. ¹³ Sa nyuma gwalia wa 'yua dudɔ -gbɔ, we 'nɪ 'sa -manɪ -ze -Lagoo 'yua. We 'nɪ nyume mɪ wa dide nya. Nu, -Lagoo 'nyea wa 'yliyɔgagɛ.

¹⁴ Ɔɔ Weli ka nyume -ze, 'in ɔ yia -ain glaa ladi. Ɔ 'gbɔ -a yia 'nanɪdli -yɔ -Lagoo gbuzɔnɔ yibheli. -A ka ɔ yla, 'in sa ɔ 'ɲnɪ mnɪa -Lagoo 'ɲnɪ 'bhisa, -a ka we -yɔyɪ. Nu, 'ɲnumɪe -we -Lagoo 'Yu -bhlo 'yia ɔ Dide kwɛɛ, mɔ -wa. ¹⁵ Zaan mɪ ɔ gbɔdayinyɔ nya, ɔ 'kpɪa 'wɔ, ɔ nɛɛ: «Da in gbaa: <Ɔ yia na 'bɪgɔ, ɔ 'ɲnumɪe -zi na -nɔ, -we ka gbɔ -wa, bhla in 'ka 'wɔ ɔ mɪ -bha> 'mɔ in saa 'ɲnɪ.»

¹⁶ 'Nanɪdli duun ɔ kaa, we nya ɔ ɲwnaa -a 'dɛ weee 'nyu la. Ɔ palɪa -ain sɔ -zɔnɔ -gbɔ la, 'in ɔ yia we -gɔpalɪ. ¹⁷ Nu, -Lagoo palɪa ɔ tite *Moizu gbɛgbɛɪn, nu, -Zezu *Klisu gbɛgbɛɪn -a yibhelia ɔ 'nanɪdli -yɔ ɔ gbuzɔnɔ. ¹⁸ Nyume yabhlogbɔɔ 'nɪ -slɔ -Lagoo 'yɪ, nu, ɔ 'Yu -bhlogbɔɔ -ɔ -yɔ ɔ mɪa -bhlo, 'in -ɔ mɪa ɔ Dide kwesi, mɔ slolua -ain -Lagoo.

*'Zan *-Batisu dayɪgbɔ*

(Mt 3.11-12; Mk 1.7-8; Lk 3.15-17)

¹⁹⁻²⁰ *Zuifɔɔ 'yugalɪnya -wa mɪa *-Zeluzalemɔ, ma tiea -Lagɔbɔɔnya -yɔ wa -yɔbɛnya *Leviii zɔaylɪnyɪma tɔlɔa, wa 'ka Zaan layɪbha nyɔɔ ɔ -mɪa. Zaan 'nɪ kalɪ 'pa, 'sa ɔ 'palɪa we 'bɪgɔ sa tɪklɪ. -We ka da ɔ 'yia, 'mɔ ɔ gbaa, mɔ -wa nu: «-Amɪ, in 'nɪ -Lagoo -Bhasanyɔ nya -mɪ.»

²¹ 'In wa yɪ 'yaa ɔ layɪbha: «We -ka 'sa -mɪ, nyɔɔ -in -mɪa? *-Lagɔgbɔɔ -falɪpanyɔ *Elii -in -mɪa yɪ?»

Ɔ nɛɛ: «-Innya, in 'nɪ -mɔɔ.»

Wa nɛɛ 'yae: «Ɔɔ -Lagɔgbɔɔ -falɪpanyɔ -putu -a mɪa wɔda nɪ, 'mɔ -in -mɪa yɪ?»

ጋ ነደ: «-Innya.»

²² We 'dεε 'gbu wa ነደ ጋ -yla: «Nyጋጋ -in -mia? -A -ka mni, -wa tiea -ain, -a 'ka wa 'di -sali, -in ነደ -na 'dεε daa lεa?»

²³ Wεli -we -Lagጋgbuu -falipanyጋ *Ezaii gbaa, 'mu Zaan palia:

«*Nyime yabhlo* ጋ 'kpi'a 'wu -mጋ da beblεε: a nu Nyimaa -Kanyጋጋ 'yoo tiklu ጋ 'yu», 'mጋ in -mia.»

²⁴ Nyima -wa wa tiea Zaaan -gbε, *Faliznyima mi wa glaa. ²⁵ Wa 'yibhaa ጋ la: «Nu, -in 'ni -Lagጋጋ -Bhasanyጋ nya -mi, -in 'ni -Lagጋgbuu -falipanyጋ Elii, 'in -Lagጋgbuu -falipanyጋ -putu -a mia wuda, -in 'ni -mጋጋ, we -ka 'sa -mi, lεε -lu ka 'gbu -na batizee nyima?»

²⁶ ጋ ነደ: «Gbuጋጋnu -wa, -ami mia, nyima na batizea 'nyu nya. Nu, ain nyidi, nyime yabhlo mi -bha, a 'ni ጋ -yi. ²⁷ Mጋ yia 'mi 'bi yia, in 'ni mneni in 'ka ጋ -sakwlaa 'llukpe -blo.»

²⁸ -We weee mia da, Betani we nva lε, -mጋ Zudeen nyu 'yibbu 'wosoluda, da Zaan batizea nyima.

-Zezu, saa -bha nyima gbonyuu

²⁹ Zli zlia, -Zezu mi Zaaan gbεgbεin yilida, 'in Zaan yia ጋ -yoyi, 'in ጋ ነደ: «A yla, -Lagጋጋ *Bh-labhleyu ni, ጋ mi duduጋ -nyima gbonyuu -bhasada.

³⁰ Da in gbaa nu, nyime yia 'mi 'bi yia, ጋ 'tite -zi na -nu, nu, wa 'nia -slጋ 'mi gwali, ጋ mi la, 'mጋ in saa 'ηni.

³¹ Zlime, in 'ni ጋ -yi, in 'ka ጋ *Izlaεinyima -slo lu wa 'ka ጋ yibheli, we 'gbu in yia nyima batizea yi 'nyu nya.»

³²⁻³³ Zaan ka 'ya ጋ gbuu da 'yi, ጋ ነደ: «Nu, zlime, in 'ni ጋ -yi, nu, -Lagጋ ጋ tiea 'mi in 'ka nyima batizee 'nyu nya, ጋ ነደ 'mi -yla: «-ጋ -gu -in -ka -Lagጋጋ Zuzu

'yi kwlida, 'in we 'ka bha -tu, mɔ -wa nyime ɔ 'kaa nyima batizee -Lagɔɔ Zuzu 'Pupa nya. Nu, -ami -wa ɔ gbɔdayinyɔ. In ka -Lagɔɔ Zuzu -yɔyi. ɔ 'bhva yali, ɔ 'sibhlia ɔ -gu la -kpakɔn 'bhisa, 'in ɔ yia -bha -tu.»
 34 -Ami, in ka ɔ -yɔyi, mu 'gbɔ in yia gba nu, ɔ nyime mia da, -Lagɔɔ 'Yu ɔ -mia.»

-Zezu laa ɔ 'binɔnyaa tianv

35 Zli zlia, Zaan -yɔ ɔ 'binɔnya 'sɔ mi 'ya -bha, 36 'in -Zezu yia 'plia yi. Zaan ylaa ɔ, ɔ nɛɛ: «A -tali, -Lagɔɔ Bhlabhleyu ni.»

37 ɔ 'binɔnya 'sɔ 'nva -we ɔ gbaa, 'in wa yia -Zezu 'bi mni. 38 -Zezu 'bhitia la, ɔ 'yia nu, wa mi ɔ 'bi, 'in ɔ nɛɛ wa -yla: «Lɛɛ -lu ka da a taha?» Wa nɛɛ ɔ -yla: «*Wlabi, mɔ -in -dilu la?» (Nu, Wlabii ji -wa zuifɔwɛli 'wɔ: «Gbuslolunyɔ».)

39 ɔ nɛɛ: «A yi, 'in a 'ka -bha 'yi.»

Wa mnia da ɔ -dilia la, 'in wa yia -bha 'yi, -zugba jibhezaa -lɛli -mnuanɔ ka nyini. 'In wa yia wee 'yilu pnu bhia ɔ -gbɛ.

40 Wa 'desɔbhie glaa, -wa 'nva Zaaan wɛli, 'in wa yia -Zezu 'bi mni, wa 'yabhlo -wa Simɔ Piɛli bheli Andlee. 41 Tiada, mɔ yia ɔ bheli 'Simɔɔ laa, 'in ɔ nɛɛ: «-A ka Mesi 'yi.» (We ji -wa «-Lagɔɔ -Bhasanyɔ».)

42 'In ɔ -yɔ -mɔɔ 'sɔ yia -Zezuu -gbɛ mni. -Zezu ylaa ɔ, 'in ɔ nɛɛ: «-Mi -wa 'Simɔɔ, -na dide wa laa Zaan. -Na 'ɲni wa yia zva Sefasi.» ('Mv wa bhitia 'wola Piɛli, -muv ji -wa tukpa.)

-Zezu laa Filipv -yɔ Natanaɛli

43 Zli zlia, -Zezu 'yibha ɔ 'ka Galilee -dɔdɔ -gu mni. ɔ -yɔ Filipv gbɛlia, ɔ nɛɛ ɔ -yla: «Yi 'mi 'bi.»

44 Filipv mia, Betisaida -dɔdɔ -gu ɔ 'bhva, Andlee -yɔ Piɛli klaa 'ya. 45 -Muv 'biɔ, Filipv -yɔ Natanaɛli

yia 'wɔgbeli, 'in ɔ nɛɛ ɔ -yla: «-Lagɔɔ titee 'sɛbhɛ 'wɔ, Moizɪ ka nyɪmɛ yabhloo gbɔ gba, -Lagɔgbɔɔ -falɪpanya ka 'ya ɔ gbɔ gba wee 'sɛbhɛ 'wɔ. -A ka ɔ 'yɪ. Nu, mɔ -wa *-Zɛzɛfɔɔ 'yu -Zezu, Nazalɛtɪgbe 'wɔ ɔ 'bhɔa.»

⁴⁶ -Mɔɔ nɛɛ ɔ -yla: «'Lee, -lu -zɔnɔ mneni we 'ka Nazalɛtɪ 'bhɔɔ?»

Filipɔ nɛɛ: «Yi -na 'dɛ 'ka -bha 'yɪ.»

⁴⁷ Nu, Natanaɛɪ yia -Zezuu -gbɛ yi. ɔ bɛa ɔ -yɔ, -Zezu 'yia ɔ -yɔ, 'in ɔ nɛɛ ɔ daa: «A yla, *Izlaɛɪnyɪmɛɛ 'dɛbhie -gbolu ni, ɔɔ nyɪmɛ miɔ, kalɪ 'ni ɔ dli 'wɔ -mi.»

⁴⁸ Natanaɛɪ nɛɛ: «Sa -in yibheli 'mi 'wɔ la?»

ɔ nɛɛ: «Da Filipɔ 'niɔ -sɔ -mi la ni, in ka -mi 'yɪ, -zugba -in mi *figɪsu zɔ.»

⁴⁹ -Bha Natanaɛɪ gbac: «Wlabi, -in mi -Lagɔɔ 'Yu nya, Izlaɛɪnyɪmaa 'wlulapɪnyɔ -in -miɔ.»

⁵⁰ -Zezu 'palɪa we 'bɪgɔ, ɔ nɛɛ: «In gbaa ni, in ka -mi 'yɪ figɪsu zɔ, we 'gbɔ -in yia 'mi dli -gɔ zɔ, mɔ -wa yɪ? -Li 'kadɪ -we -zia -mɔni 'yia -na yia we. ⁵¹ In nɛɛ aɪn -yla gbɔzɔnɔ saɛ, yalɪ a yia 'yia ŋwɛ -kalɪda. 'Anzɪnya a yia 'yia kwlɪda -yɔ -gblada *Nyɪmɛɛ 'Yu -gɔ.»

2

-Zezu 'bhitilia 'nyu nɔ 'wɔla

¹ -Mɔɔ 'bɪgɔ, 'yɪ 'sɔ 'plɪa, 'in wa yia 'ŋwɔkwafɛtɪ -sa Galilee 'gbe wa laa Kana, we 'wɔ. -Zezuu 'nyaa mi -bha. ² 'In wa yi 'yaa -Zezu -yɔ ɔ 'bɪnɔnya la wee 'fɛtɪ 'wɔ. ³ -Bha bɛa, 'in nɔ yia bhɪa, 'in -Zezuu 'nyaa nɛɛ ɔ -yla: «Nɔ ka bhɪa.»

⁴ -Zezu 'palia we 'bɪgʊ, ɔ nɛɛ: «'Maa, amaa nu gbʊ -wa yaayɪ, na nu gbʊ -wa yɪ? Bhla -we nya wa 'kaa na 'titɛɛ 'dɛbhie -gbolu 'yɪ, we 'nɪ -slɔ nyɪ.»

⁵ -Zezuu 'nyaa nɛɛ lililuu dlilinya -yla: «-We weee ɔ yia an -yla gbaa, a nu we ɛ.»

⁶ 'In tukpa nyida 'kadɪ gbelibhlo mɪ -bha wa kwesi. -Mʊʋ 'wʊ wa plia 'nyu, 'in wa budoa: 'sa Zuifʊʋ tite gbaa. Nu, we 'yabhlo bhɪ 'wʊ litɪ glʊ gbʊ. ⁷ -Zezu nɛɛ waa lililuu dlilinya -yla: «Nyidanya mia da nɪ, a yeli we 'nyu.» 'Sa wa yelia we sa kɛ! kɛ! kɛ!

⁸ -Zezu nɛɛ: «A 'pli -slɛɛn we, a 'ka we 'fɛtɪ 'yugalinyɔ kwa.» 'In wa yia we ɔ kwa. ⁹ Ɔɔ 'fɛtɪ 'yugalinyɔ 'yia wee 'nyu ŋwɛ, -zugba we ka nu 'wʊlabhitili. Da wee nu 'bhʊlʊa, ɔ 'nɪ -bha da -yi, nu, -wa 'plia 'nyu, wa -yi -bha da. 'In ɔɔ 'fɛtɪ 'yugalinyɔ yia 'ŋwɔnɔ -kwanyɔ la. ¹⁰ 'In ɔ nɛɛ: «Da weee, nu -zɔnu wa wlaa -slɔ tia, wa -ka 'ma duun 'bhie, wa wlaa kalɔ nu. 'In -mɪ, -in yia nu -zɔnu ladɪ, 'in sɛnɛɛ bhla yia we yɪ.»

¹¹ Nu, gwɛdigbʊʋ tianʋ -we -slolua ɔ 'ŋɪnmɪɛɛ 'titɛ, Galilee 'gbe wa laa Kana, we 'wʊ ɔ nuɔ we ɛ. 'Sa ɔ -slolua ɔ 'ŋɪnmɪɛɛ 'titɛ, 'in ɔ 'bɪnɔnya yia ɔ dli -gʊ zʊ. ¹² We 'bɪgʊ, 'in ɔ yia Kapɛnaumʊ mɪ, ɔ -yɔ ɔ 'nyaa klaa, ɔ bhelia klaa, we -yɔ ɔ 'bɪnɔnya. 'In wa yia -mɔ 'yɪ ya 'sɔɛ li.

*-Zezu vua -valɛpanya *-Lagɔbudu 'kadʋ ŋwɛɛ
(Mt 21.12-13; Mk 11.15-18; Lk 19.45-46)*

¹³ Nu, Zuifʊʋ *Wʊzɪtɪyɪlu 'fɛtɪ ka ɔpa, 'in -Zezu yia -Zeluzalɛmʊ mɪ. ¹⁴ Ɔ plaa *-Lagɔbudu 'kadʋ ŋwɛɛ, nyuma -wa paa 'bhli klaa, bhlabhle klaa, we -yɔ -kpakʊn pɛlʊ, 'ma ɔ ylia -bha, 'in ɔ yɪ 'yaa 'gwɛzi

-bhitinya -bha yli, wa -di wa 'tabhle -yɔ la. ¹⁵ ɔ 'pnaa 'llukpe -yelipe 'bhisa, 'in ɔ yia nyuma weee vu -mɔ -Lagɔbudu 'kadu ŋwɛɛ, we -yɔ wa 'bhli -yɔ wa bhlabhlenya 'sɔ. ɔ 'mnia 'gwɛzi -bhitinyaa 'gwɛzi, 'in ɔ yia wa 'tabhle labhli. ¹⁶ ɔ nɛɛ -kpakɔɔn pɛlɔpanya -yla: «A -sa da we, a 'na nɔnɔ na Didee -budu -valɛ -budu 'wɔ -ni.»

¹⁷ -We *-Lagɔɛbhɛ gbaa, 'in ɔ 'bɪnɔnyaa dli yia we -gɔ -bho:

«'A! Na -Lagɔ, -na -budu in 'yɪbhaa,
we 'tɔ mɪ 'mɪ 'bhada.»

¹⁸ Tɔɔn, 'in Zuifɔv 'yugalinya yia ɔ layɪbha: «Sanɛɛ -na nɔa yi? -In nɔ gwɛdigbɔ yabhlo ɛ, 'in -a 'ka we 'jiyibheli ni, -Lagɔ ka -mɪ 'yoo 'nyɛ.»

¹⁹ -Zezu 'paha we 'bɪgɔ, ɔ nɛɛ: «Wee -Lagɔbudu 'kadu mia, a -sa we la, 'in in 'ka we 'yɪgbeli 'yli ta nya.»

²⁰ Wa nɛɛ ɔ -yla: «Aya! Wa 'kaa -budu ni 'sɔbha, wa li -zɔ glɔ 'sɔ -zɔ gbelibhlo, 'in -mɪ, -in nɛɛ -in 'ka we 'sɔbha 'yli ta nyaa?» ²¹ Ni, -budu -zɔnɔ -Zezu saa 'ŋni, ɔ 'dɛɛ kuu gbɔ ɔ gbaa. ²² We 'dɛɛ 'gbɔ, da -Zezu -ka tɪtɪnya glaa 'wɔsɔ, ɔ 'bɪnɔnyaa dli yia we -gɔ -bhoa, -we ɔ gbaa we -yɔ -we mia ɔɛɪda -Lagɔɛbhɛ 'wɔ, 'mɔ wa zɔa dli -gɔ.

-We mia nyimaa dli zɔ, -Zezu -yi we

²³ Zuifɔv 'Wɔzɪtɪyli 'fɛtɪ nya -Zezu mɪ -Zeluzalɛmɔ. ɔ gwɛdigbɔnya -we slɔlua ɔ 'tɪɛ, 'mɔ ɔ nɔa ɛ, nyuma duun 'yia we -yɔ, 'in wa yia ɔ dli -gɔ zɔ. ²⁴ -Zezu 'ni wa dli -gɔ zɔ, -we ka gbɔ -wa, ɔ -yi wa 'dɛ weee dli. ²⁵ Ni, nyimɛ ɔ -ka ɔ -limaa gbɔ lapali ɔ -yla, -Zezu 'ni -mɔv gbɔ -ka, ni, -we mia nyimɛɛ dli zɔ, ɔ 'dɛ -yi we.

3

-Zezu -yɔ 'Nikodεmɔ

¹ Nu, nyimε yabhlo wa laa 'Nikodεmɔ, ɔ mia Falizinyimaa sɔ lu, 'in ɔ mia Zuifɔv 'yugalinyɔ yabhlo nya, ² mɔ yia -Zezuu -gbε sabɔ, 'in ɔ nεε: «Wlabi, -a -yi we 'ji nu, -Lagɔ ka -mɔ tie, -in 'ka -ain gbv -slolu. -Lagɔ -yɔ -mɔ 'sɔ 'nɔ -mɔ nɔ, -in 'nɔ mnɛni -in 'ka 'sasɔkpa -gwɛdigbɔnya nɔ lɛnɔ.»

³ ɔ nεε 'Nikodεmɔ -ylaε: «In nεε -mɔ -yla gbvɔnɔv saε: nyimε ɔ ka 'lulolu* wa 'nɔ gwalɔ, ɔ 'nɔ mnɛni ɔ 'ka nyima -wa -Lagɔ pɔlia 'wlu la glaa -mɔ.»

⁴ 'Nikodεmɔ nεε: «Sa wa 'ka nyimε kpasaa 'lulolu gwalia? Nu, ɔ mnɛni ɔ 'ka ɔ 'nyaa nɔkplε pla, wa 'ka ɔ 'sɔnɔ gwali?»

⁵ -Zezu 'palia we 'bɔv, ɔ nεε: «Nu, in nεε -mɔ -yla gbvɔnɔv saε: we -ka nu, wa 'nɔ nyimεε 'lulolu gwali, 'nyu -yɔ -Lagɔ Zuzu nya, -mɔɔ 'nɔ mnɛni -mɔɔ 'ka -wa -Lagɔ pɔlia 'wlu la glaa -mɔ. ⁶ -We ka gbv -wa, -wa 'nyaa -yɔ dide gwalia, wa mɔ nyimaa nyima nya, 'in -wa -Lagɔ Zuzu gwalia, wa mɔ -Lagɔ Zuzu nyima nya. ⁷ We -ka 'sa -mɔ, in -ka gba nu, wa gwali amiaa 'lulolu, we 'na sɔbhali -mɔ ηwεgaga -nɔ. ⁸ Nu, da -pɔpε 'yɔbhaa we 'ka 'plɔ, -bha we plɔlia, 'in -na nɔa we -jiji, nu, da we bhɔlɔa, mɔ we mnɔa, -in 'nɔ -bha da -yi. Sa -pɔpε mia, -wa -Lagɔ Zuzu gwalia, 'sa wa mia.»

⁹ 'Nikodεmɔ nεε: «Sa -mɔv 'ka 'wɔ la 'pɔpɔ?»

¹⁰ 'In -Zezu nεε: «Gbvslolunyɔ, ɔ ka 'ηnɔ wa -yia *Izlaɛli -dɔdɔ -gv, 'mɔ -in -mia, 'in -in 'nɔ wee gbv nɔ -yii? ¹¹ Nu, in nεε -mɔ -yla gbvɔnɔv saε: -we ka 'ji -a -yia, we -gvgbv -a gbaa. -We ka da -a 'yia, we

* **3:3** 'Lulolu: weh 'bhitie tɔlɔa nεε yalɔ.

'dɪ -a saa. 'In a 'nɪ 'yɪbha a 'ka -amɪaa -bhayɪgbv -yɔŋwnu. ¹² In ka aɪn -yla dɔdɔgbv gbv gba, a 'nɪ we -yɔŋwnu. We -ka 'sa -mɪ nɪ, da na yia aɪn -yla yalɪ gbv gbaa, a 'na 'ka we -yɔŋwnu, we 'nɪ mɔv? ¹³ Nɪ, nyɪmɛ yabhlogbɔɔ 'nɪ -slɔ -Lagɔɔ -gbɛ -gbla, we 'nɪ ɔɔ Nyɪmɛɛ 'Yu 'wɔbhv, mɔɔ 'bhva yalɪ.

¹⁴ «Nɪ, Moizɪ ka nɛtɛ -tɪbhɛ 'wɔbhv yalɪ da beblɛɛ nyɪma weee 'yu, 'sa -bhlokpadeɛ wa yia Nyɪmɛɛ 'Yu 'wɔbhv yalɪ, ¹⁵ 'in -wa weee -ka ɔ dɪ -gv zv, wa 'ka 'yliyɔgagɪe -we 'nɪa bhloluda -ka 'yɪ. ¹⁶ We 'dɛɛ 'gbv, 'sa -Lagɔ -kalia dɔdɔgbv -nyɪmaa zɛ, 'in ɔ yia ɔ 'Yu yabhlogbɔɔ wla, 'in -wa -ka ɔ dɪ -gv zv, wa 'na 'ka labhv. 'Yliyɔgagɪe -we 'nɪa bhloluda -ka, 'mɔ wa yia 'yɪa. ¹⁷ Nɪ, -Lagɔ 'nɪ ɔ 'Yu tie dɔdɔ -gv ɔ 'ka nyɪma gbv dɪlɪ, nɪ, ɔ 'ka wa gbv 'wɔsa, we 'gbv ɔ yia ɔ tie. ¹⁸ -ɔ -ka ɔɔ 'Yu dɪ -gv zv, -Lagɔ 'na 'ka ɔ gbv dɪlɪ, 'in -ɔ 'nɪ ɔ dɪ -gv zv, -Lagɔ ka ɔ gbv dɪlɪ pepe. -We ka gbv -wa, ɔ 'nɪ -Lagɔɔ 'Yu -bhlogbɔɔ dɪ -gv zv. ¹⁹ Sanɛɛ -Lagɔ bhva nyɪmaa -yɔgbv 'wɔ, nɪ, zɪ ka dɔdɔ -gv yɪ, 'in nyɪma 'nɪ we -yɔŋwnu, nɪ, wa 'yɪbha nɪkpise, -we ka gbv -wa, gbɔnyuu wa nva ɛ. ²⁰ -Wa weee nva gbɔnyuu ɛ, zɪ wa nyɛa 'wɔ, 'in wa'a 'tla zɪ 'klv. -We ka gbv -wa, wa mɪ nyanɔ nɔda, nyɪmɛ yɪ wa ɛnɔgbv yɪbheli. ²¹ Nɪ, -wa nva -Lagɔɔ dɔmagbv ɛ, zɪ 'klv wa tlaa. 'Sa nyɪma yia wa ɛnɔgbv -yɔ sa tenyii, 'in wa yɪbhelia we 'jɪ nɪ, wa mɪ -Lagɔ 'nɔŋwɛ zɔda.»

Zaan nɛɛ -Zezu -gali ɔ 'yu

²² -Mɔv 'bɪgv, -Zezu -yɔ ɔ 'bɪnɔnya yia Zudee -dɔdɔ -gv mɪ, 'in ɔ yia wa -gbɛ 'yɪ 'sɔɛ li, -zugba ɔ batizea nyɪma. ²³ 'In Zaan mɪa, -mɔɔ mɪ 'ya nyɪma batizeda: ɔ mɪ Enɔɔ, Salimɔ kwesi, da 'nyu -zua, -zugba nyɪma yɪ ɔ -gbɛ ɔ batizee wa. ²⁴ Nɪ, wa 'nɪ -slɔ

Zaan -kaslo 'wupa. ²⁵ -Bha kpikpelie -bhoa Zaan 'bunanya -yo Zuifu yabhlo nyidi, sa Zuifov tite gbaa wa budo wa 'ka -mawlu, we -gu. ²⁶ We 'gbu wa bea Zaan -yo, 'in wa nee: «Wlabi, nyime -o -yo -mi 'so mia Zudeen nyu lu, 'in -in yia o -gugbu gba -ain -yla, om, o mi nyuma batizeda, 'in nyuma weee mi o -gbe mnida.»

²⁷ 'In Zaan nee: «-Lago 'ni nyime -lu 'nye, o 'ni mneni o 'ka we 'yi. ²⁸ Amiaa 'de mi na gbodayinya nya, a ka 'mi nyee 'nu nu, -ami, in 'ni -Lagoo -Bhasanyo, nu, -Lago tiea 'mi o 'yu. ²⁹ -We ka gbu -wa, we -ka nanuu gbu, nu, nyime -o mia 'nywo kwada, o 'tale -o mnazia -lu weee, 'in 'feti 'ka nna, 'mo in -mia. 'In da o 'nywo kwanyo -ka wee feti 'wu yi ni, o 'tale -ka o yiyi di 'nu ni, 'in 'muna bhaa o. -Ami mia, in mi 'muna lida sa duun, 'sa nanuu gbu mia. ³⁰ Om, o 'bhu 'bi 'wu, 'in -ami 'ka zo be.»

³¹ «Nu, -o bhua -Lagoo -gbe, o -gali nyima weee 'yu. -o bhua duvu -gu, duvugv -nyime o -mia, 'in o gbaa duvugv gbu. Om, -o bhua -Lagoo -gbe, o -gali nyima weee 'yu. ³² -We o 'yia, -we o 'nua, we -gugbu o gbaa. 'In nyime yabhlogbo'o nywu o gbuv dayigbu -yo. ³³ -o -ka o gbuv dayigbu -yonywu, mo slolua nu, -we -Lago gbaa, gbuzonu -wa. ³⁴ Nu, -o -Lago -ka tie, -Lagoweli o gbaa, -we ka gbu -wa, -Lago nyea o o Zuzu kplo! kplo! ³⁵ Dide -Lago -kali o 'Yuu ze, 'in o ka o 'tite o kwee zu -lu weee -gu. ³⁶ -o -ka o 'Yu dli -gu zu, o ka 'yliyogagie -we 'nia bhloluda -ka. Nu, -o' o zua o 'Yu 'nywe, o 'na 'ka 'yliyogagie 'yi. -Lagoo 'ce zo o tua.»

4

-Zezu -yo Samalinwo

¹ -Muv 'bigv, Falizunyuma ka 'nv nu, nyuma duun mī -Zezu 'biyida o 'ka wa batizee we -zi Zaan. ² (Nu, we 'ni o de, o 'binanya batizea nyuma). Da -Zezu yibhelia we 'ji, ³ -bha o 'bhva Zudee, 'in o yia Galilee lv mni.

⁴ O 'ka Galilee mni, we mī nu, o -di Samalii -dvdv 'wv. ⁵⁻⁶ Da o mia Samalii -dvdv -gv 'plida, 'gbe yabhlo wa laa Sikaa, -bha o nynia we nvkple. Wee gbe mia, da *Zakobv ka bhaa dvdv kibhe, 'in o yia -bha -klo 'bhlu, wee dvdv -we o 'nyea o 'yu *-Zezefv, we kwesi we mia. -Zezu sia nonve kwεε, 'in o yia wee -klo -yo ladi. Nu, 'ylvbagbv -wa.

⁷ -Bha Samalinwno yabhlo yia 'nyu 'plia, 'in -Zezu nεε o -yla: «A 'nyε 'mī 'nyu in 'ka 'ma.» ⁸ (Nu, o 'binanya ka lililu zaa mni 'gbe nvkple.)

⁹ O o 'nywno nεε o -yla: «Aya! -Mī Zuifv zlalia -amī Samalinwno 'nyu yi?» Nu, Zuifv -yo *Samalii -nyuma'a* 'nvnnv 'wola.

¹⁰ -Zezu nεε o -yla: «A 'ni -Lagoo wlawlalu -yi, 'in a 'ni o mia ain 'nyu -zlahda -yi. A -ka yaa we 'ji -yi, ama yi yaa o 'wlvwlvnyu -zlahda, 'in o 'ka we ain 'nyε.»

¹¹ O nεε: «Na -Kanyo, -in 'ni floko kwεε -ka, 'in -klo -to 'wv, sa -in 'ka 'mī wee 'wlvwlvnyu 'nyea? ¹² -Amīaa dukpasa Zakobv 'bhluwa wee -klo, o 'de ka we 'nyu 'ma, we -yo o 'yua -yo o 'noalii -gnvv -zlo. -Mī dli 'wv nu, -mī 'yilia -mī -zia o yi?»

¹³ -Zezu nεε o -yla: «Nyime o -ka nyu ni 'ma, 'nyumatv yia o 'bhaa lv. ¹⁴ Nu, 'nyu -we na yia wlaa, nyime o -ka we 'ma, 'nyumatv 'na 'ka 'masleen

* **4:9** Zuifo 'ni mnene wa 'ka Samalii -nyumaa kna kwezi.

ɔ 'bha. 'In wee 'nyu zεa ɔ 'wɔ 'wɔwɔlɔnyu, da 'yliyɔgagie -we 'nia bhloluda -ka, we bhva.»

¹⁵ Ɔɔ 'ɲwɔɔ nεε ɔ -yla: «Na -Kanyɔ, 'nyε 'mɪ wee 'nyu, 'nyumatɔ yi -slεεn 'mɪ 'bha, in yi 'maslεεn -seli 'nyu 'plia yi.»

¹⁶ -Zezu nεε ɔ -ylae: «A mɪ amaa 'lowli laa, a -yɔ ɔ 'sɔ 'ka yi.»

¹⁷ Ɔ nεε: «In 'nɪ 'lowli -ka.»

Ɔ nεε: «Gbuzɔɔnɔ a gbaa, nɪ, a 'nɪ 'lowli -ka. ¹⁸ Nɪ, a 'yɪ 'lowlia gbu. -Mɔmɔ a -yɔ ɔ 'sɔ mɪa dε nɪ, ɔ 'nɪ amaa 'lowli. Gbuzɔɔnɔ -wa.»

¹⁹ Ɔɔ 'ɲwɔɔ nεε: «Cɪn, na -Kanyɔ, in -yi we 'ji nɪ, -Lagɔgbɔɔ -falɪpanyɔ -in -mɪa. ²⁰ -Gɔgɔ 'kadɔ nɪ 'wlu -amɪaa dukpasɪ bubɔ bhaa -Lagɔ, 'in amɪa nεε: -Zeluzalɛmɔ wa 'kaa -Lagɔ bubɔ.»

²¹ -Zezu nεε ɔ -yla: «Bhɔɔ, a zɔ 'mɪ dlɪ -gɔ. Bhla yabhlo yia bεa, we 'nɪ -gɔgɔ 'kadɔ 'wlu, 'in we 'nɪ -Zeluzalɛmɔ wa 'ka Dide -Lagɔ bubɔ. ²² Nɪ, amɪa *Samalii -nyɪma, -we a bubɔa, a 'nɪ we -yi. 'In -we -amɪa Zuifɔ bubɔa, -a -yi we. -We ka gbu -wa, Gbɔwɔsanyɔ mɪa, Zuifɔɔ -gbε ɔ bhva. ²³ Nɪ, bhla -we nya -wa bubɔa Dide -Lagɔ tɪklɪ, wa 'kaa ɔ bubɔ Zuzu nya sazɔɔnɔ sa, we bhla ka cɪpa, 'in we ka nyɪni. Nɪ, we 'sasɔkpa -nyɪmaa da -Lagɔ talɪa, wa 'ka ɔ bubɔ. ²⁴ -Lagɔ mɪ Zuzu nya. -Wa 'kaa ɔ bubɔ, wa bubɔ ɔ Zuzu nya sazɔɔnɔ sa.»

²⁵ Ɔɔ 'ɲwɔɔ nεε ɔ -yla: «In -yi we 'ji nɪ, Mesi yia yia. (We ji -wa -Lagɔɔ -Bhasanyɔ.) Ɔ -ka yi nɪ, mɔ yia we 'dε weε 'wɔsɪsalia.»

²⁶ Ɔ nεε ɔ -yla: «Mɔ mɪa da aɪn -yla gbada.»

²⁷ -Bha -bhlokpade ɔ 'bɪnɔnya yia lɔ. 'In wa yia -Zezu -yɔ 'ɲwɔɔ yabhlo -yɔyɪ 'dɪ -sada. 'In we yia wa 'ɲwegaga -subhali, -zugba wa gba -mɔ dlɪ zɔε: «Lεε

-lu ɔ yibhali ɔɔ 'ɲwɔɔa? Lɛɛ -gbu ɔ gba ɔ -yla?» Nu, 'sasukpa-layibhaweli ni 'ni nyime yabhlogboɔ ɲwɛɛ 'tla.

²⁸ Tɔun, ɔɔ 'ɲwɔɔ tia -bha ɔ 'nyu -nyida, 'in ɔ yia 'gbe nukple pla. ɔ nɛɛ nyima -yla: ²⁹ «A yi! A yi -nya, a 'ka nyime yabhlo 'yi! Mɔ gbaa na lenɔgbu weee. We 'wɔ sa mɔ -wa -Lagɔɔ -Bhasanyɔ.» ³⁰ Tɔun, wa yia 'gbe nukple 'tla, 'in wa yia -Zezuu gbɛgbɛin mɔni.

³¹ We bhla, ɔ 'bɔnɔnya mi ɔ bhuhhoeda ɔ 'ka li.

³² 'In ɔ nɛɛ wa -ylaɛ: «Lililu -we in 'kaa li, a 'ni we -yi.»

³³ 'In ɔ 'bɔnɔnya nɛɛ wa 'dekpɔa nyidi: «Aya! Nyɔɔ 'nye ɔ lililua?»

³⁴ ɔ nɛɛ wa -yla: «Na yoopanyɔɔ dumagbuu 'nɔɲwɛzɔvɔɛ -yɔ ɔ lubhoo 'wlubhabhie, mu -wa na lililu. ³⁵ Amia, a nɛɛ nu, we -tu 'wɔ 'cɔ -mɔna, 'in -luu -didɔ bhla 'ka nyini, -ami nɛɛ ain -yla, nu, we -didɔ bhla ka -sɛɛn nyini. A -tali kpaa -gu, we 'ya ka zalɔ. ³⁶ -ɔ -ka -luu -didɔnyɔ nya -mi, ɔ ka ɔnɔɔ -tnɔɔ 'yi. Nu, ɔ mi nyima 'wɔlɔgwɔlɔlɔda, 'yliyɔgagie -we 'nia bhɔlɔlɔda -ka, -Lagɔ 'ka we wa 'nye. 'In we glɔglɔnyɔ -yɔ we -didɔnyɔ 'ka 'mɔna li dabhlo. ³⁷ Nu, nine yabhlo nɛɛ: «Nyime yabhlo glɔa, 'in nyime -putu dia.» Gbɔzɔnɔ -wa. ³⁸ Kpaa -we 'wɔ a 'nia lubho nɔ, -mɔ in tiea ain we -luu -didɔ bhla. Tɔɔa ka -mɔ lubho nɔ, 'in wa yia sia. 'In -amia yia we 'wɔ -tnɔɔ.»

³⁹ -Mɔɔ 'bɔgu, ɔɔ 'ɲwɔɔɔ gbagbaweli -gu Samalii -nyima duun zɔa -Zezu dli -gu. ɔ nɛɛ wa -yla: «ɔɔ nyime ni gbaa 'mi -yla na lenɔgbu weee.» ⁴⁰ We 'dɛɛ 'gbu, Samalii -nyimaa -zlo yia -Zezuu -gbɛ yi. 'In wa yia ɔ -bɛɔ -yɔpali, ɔ -yɔ wa 'ka -tu. ɔ li -bha 'yɔ 'sɔ.

⁴¹ 'In tɔlva yia wa -gv -bho dlizuvve nya, ɔ 'dɛɛ ɲwɛɛ wɛli 'gbv. ⁴² Wa nɛɛ ɔɔ 'ɲwnɔ -yla: «We 'ni -slɛɛn amaa wɛli -bhlogbɔɔ 'gbv -a yi ɔ dli -gv zv. Nu, -amɪaa 'dɛ ka ɔ ɲwɛɛ wɛli 'nv. Nu, -a -yi -slɛɛn we 'ji nu, mɔ -wa dɔdɔgv -nyima weɛ Gbɔwɔsanyɔɔ 'dɛbhie.»

-Zezu jipea nyime 'kadɔ yabhloo 'yu

⁴³ -Zezu li -bha 'yɪ 'sɔ, we tanvɔv zɪ, 'in ɔ yia ɔ 'yoo bhli, ɔ 'ka Galilee -dɔdɔ -gv lv mni. ⁴⁴ (Nu, -Zezuu 'dɛ ka gba nu, wa'a zv -bha -Lagɔgbvɔv -falɪpanyɔ ɔ 'dɛɛ -zɔɔ.) ⁴⁵ Tɔvɔn, ɔ nyɪnia Galilee, 'in nyɪmaa -zlo yia ɔ yoo -saa yi. -We ka gbv -wa, gwɛdigbv ɔ nva lɛ -Zeluzalɛvɔ 'Wɔzɪtɪyɪlu 'fɛtu bhla, wa ka -bha 'yɪ.

⁴⁶ 'Bhie ɔ yia Kana lv mni, Galilee -dɔdɔ -gv, da ɔ 'bhɪtilia 'nyu nv 'wɔla. Nu, *Ewɔdɔv nyime 'kadɔ yabhlo mɪa Kapɛnaumv, ɔ 'yu ka gu -yɔ. ⁴⁷ ɔ 'nva nu, -Zezu ka Zudee 'bhv, ɔ ka Galilee mni, 'in ɔɔ nyime yia Kana mni, ɔ 'ka ɔ 'yɪ. ɔ nyɪnia ɔ -gbɛ, ɔ nɛɛ ɔ -yla: «-Na zukpa -wa! -A mni Kapɛnaumv, -in 'ka na 'yu jipe, ɔ yi tɪ.»

⁴⁸ -Zezu nɛɛ ɔ -yla: «We 'ni gwɛdigbvɔnya 'wɔbhv, a 'ni mneni a 'ka 'mɪ dli -gv zv.»

⁴⁹ ɔɔ nyime 'kadɔ nɛɛ ɔ -yla: «Na -Kanyɔ, -a mni -mɔ, na 'yu yi tɪ.»

⁵⁰ ɔ nɛɛ: «Mni -budɔɲwɛɛ, nu, -na 'yu ka 'pɔ.»

'In ɔɔ nyime yia -Zezuu wɛli dli -gv zv, 'in ɔ yia ɔ -budɔɲwɛɛ mni. ⁵¹ ɔ mɪ mnɪda, 'in ɔ -yɔ ɔ zɔyua yia gbeli 'yloogbv. -Maa nɛɛ ɔ -yla: «-Na 'yu ka 'pɔ.»

⁵² 'In ɔ yia wa layɪbhaɛ: «'Lee, bhla -mɔmɔ nya ɔ yili 'wɔa?»

Wa nɛɛ: «Zubha 'yɔgbagbvɔv 'lɛlu tɪanv nya ɔ 'pɔa.»

53 ɔɔ 'yuu dide yia we 'jiyibheli nu, wee bhla -bhlokpade nya, -Zezu gbaa ɔ -yɬae: «-Na 'yu ka 'pu.» -Bha ɔ -yɔ ɔ -buduŋweɛ -nyɪma weee zɔa -Zezu dli -gb.

54 Wee gwɛdigbuɔ 'sɔnu ɔ nɔa dɛ lɛ ɔ Zudee -bhuda, ɔ 'ka Galilee mni.

5

*-Zezu jipea guzɔnyɔ yabhlo *Nyapɛyli nya*

1 -Mɔɔ 'bɪgu, Zuifɔɔ 'fɛti yabhlo nɪnia, 'in -Zezu yia 'wɔsɔ, ɔ 'ka -Zeluzalɛmɔ mni. 2 Nu, -mɔ -Zeluzalɛmɔ, klolo 'kadɔ yabhlo mɪ -bha, 'mɔ wa laa Bhlabhɬɛ Klolo. -Bha wee klolo kwesi, 'nyu yabhlo mɪ -bha, 'mɔ wa laa zuifɔwɛɪ 'wɔ Betɛsida. Nu, palɔɔ bhɔ gbu gbelia we. 3 Nu, guzɔnyaa -zlo slu we -yɔ la: 'lɔlɔnya klaa, 'tɪgɪtɪgɪnya klaa, we -yɔ zɔlaslonɪ mɪ -bha. [Nu, 'nyuu zuklue wa mɪa wɔda. 4 -We ka gbu -wa, bhla tɔɔa nya, 'anzɪ sibhɪia wee 'nyu lɔ la, 'in we zuklua we 'klɔ. 'In ɔ -ka -mɔ -bho tɪa, guo gu -we -ka ɔ -yɔ -mɪ, 'in ɔ puɔ.]

5 Nu, wa glaa, nyɪmɛ yabhlo ka gu -yɔ, we -zɔ glɔ -bhlo 'ya kugbua lɛ gbɛta nɪ. 6 Da -Zezu 'plɪɪa -mɔ, ɔ 'yɪa ɔ, 'in ɔ yia 'nɔ nu, wee gu ka ɔ -yɔ -gwɬɛ. ɔ bɛa ɔ -yɔ, 'in ɔ yia ɔ layɪbha: «-In 'yɪbha -in 'ka 'puɔ?»

7 'In ɔɔ guzɔnyɔ yia we 'bɪgɔpalɪɛ: «Na -kanyɔ, 'nyu -ka zuklu, nyɪmɛ ɔ 'kaa -mɔ 'mɪ 'pa, ɔ 'nɪ -mɪ. Bhla in 'ka 'wɔsɔ, nyɪmɛ yabhlo ka 'mɪ 'yugalɪ.»

8 -Zezu nɛɛ ɔ -yɬa: «-Sɔ 'wɔ! -In 'bhu -na -bita 'wɔ, -in mni.» 9 -Bha -bhlokpade, ɔɔ nyɪmɛ 'puɔ, ɔ -sɔa 'wɔ, ɔ 'bhua -bita 'wɔ, 'in ɔ yia mni.

Nu, *Nyapɛyli nya we nɔa lɛ. 10 -Bha Zuifɔɔ 'yugalɪnya gbaa -ɔ wa jipea -yɬa: «Nu, -zɛɛn mɪa,

Nyapɛyli -wa. 'In -amɪaa tite nɛɛ, -in 'nɪ mneni -in 'ka -na -bita 'wɔbhu, -in 'ka nɔ.»

¹¹ ɔ nɛɛ wa -yla: «Nyɪmɛ ɔ jipea 'mɪ, ɔ nɛɛ 'mɪ -yla: <-In 'bhu -na -bita 'wɔ, -in 'ka mɪ. >»

¹² -Bha wa 'yɪbhaa ɔ laɛ: «Nyɔɔ gba -mɪ -yla, 'bhu -na -bita 'wɔ -in mɪa?» ¹³ Nu, ɔɔ nyɪmɛ ɔ jipea ɔ, ɔ 'nɪ ɔ -yi. Nu, -Zezu ka ɔ 'yɪgwe lamnɔnɔ, nyɪma -zu -bhaa 'gbɔ.

¹⁴ -Mɔɔ 'bɪgɔ, -Zezu plaa -Lagɔbudu 'kadɔ zɔ, ɔ 'yɪa ɔ -yɔ, 'in ɔ nɛɛ ɔ -ylaɛ: «-In ka -slɛɛn 'pɔ, -in 'na nɔnɔ 'maslɛɛn gbɔnyuu lɛ -nɪɛ. We 'nɪ -mɔɔɔ, -we yia -mɪ yɪa, we -nyu 'yɪ.»

¹⁵ -Bha ɔɔ nyɪmɛ mɪa, 'in ɔ nɛɛ Zuɪfɔ -ylaɛ: «-ɔ puea 'mɪ nɪ, -Zezu -wa.» ¹⁶ Nu, Nyapɛyli nya ɔ jipea nyɪmɛ, we 'dɛɛ 'gbɔ wa yia ɔ -yɔwɔsɔɔ, wa 'ka ɔ sɪaɪ.

¹⁷ Nu, -Zezu nɛɛ wa -yla: «Bhla weee nya, na Dide mɪ lubho nɔda, ɔ 'bhisa -amɪ mɪ 'yaa lubho nɔda.»

¹⁸ We 'dɛɛ 'gbɔ Zuɪfɔ 'yugalɪnya yia ɔ -yɔwɔsɔɔ, wa 'ka ɔ 'bha. We 'nɪ wa Nyapɛyli -bhlogbɔɔ ɔ 'nɪ 'nɔŋwe zɔɔ gbɔ, ɔ nɛɛ 'ya nu, -Lagɔ -wa ɔ Dide, 'in ɔ yɪbhɔɔa ɔ 'dɛ -Lagɔ.

-Zezu wlaa 'yɪyɔgagɪɛ

¹⁹ -Zezu 'palia we 'bɪgɔ ɔ nɛɛ: «Nu, in nɛɛ aɪn -yla gbɔzɔnɔ saɛ: 'Yuu 'dɛbhlo 'nɪ mneni ɔ 'ka -lu yabhlogbɔɔ lɛnɔ, nu, -we ɔ 'yɪa ɔ Dide lɛnɔda, we 'dɛkpɔa ɔ nɔa lɛ. -We Dide nɔa lɛ, 'mɔ 'Yu nɔ 'yaa lɛ. ²⁰ Nu, Dide -kalɪ ɔ 'Yuu zɛ, 'in ɔ slɔlua ɔ ɔ lɛnɔgbɔ weee. Cɪn, gbɔ 'kadɪ -we 'yɪa -we -zia -we a 'yɪa, 'mɔ ɔ yia ɔ -slɔlua, 'in we 'ka aɪn ŋwɛgaga -sɔbhali. ²¹ Sa Dide ganɔa tɪtɪnya, 'in ɔ nyɛa wa 'yɪyɔgagɪɛ, 'sa -bhlokpade 'Yu nyɛa 'yɪyɔgagɪɛ nyɪma -wa ɔ 'yɪbhaa ɔ 'ka we 'nyɛ. ²² Dide'e 'bhu nyɪmɛɛ -yɔgbɔ

'wv, ɔ ka we 'dɛ weee ɔ 'Yu yoo 'nyɛ, ²³ 'in nyuma weee 'ka 'Yu 'noŋwe zɔ ɔ Dide 'bhisa. -ɔ 'ni 'Yu 'noŋwe zɔ ni, ɔ Dide, -ɔ tiea ɔ, ɔ 'ni -mɔɔ 'noŋwe zɔ.

²⁴ «In nɛɛ ain -yla gbuzɔnu saɛ: -ɔ -ka na wɛli yukwli pɔlv, 'in -ɔ tiea 'mi, ɔ 'ka ɔ dli -gv zɔ, ɔ ka 'yliyɔgagie -we 'nia -bhloluda -ka. Gbɔdilie 'na 'ka ɔ -nv nya -mi. Nu, ɔ ka tɪtie 'wɔbhv, 'in ɔ yia 'yliyɔgagie 'wɔplɪ. ²⁵ In nɛɛ ain -yla gbuzɔnu saɛ: da tɪtlɪnya 'kaa -Lagɔɔ 'Yuu wɛli 'nv, 'in -wa yia we 'nva, 'yliyɔgagie wa yia 'yia, we bhla ka cɪpa, 'in we ka nɪni. ²⁶ Sa Dide kaa 'yliyɔgagie 'wv, 'sa 'Yu kaa 'yliyɔgagie 'wv. Nu, Dide 'nyɛa we ɔ 'Yu. ²⁷ 'In ɔ yia ɔ 'Yu se 'nyɛ, ɔ 'ka nyɪmaa -yɔgbv 'wɔbhv. -We ka gbv -wa ni, ɔ mi *Nyɪmɛɛ 'Yu nya. ²⁸ Gbɔnya ni 'na sɔbhali ain ŋwɛgaga -ni. ²⁹ We bhla mi yida, da tɪtlɪnya weee -wa wa 'bhluva, wa yia ɔ wɛli 'nva, 'in wa 'ka wa gbawla 'wɔtla. -Wa nva gbv -zɔnu lɛ, wa -ka tɪtlɪnya glaa 'wɔsɔ, 'yliyɔgagie wa yia 'yia. 'In -wa 'nia gbv -zɔnu lɛnv, wa -ka 'wɔsɔ, gbɔdilie yia wa -nv nya -mia.

-Zezuu gbɔdayɪnya

³⁰ «Nu, in 'ni mnɛni in 'ka -lu yabhlogbɔɔ lɛnv na 'dɛ nya. Sa Dide gbaa, 'sa na bhua nyɪmaa -yɔgbv 'wv, we 'gbv, na gbvɔbhuhue mia tɪkɪ. -We ka gbv -wa, i'in -tali na 'dɛɛ dɔmagbɔv da, -ɔ tiea 'mi, ɔ dɔmagbɔv da na tala.

³¹ «We -ka na dɛ mi na gbɔdayɪnyɔ nya, -we na yia gbaa, a 'na 'ka we la gbuzɔnu. ³² Nu, na gbɔdayɪnyɔ yabhlo mi -bha. 'In, in -yi we 'ji nu, -we ɔ gbaa na daa gbuzɔnu -wa. ³³ Na 'gbv a yia nyɪma tie Zaan -gbɛ, wa 'ka ɔ layɪbha. -We ɔ gbaa ain -yla na daa, gbuzɔnu -wa. ³⁴ -Ami, in 'ni we gbv -ka, nyɪmɛ 'ka

na gbɔdayinyɔ -zɛ. Nu, Zaaan gbɔ na gbaa aun -yla, a 'ka gbɔ 'wɔbhɔv gbɔ -wa. ³⁵ Zaan 'wɔba lɪnape, 'in a yia ηwnu a 'ka 'mɔna li ɔ san 'wɔ, bhla -bhlo nya. ³⁶ Nu, in ka gbɔdayinyɔ yabhlo -ɔ 'yɪa -ɔ -zia Zaan. Sa wa 'kaa we 'jiyibheli nu, Dide tiea 'mɪ, mɔ -wa nu, lubho -we ka 'gbɔ ɔ yia 'mɪ tie, in mɪ we nuda. ³⁷ 'In ɔ Dide -ɔ tiea 'mɪ, ɔ 'dɛ mɪ na gbɔdayinyɔ nya. Nu, a 'nɪ -slɔ ɔ wɛɪ 'nɔ, 'in a 'nɪ -slɔ ɔ 'klɔ 'yɪ. ³⁸ ɔ wɛɪ 'nɪ aɪn 'wɔ -mɪ, -ɔ ɔ tiea, a'a zɔ ɔ dɪ -gɔv 'gbɔ. ³⁹ -Lagɔsɛbhɛ 'wɔ a talɪa, 'yɪyɔgagɪe -we 'nɪa bhloluda -ka, a 'ka we 'yɪ we nɔkplɛ. Nu, gbɔzɔnɔ -wa, wee wɛɪu dɛ gbaa na -gɔgbɔ. ⁴⁰ 'In a'a yɪ na -gbɛ, a 'ka 'yɪyɔgagɪe -zɔnɔ 'yɪ.

⁴¹ «In 'nɪ nyɪmaa 'ηnɪ kwaliɛ dataɪɪda -mɪ. ⁴² Nu, in -yɪ aɪn, in -yɪ we 'jɪ nu, -Lagɔ zɛkaliɛ 'nɪ aɪn 'wɔ -mɪ. ⁴³ -Amɪ -mɔmɔ yia na Didee 'ηnɪ nya, a'a ηwnu na gbɔ -yɔ, 'in nyɪmɛ -putu -ka yɪ, ɔ 'dɛɛ 'ηnɪ nya, ɔ gbɔ a ηwnua -yɔ. ⁴⁴ 'Nnɪ kukwaliɛ da a talɪa, nu, -Lagɔ -bhlogbɔɔ 'ka amɪaa 'ηnɪ 'yɪmanɪ, a'a -talɪ -mɔv da. -We mɪa daa 'gbɔ, a'a zɔa 'mɪ dɪ -gɔ. ⁴⁵ 'Lee, -amɪ yia aɪn gbɔ dɪɪa -Lagɔ 'yɪ yɪ? -Innya, we 'nɪ -amɪ yɪ aɪn gbɔ dɪɪa -Lagɔ 'yɪ, nu, a ka Moizɪ dɪ 'wɔ dɪ, mɔ yia aɪn gbɔ dɪɪa. ⁴⁶⁻⁴⁷ A -ka yaa Moizɪ dɪ -gɔ zɔ nɪ, -zugba a ka 'mɪ dɪ -gɔ zɔ. Lɛɛ -lu ka 'gbɔa? -We ka gbɔ -wa nɪ, Moizɪ ka na daa cɛɪ -Lagɔsɛbhɛ 'wɔ nu, -we ɔ cɛɪa a 'nɪ we dɪ -gɔ zɔ, we 'dɛɛ 'gbɔ a'a zɔa na 'dɛɛ wɛɪ dɪ -gɔ.»

6

(Mt 14.13-21; Mk 6.30-44; Lk 9.10-17)

¹ -Mɔv 'bɪgɔ, -Zezu mɪnɪa Galilenyu kwesi, 'in ɔ yia wee 'nyu 'wɔdɪ. (Nu, wee nyu mɪa, 'mɔ wa la 'yaa Tibeliadi). ² 'In nyɪmaa -zɔ yia -Zezu 'bɪ yɪ, nu,

gwɛdigbu ɔ nua lɛ nyɔmaa jipee nya, wa ka we -yɔyɔ 'gbu. ³-Bha ɔ -gblaa -gɔgɔ yabhlo 'wlu, 'in ɔ yia -mɔ ladi, ɔ -yɔ ɔ 'bɔnɔnya 'sɔ. ⁴Nu, Zuifɔɔ *'Wɔzɪtɪylu 'fɛti ka cɪpa. ⁵-Zezu -talia -bha tɔɔn, 'in ɔ yia nyɔmaa -zlo -yɔyɔ ɔ -gbɛ yida, 'in ɔ nɛɛ Filipɔ -ylaɛ: «Da -a 'ka 'floo zɔ, 'in nyɔma nɪ 'ka lia?» ⁶-We -Zezu 'kaa lɛnɔ, ɔ 'dɛ -yi we. Nu, la ɔ ylaa Filipɔ, we 'gbu ɔ yia we ɔ layɪbha.

⁷ Filipɔ nɛɛ: «Aya! 'Cɔ gbetaa lubhoo 'pɛnɪgwɛzii 'dɛbhiɛ nya, -a 'nɪ mnɛni -a 'ka 'floo zɔ, 'in wa 'dɛ weɛ 'ka li -sɛsɛ.»

⁸ -Zezuu 'bɔnɔnyɔ yabhlo mɪ -bha, 'mɔ wa laa Andlee, Simɔ Pielu bheli -wa. ɔ nɛɛ: ⁹ «Nɔkpasuyu yabhlo mia da, ɔ ka *lɔzɪfloo gbu -yɔ zibhi 'sɔ kwɛɛ. Zibhinya -yɔ 'floonyɔ nɪ 'nɪ 'wɔzɪ, wa 'dɛ weɛ 'ka li. We 'nɪ mɔɔ?»

¹⁰ -Zezu nɛɛ ɔ 'bɔnɔnya -yla: «A 'tɔlɔ wa, wa -dɪ la.» Nu, weɛ da mia, -petu -zu -bha. Waa nyɔma -dia la, wa nyɪni nɔkpasiaa 'wlu glɔ -bhlo 'wlu gbu (5.000). ¹¹ ɔ 'bhua 'floo 'wɔ, ɔ 'paa -Lagɔ fuo, -wa mia ladida, 'in ɔ yia we wa 'wɔla dlili. 'Sa ɔ dlili 'yaa wa zibhi 'wɔla, 'in wa yia li wa dlu da. ¹² Da wa 'dɛ weɛ lɔa nɪ, 'in -Zezu nɛɛ ɔ 'bɔnɔnya -yla: «A 'bhɪ we pnu la, a -yɔ we yi, we 'ya yabhlogbɔɔ yi mnɔ.» ¹³ Weɛ 'floo gbu nyɔma lia, 'in wa yia lɔ. We pnu -we -tɔa 'wɔ, 'mɔ ɔ 'bɔnɔnya 'bhua la, mɔ yea -cɪɛ kugbua lɛ 'sɔ.

¹⁴ Gwɛdigbu ɔ nua lɛ, wa 'yia we -yɔ, 'in wa nɛɛ: «Gbɔzɔnɔ -wa, -Lagɔgbɔɔ -falɪpanyɔ -ɔ 'kaa yi nɪ, 'mɔ ɔ -mia.» ¹⁵ -Zezu -yi we 'ji nu, wa 'yɪbha wa 'ka ɔ 'wɔbhɪ -gla nya, wa 'ka ɔ wa 'wlulapɪlɪnyɔ -zɛlɪ. We 'dɛɛ 'gbu ɔ yia wa gwɛvla, 'in ɔ 'dɛbhlo yia -gɔgɔ 'wlu mɪ.

*-Zezu nɔa 'nyu -gv
(Mt 14.22-27; Mk 6.45-52)*

¹⁶ Jibhe zɔa, -bha ɔ 'bɪnɔnya kwlia -gɔgɔ 'nyu kwesi. ¹⁷ -Bha wa -bhoa 'glɔ 'wɔ, wa 'ka 'nyu 'wɔdɪ, 'ɪn wa 'ka Kapɛnaumɔ mɪ, -zugba -Zezu 'nɪ -slɔ wa glaa -mɪ, 'ɪn sabɔ yia bɛ. ¹⁸ Nu, 'nyuu -gbɔgbɔ yia zuklue bhli, -pɪpɛ 'kadɔ mɪ 'plɪdaa 'gbɔ. ¹⁹ We bhla, kilomɛtlɪ gbu, kilomɛtlɪ gbelibhlo wa nɔa lɛ -mɔ 'nyu -gv. Nu, wa mɪ 'nyu 'wɔdɪda, 'ɪn wa yia -Zezu -yɔyɪ yida wa gbɛgbɛɪn 'nyu -gv -nɔnɔvɛ nya. - Bha wa nɔa nyanɔ. ²⁰ 'ɪn -Zezu nɛɛ wa -ylɛ: «-Amɪ -wa. A 'na nɔnɔ nyanɔ -nɪ.» ²¹ ɔ 'bɪnɔnya 'yɪbha wa 'ka ɔ 'wɔbhɪ 'glɔ 'wɔ. Tɔn, mɔ wa mɪa mɪda, 'ɪn wa 'glɔ yia -bhaa dɔdɔ ylɪ.

²² Zlɪ zlia, nyɪmaa -zlo -wa -tɔa 'nyuu kakpe yabhlo -gv, 'ɪn wa yia we 'jɪyɪbheli nu, 'glɔ -bhlogbɔɔ mɪa -bha. 'ɪn nyɪma -yɪ we 'jɪ nu, -Zezuu 'bɪnɔnya ka 'glɔ 'wɔbhɔ, 'ɪn wa yia mɪ, -zugba ɔ 'nɪ wa glaa -mɪ. ²³ -Slɛɛn, nyɪma -wa 'bhɔa Tibeliadɪgbɛ nɔkplɛ, 'ɪn wa yia 'glɔ tɔlɔa 'wɔbhɔ, 'ɪn wa yia mɪ. Wa mɪa, da Nyɪmaa -Kanyɔ bhɔbhɔea -Lagɔ, 'ɪn nyɪmaa -zlo yia 'floo li, 'ɪn wa yia -bha nyɪ. ²⁴ Nyɪmaa -zlo mɪa -bha, wa yɪbhelia we 'jɪ nu, -Zezu -yɔ ɔ 'bɪnɔnya 'nɪ -bha -mɪ, wa -bhoa 'glɔnya 'wɔ, 'ɪn wa yia -Zezu 'ylɪ 'bɪ lanɔnɔa mɪ Kapɛnaumɔ.

-Zezu -wa 'floo -we nyɛa nyɪma 'yliyɔgagɛ

²⁵ Wa ylia -Zezu kakpe -putu -gv, 'ɪn wa nɛɛ ɔ -yla: «*Wlabɪ, 'lee, lɛbhla -ɪn nyɪ -selia?»

²⁶ -Zezu 'palɪa we 'bɪgv, ɔ nɛɛ: «ɪn nɛɛ aɪn -yla gbɔzɔnɔ saɛ: a ka 'floo li, 'ɪn a 'nɪ lɔ -sɛ, we 'gbɔ a talɪa na da. We 'nɪ nu, na gwɛdɪgbɔnya ɪn nɔa lɛ,

we 'ji a 'nɔ 'wɔlaa gbɔ. ²⁷ Lililu -we nyumɔa, a 'na nɔnɔ we 'gbɔ lubho -nɪ. Nu, lililu -we gwɛa, 'in we nyɛa nyɛmɛ 'yliyɔgagɛ -we 'nɪa bhloluda -ka, a nɔ we 'gbɔ lubho. Wee lililu nɪ, Nyɛmɛ Yu yia we aɪn 'nyɛa. Nu, 'mɔ Dide -Lagɔ zɔa ɔ yibhelida -yɔ.»

²⁸ -Bha wa 'yɪbhaa ɔ laɛ: «'Lee, sa -a 'ka nɔ, lubho -we nana -Lagɔ dɔdɔ, 'in -a 'ka we nɔa?»

²⁹ -Zezu nɛɛ wa -ylaɛ: «Lubho -we -Lagɔ 'yɪbhaa a nɔ, mɔ -wa -ɔ ɔ tiea, a zɔ ɔ dli -gɔ.»

³⁰ Wa nɛɛ ɔ -yla: «Gwɛdigbɔ -mɔmɔ -in 'ka lɛnɔ, -a 'ka -yɔyɪ, 'in -a 'ka -mɪ dli -gɔ zɔa? Sa -in 'ka nɔa?»

³¹ Nu, da -amɪaa dɔkpasɪ -dɪlɪ bhaa da beblɛɛ la -bhlo -bhlo, wa ka *manɪ li. 'Sa we mɪa cɛlɪda -Lagɔsɛbhɛ 'wɔɛ:

ɔ'Floo -we 'bhɔa yalɪ,
 ɔ ka we wa 'nyɛ,
 wa 'ka we li.»

³² ɔ nɛɛ: «In nɛɛ aɪn -yla gbɔzɔnɔ saɛ: -ɔ 'nyɛa aɪn yalɪ 'floo nɪ, we 'nɪ Moizɪ: nu, na Dide nyɛa aɪn yalɪ 'floo 'zayli. ³³ Nu, -we ka gbɔ -wa, -Lagɔɔ nɔ 'floo mɪa, mɔ -wa -ɔ 'bhɔa yalɪ, 'in ɔ nyɛa dɔdɔgbɔ -nyɛma 'yliyɔgagɛ.»

³⁴ -Slɛɛn, wa nɛɛ ɔ -yla: «-Amɪaa -Kanyɔ, wee 'floo mɪa nɪ, 'nyɛ we -aɪn 'yɪlɪ weɛɛ nya.»

³⁵ -Bha -Zezu gbaa wa -ylaɛ: «Nu, 'floo -we nyɛa nyɛmɛ 'yliyɔgagɛ, -amɪ -wa. -ɔ -ka na -gbɛ yi, ɪwɔ 'na 'ka 'maslɛɛn ɔ 'bha. 'In -ɔ -ka 'mɪ dli -gɔ zɔ, 'nyumatɔ 'na 'ka 'maslɛɛn ɔ 'bha. ³⁶ Nu, in ka we aɪn -yla gba: amɪa, a ka 'mɪ 'yɪ, 'in a'a zɔ 'mɪ dli -gɔ.

³⁷ -Wa weɛɛ na Dide nyɛa 'mɪ, na -gbɛ wa yia yia. 'In nyɔɔɔ nyɔɔ yia na -gbɛ, in 'na 'ka ɔ 'pipeɛ viteli.

³⁸ Nu, in 'nɪ yalɪ 'bhɔ in 'ka na 'dɛɛ dɔmagbɔ lɛnɔa yi, -ɔ tiea 'mɪ, -mɔɔ dɔmagbɔ in yia lɛnɔa. ³⁹ -ɔ tiea

'mi, ɔ dɔmagbu -wa nu, nyɪma ɔ 'nyɛa 'mi yoo, in 'na mnɔnu wa 'yabhlogbɔɔ -ni. Nu, dɔdɔvɔ bhɪa zli, in -sɔlv wa 'wɔ tɪtlɪnya glaa. ⁴⁰ Cɪn, na Didee dɔmagbu ni: -wa -ka 'Yu 'yi, 'in wa -ka ɔ dli -gv zɔ, 'yliyɔgagie -we 'nɪa bhloluda -ka, 'mɔ wa yɪa, 'in dɔdɔvɔ bhɪa zli, in -sɔlv wa 'wɔ tɪtlɪnya glaa.»

⁴¹ Tɔvɔn, Zuifu yia -Zezu -yɔ ŋwɔŋwenie bhli, -we ka gbɔ -wa, ɔ nɛɛ nu, ɔ mi 'floo -we 'bhɔa yali nya. ⁴² Wamia nɛɛ: «-ɔ mia dɛ ni, -Zezu -wa. We 'ni mɔvɔ? -A -yi ɔ dide -yɔ ɔ 'nyaa. Nu, *-Zɛzɛfvɔ 'yu ɔ -mia. Sa ɔ gba -slɛɛn nu, yali ɔ 'bhɔa?»

⁴³ -Bha -Zezu 'palia wa wɛli 'biɔvɛ: «A 'na 'ŋwɔŋweni a 'dɛkpɔa nyidi -ni. ⁴⁴ Nu, nyɪmɛ yabhlogbɔɔ 'ni mneni ɔ 'ka na -gbɛ yi, 'mɔ we 'ni nu, na Dide -ɔ tiea 'mi, mɔ gbize ɔ 'wɔ. 'In -ɔ -ka na -gbɛ yi ni, dɔdɔvɔ bhɪa zli, 'in na sɔlvɔ ɔ 'wɔ tɪtlɪnya glaa. ⁴⁵ -We mia cɛliɔa -Lagɔgbɔvɔ -falɔpanyaa 'sɛbhɛ 'wɔ, mɔ ni: <-Lagɔ yia wa 'dɛ weee gbɔ -slolua.> Nyɪma weee -wa nɔa na Didee wɛli, 'in -we ɔ slolua, 'in wa ŋwɔnua we -yɔ, ma yia na -gbɛ. ⁴⁶ Nu, -ɔ 'bhɔa -Lagɔ -gbɛ ɔ 'dɛbhlogbɔɔ 'yɪa Dide. We 'ni ɔ mɔ 'wɔbhɔ, nyɪmɛ yabhlogbɔɔ 'ni -slɔ Dide 'yi. ⁴⁷ In nɛɛ aɪn -yla gbɔzɔnɔvɔ saɛ: nyɪmɛ -ɔ zɔa 'mi dli -gv, 'yliyɔgagie -we 'nɪa bhloluda -ka, we mi ɔ -nɔ nya. ⁴⁸ Nu, 'floo -we nyɛa nyɪmɛ 'yliyɔgagie, -amɪ -wa. ⁴⁹ Da bɛblɛɛ mia, amɪaa dɔkpasi ka -mɔ *manɪ li, we mi 'sa 'bhie, 'in wa yia tli. ⁵⁰ Nu, -mɔvɔ -ka wee 'floo -we bhɔa yali ni, nyɪmɛ -ɔ -ka we li, ɔ 'nɪa tli yi. ⁵¹ In nɛɛ, 'floo -we 'bhɔa yali, -we wlaa 'yliyɔgagie, -amɪ -wa. Wee 'floo mia, nyɪmɛ -ɔ -ka we li ni, 'in ɔ yɪa 'yliyɔgagie -we 'nɪa bhloluda -ka. Nu, 'floo na yia wlaa, mɔ -wa na yɪɛɛ, 'mɔ na yia wlaa dɔdɔgvɔ -nyɪmaa 'yliyɔgagiee 'gbɔ.»

52 -Bha Zuifvυ kpiκpεlie sumania 'wυ, 'in wa nεε: «'Lee, sa nyime ni 'ka ɔ yice -ain 'nyε lililu 'bhisaa?»

53 Tɔvυn, -Zezu nεε: «In nεε ain -yla gbυzɔnυ sa nu, a 'ni Nyimeε 'Yuu yice li, 'in a 'ka ɔ 'pɔvυn 'ma, 'yliyɔgagie 'na 'ka ain 'wυ -mi. 54 Nyime ɔ lia na yice, 'in ɔ maa na 'pɔvυn, ɔ ka 'yliyɔgagie -we 'nia bhloluda -ka. 'In dυdυυ bhia zli ni, -ami na sɔlva ɔ 'wυ tɔtɔnya glaa. 55 Nu, na yice mia lililu -zɔnυ -wa, 'in na 'pɔvυn mia, 'mamalu -zɔnυ -wa. 56 Nyime ɔ -ka na yice li, 'in ɔ -ka na 'pɔvυn 'ma, ɔ mi 'mi 'wυ, 'in -ami mi ɔ 'wυ. 57 Sa Dide ɔ tiea 'mi, ɔ -gaa 'yliyɔ, 'in in yia 'yliyɔgagie 'yi ɔ 'gbυ, 'sa -bhlokpade ɔ -ka 'mi lida -tυ, 'in -mɔɔ yia 'yliyɔgagie na 'gbυ. 58 Nu, -we -wa 'floo -we 'bhva yali ni, mυ ni: wee 'floo mia, we -yɔ amiaa dυkpasυ lilifloo 'ni 'wυwɔ. Nu, wamia ka tɔ. 'In nyime ɔ -ka wee 'floo ni li, ɔ mi 'yliyɔgada 'yli weee nya.»

59 Nu, gbυ weee -we mia dε, -mɔ Kapεnaumυυ *-Lagɔbudu zɔ ɔ -slolua we.

Nyima-zlo jlaa -Zezu 'bi

60 Da -Zezu 'binɔnya 'nua ɔ wεli, 'in wa glaa nyima duun nεε: «Nyɔɔ mneni ɔ 'ka ɔ wεli ni -yɔvυnwua? Wee wεli ni 'ni 'tε -sε.»

61 Da -Zezu yibhelia we 'ji nu, -we ɔ gbaa, ɔ 'binɔnya mi we 'gbυ 'vυwυvυwεda, ɔ nεε wa -yla: «-We mia da ni, mυ dia amiaa 'kva 'wυ yi? 62 'In da a -ka -slεεn *Nyimeε 'Yu -yɔyi yali lυmnida, sa a 'ka gbaa?

63 Nu, -Lagɔɔ Zuzu wlaa 'yliyɔgagie, we 'ni -mυυ ni, nyimeε 'dε -bhlo 'ni we mneni. Wεli -we in gbaa da ain -yla, -Lagɔɔ Zuzu nya in gbaa we, 'in we nyεa nyime 'yliyɔgagie. 64 We mi 'sa 'bhie, nyima tɔlva mi ain glaa, wa'a zυ 'mi dli -gv.» Nu, we bhlii we

gwedida, nyuma -wa 'nia o dli -gv zv, we -yo nyime -
o 'kaa o wla, wa 'ka o 'bha, -Zezuu 'de -yi wa. ⁶⁵ -Bha
o gba 'yae: «We 'gbv in yia da ain -yla gba nu, nyime
-o Dide 'ni 'yoo 'nye o 'ka na -gbε yi, o 'ni we mneni.»

⁶⁶ We 'bhv we bhla ni 'wv, o 'binonya glaa, nyuma
duun yia o 'bi 'bhv. Wa -yo o 'o bhli -slεen 'yoo -bhlo.

⁶⁷ -Slεen, -Zezuu nεε o 'binonya kugbua le 'so -yla: «'In
amia naa, amia 'ni 'ya 'yibha a 'ka mnui?»

⁶⁸ Simo Piel 'palia we 'bigv, o nεε: «Na -Kanyo, 'lee,
nyoo ka -gbε -a 'ka mnua? Nu, weli -we nyea nyime
'yliyogagie -we 'nia bhloluda -ka, -mi kwεε we mia.

⁶⁹ Nu, -amia mia, -a ka dli zv, 'in -a yia we 'jiyibheli
nu, -Lagoo -Mowlvnyo o tiea, 'mo -in -mia.»

⁷⁰ -Zezuu nεε wa -ylae: «Amia nyuma kugbua le so
mia de ni, -ami -saa -bha ain, we 'ni muv? Nu, ain
glaa, nyime yabhlo mia *'Kuzuu -nv mo!» ⁷¹ O mia
we gbada, Simo Isikaliotv 'yu Zudası o saa 'ηni. Nu,
oo Zudası mia, o mi -Zezuu 'binonya kugbua le 'so
glaa, 'bhie, mo yia o wlaa.

7

-Zezuu bhelia 'ni o dli -gv zv

¹ -Muv 'bigv, -Zezuu yia Galilee -dvdv -gv mni, -
zugba o plili 'gbenya 'wv. Nu, o 'ni 'yibha o 'ka Zudee
-dvdv -gv nyini, Zuifv 'yugalunya mi o 'bhabhiee
'klı 'yidaa 'gbv. ² Zuifv -fetı -we wa laa -fa -fetı, we
ka cıpa, ³ 'in o bhelia nεε o -yla: «-In 'bhv -seli, -
in 'ka Zudee mni, 'in -na 'binonya 'ka -na lenvgbv
-yoyı. ⁴ Nyime -o 'yibhaa nu, wa yibheli o, o 'o zize
o lenvgbv. -Slεen, -in mi gbunya ni lenvdaa 'gbv, -in
-slolu -na 'de dvdv -nyuma 'klv wa 'ka -mi -yoyı.»

⁵ Nu, -Zezuu bheliaa 'debhie 'ni o dli -gv zv.

⁶ 'In -Zezu nɛɛ: «-Ami mia, nanɔ 'yli -zɔnɔ 'nɪ -slɔ nɪni. Amia, 'yli weee nanɪ 'yli amiaa -nɔ nya. ⁷ Dɔdɔgbɔ -nyima 'nɪ mneni wa 'ka aɪn 'wɔnyɛ, nɪ, -ami wa nyɛa 'wɔ, -we ka gbɔ -wa, in ka wa lɛnɔgbɔ 'yliyɔlabhɪ, 'in in nɛɛ nɪ, wa lɛnɔgbɔ -nyu 'yli. ⁸ Nɪ, amia, a mɪ 'fɛtɪ nɪ -gɔ. Nanɔ 'yli 'nɪ -slɔ nɪnɪ 'gbɔ, -amɪ 'na 'ka mɪ.» ⁹ Ɔ bhia -we mia dɛɛ gbagbɛ, 'in ɔ yia Galilee -tɔ.

¹⁰ Nɪ, ɔ bhelia mɪa wee 'fɛtɪ -gɔ, 'in -Zezuu 'dɛbhie yia -mɔ mɪ zizewiemɪ. Ɔ 'nɪ -zejila 'wɔ 'tla. ¹¹ Wa mɪ 'fɛtɪ -sada, -zugba Zuifɔ 'yugalɪnya nɔnɔ ɔ 'yilibɪ, 'in wa gbaa: «Da ɔɔ nyimɛ nɪ mia?»

¹² -Bha nyima duun kpɛlia ɔ -gɔ, tɔlɔa nɛɛ: «Gbɔ -zɔnɔ ɔ nɔa lɛ», tɔlɔa nɛɛ: «-Innya, we 'nɪ 'sa -mɪ, nyima ɔ nɔa -dawli 'wɔ.» ¹³ Nɪ, wa mɪ Zuifɔ 'yugalɪnya sɔdaa 'gbɔ, -ɔ 'kaa -Zezuu gbɔ gba -zejila 'wɔ, we -kanyɔ 'nɪ -mɪ.

-Fa -fɛtu 'yli nya -Zezu -slɔlua nyima gbɔ

¹⁴ Da 'fɛtu 'yli ya 'sɔlɛ 'plɪa, -Zezu plaa -Lagɔbɔdu 'kadɔ zɔ, 'in ɔ yia -mɔ nyima gbɔslɔlue bhli. ¹⁵ -Bha ηwɛgaga -sɔbhɪa Zuifɔ, 'in wa nɛɛ: «Ɔmɔ nyimɛ 'nɪa 'sɛbhɛ 'kpɪa, 'lee, sa ɔ nɔ, 'in ɔ -yi 'sɛbhɛa?»

¹⁶ Ɔ nɛɛ: «Na gbɔslɔlue mia, we'e 'bhɔ na 'dɛɛ -gbɛ. Nɪ, -ɔ tiea 'mɪ, ɔ -gbɛ we bhɔa. ¹⁷ Nɪ, nyimɛ -ɔ -saa dlɪ ɔ 'ka -Lagɔɔ dɔmagbɔ lɛnɔ, 'ji ɔ yia we yibhelia nɪ, wee gbɔslɔlue mia, -de -Lagɔɔ -gbɛ we bhɔ, 'in -de na 'dɛɛ 'ηmɪ nya na gbaa. ¹⁸ Nyimɛ -ɔ gbaa ɔ 'dɛɛ 'ηmɪ nya, ɔ 'dɛɛ 'ylimanɛɛ da ɔ tɪa. Nɪ, nyimɛ -ɔ tɪa -ɔ tiea ɔ, -mɔɔɔ 'ηmɪ 'ylimanɛɛ da, gbɔzɔnɔ ɔ gbaa, ɔɔ 'tɔbhɔ yo. ¹⁹ Moizɪ palɪa tite aɪn -yla, we 'nɪ mɔɔ? 'In wee tite mia, aɪn glaa nyimɛ yabhlogbɔɔ

'ni we 'noŋwe zɔda -mi. Nu, lɛɛ -lu ka 'gbu a 'ka 'mi 'bhaa?»

²⁰ -Bha waa nyɪmaa -zlo gbaa: «Zuzu 'nyuu kpaa -mi yi? 'Lee, nyɔɔ gba ɔ 'ka -mi 'bhaa?»

²¹ -Zezu 'palia we 'bigu, ɔ nɛɛ: «Gwɛdigbu -bhlogbɔɔ in nua lɛ, mu sɔbhalia dɛ a 'dɛ weee ŋwɛgaga. ²² Nu, Moizi ka aɪn kni -plaplie -slolu. ('In weee kni -plaplie mia, we 'ni Moizi -la we la, ɔ dukpasi* -wa.) We 'gbu, amia, *Nyapɛyli nyaoo, 'in a paa nukpasu kni 'wu. ²³ Amia -ka nyɪmɛ *kni 'wɔpa Nyapɛyli nya, Moizu tite 'noŋwezɔzɔvee saa ni, -slɛɛn, -ami -ka nyɪmɛ -kpabhie jipe Nyapɛyli nya ni, 'lee, lɛɛ -lu ka 'gbu a palɪ 'mi -yɔ 'cɛa? ²⁴ Sa a yia -lu -yɔ, a 'na 'bhulu 'sa we -yɔgbu 'wu -ni, a 'bhu gbu 'wu sa tikli.»

-Zezu -wa -Lagɔɔ -Bhasanyɔ yi?

²⁵ -Bha -Zeluzalemɔ -nyɪma tɔlva gbaɛ: «Nyɪmɛ ɔ ka da wa mia -talɪda wa 'ka ɔ 'bha, mɔ 'ni da -mi?»

²⁶ Mɔɔ gbaa -slɛɛn dɛ gbu -zejila 'wu, 'in wa'a -sa ɔ -gu! 'Ji -amɪaa 'yugalɪnya yibhelia we nu, mɔ -wa -Lagɔɔ -Bhasanyɔ -zɔnɔ yi? ²⁷ Nu, ɔmɔ, ɔ mia da, -a -yi ɔ 'bhulɔda da. 'In -Lagɔɔ -Bhasanyɔ mia, ɔ -ka yi, da ɔ yia 'bhua, nyɪmɛ 'ni -bha da -yi.»

²⁸ Da ɔ mia nyɪma gbu -sloluda -Lagɔɔbudu 'kadu zɔ, -bha ɔ 'kpia 'wu 'titɛɛ: «A nɛɛ nu, a -yi 'mi, 'in da in 'bhua a -yi -bha da. We mi 'sa 'bhie, we 'ni na 'dɛ nya in yi. Nu, -ɔ tiea 'mi, ɔ mi tikli. Amia 'ni ɔ -yi,

²⁹ -ami in -yi ɔ, -we ka gbu -wa, ɔ -gbɛ na bhua, 'in mɔ tiea 'mi.» ³⁰ We 'dɛɛ 'gbu wa 'yibha wa 'ka ɔ kpa. Nu, ɔ 'yli 'ni -slɔ nynii 'gbu, nyɪmɛ yabhlogbɔɔ 'ni ɔ kwɛzi.

* **7:22** Dukpasi: nu, Ablaamɔ -Lagɔɔ 'nyɛa kni -plaplie tia.

31 Waa nyuma glaa, nyuma duun ka ɔ dli -gɔ zu. -Maa nɛɛ: «-Lagɔɔ -Bhasanyɔ mia, ɔ -ka yi ni, gwɛdigbu nyime ni nva dɛ lɛ, ɔmɔ -nu 'na 'ka -mɔɔ -zi.»

32 -We nyuma duun mia 'ɲwunɲweda ɔ daa, Falizinyuma 'nva we, -bha *-Lagɔɔbɔnyaa -cian-yɔ Falizinyuma tiea -mɔ -Lagɔɔbudu 'kaduu ɲwekɔnya wa 'ka ɔ kpa.

33 -Zezu nɛɛ 'yaɛ: «In-yɔ aɪn 'sɔ mi -slɔ da bhla -sɛlɛ nya, -mɔɔ 'bɪgɔ, -ɔ tiea 'mi, ɔ -gbɛ na yia lu 'bhitia.

34 Nu, na da a yia -talɪa yia, 'in a 'niɪa 'mi 'yia yi, -we ka gbɔ -wa, da na mniɪa, amia, a 'ni mneni a 'ka -mɔ mni.»

35 -Bha Zuifu gbɔgbalɪa -ylaɛ: «Mɔ ɔ 'ka mniɪa, 'in -a 'na 'ka ɔ 'yia? 'Lee, Zuifu mia -glɔgɔ -mɔ *Glɛki glaa, wa glaa ɔ yia mniɪa yi? 'Lee, waa Glɛki ɔ yia -slolua mniɪa yi? 36 Welɪ -we mia da ni, sa we 'ji mia? ɔ nɛɛ: «Na da a yia -talɪa, 'in a 'niɪa 'mi 'yia yi, 'in: «Da in mia mniɪa, amia, a 'ni mneni a 'ka -mɔ mni.»

37 Nu, 'fɛtu 'wɔbhlolu -yli mia, -we -wa wee 'yɪlu 'kadɔ, we nya -Zezu bɛa nyuma 'yu, 'in ɔ nɛɛ welɪ 'tɪtɛ nyaɛ: «Nyime -ɔ 'nyumatɔ -ka 'bha, ɔ yi na -gbɛ, 'in ɔ 'ka 'ma. 38 Nyime -ɔ -ka 'mi dli -gɔ zu, 'wɔwɔlɔnyu -we wlaa 'yɪiyɔgagɛ, mɔ yia ɔ dli zɔ 'wɔɔ, 'sa we mia cɛlɪda -Lagɔɛbhɛ 'wɔ.» 39 'Nyu -we ka gbɔ ɔ gbɛa, -Lagɔɔ Zuzu -wa. Nyuma -wa zɔɔ ɔ dli -gɔ ni, 'mɔ -Lagɔ yia wa 'nyɛa. Nu, -Lagɔ 'ni -slɔ Zuzu yoo 'pa, ɔ 'ni -slɔ -Zezu 'ɲniylilo 'nyɛɛ 'gbɔ.

40 Nu, nyuma duun 'nva -Zezuu welɪ, wa tɔɔɔ nɛɛ: «-ɔ mia dɛ, -Lagɔgbɔɔ -falɪpanyɔ -a mia wɔɔɔ, mɔ -wa.»

41 Nyuma tɔɔɔ nɛɛ 'ya: «-Lagɔɔ -Bhasanyɔ mia, mɔ -wa,» nu, tɔɔɔ nɛɛ: «-Lagɔɔ -Bhasanyɔ 'na 'ka

Galilee 'bhv, we 'ni mvv? ⁴² -Lagwεbhε nεε nu, -Lagwε -Bhasanyw mia, *-Davidu zwayli w yia 'bhva. Betilemv -Davidu -zwε mia, -mw w yia 'bhva.»

⁴³ Wε -Zezuu 'gbv waa nyima ni yia -yε 'bhvbhlv. Wa 'ni 'maslεen wεlv -bhlo -ka. ⁴⁴ Nyima tlvba 'yibha wa 'ka w kpa. Nu, nyime yabhlogbwε 'ni w kwεzi. ⁴⁵ Da waa -Lagwεbudu 'kaduv ηwεkunya 'bhva we ηwεε, 'in wa yia -Lagwεbvbnayaa -cian -yε Falizinyimaa -gbεlv mni. -Bha -maa 'yibhaa wa lae: «Lεε -lu ka 'gbv a 'ni -Zezu kpa, 'in a -yε w 'ka yia?»

⁴⁶ Wa nεε: «-A -ka bhaa 'wlv, nyime 'nia -slε nyime ni 'bhisa gba.»

⁴⁷ 'In Falizinyima nεε wa -yla: «Amia, w ka 'ya ain -dawli 'wvuv, we 'ni mvv? ⁴⁸ Zuifuv 'yugalinya -yε Falizinyima glaa, nyime yabhlogbwε 'ni w dlv -gv zv. ⁴⁹ 'In waa nyima mia dε, wa 'ni -amiaa tite -yi, 'in -Lagwε ka wa mε -yε la tv.»

⁵⁰ Nu, Falizinyime yabhlo mε wa glaa, 'mw wa laa 'Nikodεmv. (Wε 'Nikodεmv, -w mnia -Zezu 'yia zlvme, mw -wa.) W nεε wa -yla: ⁵¹ «-Amiaa tite 'ni gba nu, -a 'bhu sa nyimeε -yεgbv 'wv. -A 'nv -slε w wεlv, 'in -we w nva lε, -a 'ka we yibheli 'bhie, -a 'ka w gbv dlv.»

⁵² Nu, tlvba palia w ηwεε, wa nεε: «-Mε mia dε, Galilee -nyime -mε mε 'yaa yi? -In -talv -slε -Lagwεlv zw, 'in -na yia nu, -Lagwεgbv -falpanyw yabhlogbwε 'na 'ka Galilee 'bhv.»

[⁵³ -Slεen, -mwmw -ka 'wvuv, 'in -mwε mnia -mwε -buduv ηwεε.

8

'Nywε -w wa kpa nvkpasu -putu nya

1 Nu, -Zezu mnia *Olivusunyaa -gɔgɔ 'wlu, 2 zli zlia, we zɔkpɛ -papa, -bha ɔ mnia -Lagɔbudu 'kadu zɔlv, 'in nyima weee yia ɔ -gbɛ yi. 'In -Zezu yia ladɔ ɔ 'ka nyima gbɔ -slolu. 3 -Sɛɛn, -Lagɔ titee gwesanya -yɔ Falizinyima -laa ylikwɔɲwɔ yabhlo -Zezu 'yu. Ɔɔ ɲwɔ mia, 'mɔ wa kpa, -zugba ɔ -yɔ nukpasu -putu mɪ -budu 'wɔɔda. -Bha wa 'yiligbelia ɔ wa 'dɛ weee nyidi. 4 -Maa nɛɛ -Zezu -ylaɛ: «-Slolunyɔ, nu, 'ɲwɔ ɔ mia da ni, ɔ -yɔ nukpasu -putu mɪ -budu 'wɔɔda, 'in wa yia ɔ kpa. 5 Moizi nɛɛ tite 'wɔ nu, 'sasɔkpa -ɲwɔ mia, wa 'bha ɔ gbɔku 'wɔ. 'In -mɪ, -in nɛɛ saa?»

6 Ɔ zɔbhlilie nya wa gbaa dɛ wɛli ni, ɔ 'dɛɛ wɛli 'ka ɔ kpa, 'in wa 'ka ɔ gbɔ dili. Nu, -Zezu kwlia 'wɔ, 'in ɔ yia -di la tli dɔdɔ ɔ -kwɪtɛya nya. 7 Wa mɪ ɔ layibhadaa 'gbɔ, ɔ -sɔa 'wɔ, ɔ nɛɛ: «Aɪn glaa, nyumɛ ɔ 'nia -slɔ gbonyuu yabhlogbɔɔ lɛnɔ, -mɔɔ 'pa ɲwɔ ni gbɔku tia.» 8 'Bhie, ɔ yi 'yaa 'wɔkwli, -zugba ɔ cɛli dɔdɔ.

9 Da wa 'nɔa ɔ wɛli, 'in wa yia mnumnie bhli -bhlo -bhlo, we bhlili nyima kpasɪ -gɔ, 'in -Zezuu 'dɛbhlo yia -bha -tu we -yɔ ɔɔ 'ɲwɔ. 10 -Sɛɛn, -Zezu -sɔa 'wɔ, ɔ nɛɛ: «Bhɔɔ, da wa mia? Da amaa gbɔdilinyaa 'dɛbhie mia? 'Lee, nyumɛ yabhlogbɔɔ 'ni -tu ɔ 'ka aɪn gbɔ -dilu?»

11 Ɔ nɛɛ: «Na -Kanyɔ, nyumɛ yabhlogbɔɔ 'ni da -tu ɔ 'ka 'mɪ gbɔ -dilu.»

'In -Zezu nɛɛ: «'In -amɪ, 'in -dilu 'ya aɪn gbɔ. Nu, a mni -buduɲwɛɛ. We 'bhɔ -zɛɛn 'wɔ, ama -putu 'na nɔnɔ gbonyuu lɛ -niɛ.»]

-Zezu mɪ dɔdɔgɔ -nyimaa zli nya

12 -Slɛɛn, -Zezu nɛɛ 'ya nyima -yla: «-Amɪ -wa dɔdɔgbɔ -nyɪmaa zli. Nyɪmɛ ɔ yia 'mɪ 'bɪ nɔa, ɔ 'nɪa nɪkpɪsɛ 'wɔ nɔa yi. Nɪ, zli -we wlaa 'yliyɔgagɛ, 'mɔ ɔ yia 'yɪa.»

13 -Bha Falizinyima gbaɛ: «-Na 'dɛ -wa -na gbɔdayinyɔ, wɛli -we -na yia gbaa, -a 'na 'ka we gbɔzɔnɔ la.»

14 ɔ 'palɪa we 'bɪgbɔ, ɔ nɛɛ: «Nɪ, na 'dɛ yi na gbɔdayinyɔ nya -mɪɔɔ, gbɔzɔnɔ -wa. -We ka gbɔ -wa, mɔ na bhɔa, we -yɔ mɔ na mɪa, ɪn -yi -bha da. We mɪ 'sa 'bhie, amɪa, da na bhɔa, a 'nɪ -bha da -yi, 'ɪn mɔ na mɪa, a 'nɪ -bha da -yi. 15 Sa dɔdɔgbɔ -nyɪma bhua gbɔ 'wɔ, 'sa a bhua nyɪmaa -yɔgbɔ 'wɔ. Nɪ, -amɪ mɪa, 'ɪn 'bhu nyɪmɛ yabhlogbɔɔ -yɔgbɔ 'wɔ. 16 Nɪ, we -ka nyɪmɛɛ -yɔgbɔ ɪn 'ka 'wɔbhɪ, na gbɔwɔbhɪhue mɪ tɪkɪ. -We ka gbɔ -wa, we 'nɪ na 'dɛbhlogbɔɔ bhu wee gbɔ 'wɔ, Dide ɔ tiea 'mɪ, ɪn -yɔ ɔ 'sɔ mɪ. 17 We mɪ amɪaa tite 'wɔ cɛɪda nɪ, -we gbɔdayinya 'sɔ -ka gba wɛli -bhlo nya, a mɪnɛni a 'ka we dɪ -gbɔ zɔ.» 18 -Amɪ mɪ na gbɔdayinyɔ nya, 'ɪn Dide, ɔ tiea 'mɪ, -mɔɔ mɪ 'yaa na gbɔdayinyɔ nya.

19 Wa nɛɛ ɔ -yla: «Da -na Dide mɪa?»

-Zezu nɛɛ: «Amɪa, a 'nɪ 'mɪ -yi, 'ɪn a 'nɪ na Dide -yi, a -ka yaa 'mɪ -yi, -zugba a -yi yaa na Dide.»

20 Nɪ, wee gbɔ nɪ -Zezu gbaa, -zugba ɔ mɪ nyɪma gbɔ -sloluda -Lagɔbudu 'kadɔ zɔ, da wa palɪa -Lagɔgwɛzi, we kwesi. ɔnɔv 'yɪ 'nɪ -slɔ nɪnɪi 'gbɔ, nyɪmɛ yabhlogbɔɔ 'nɪ ɔ kpa.

-Zezu nɛɛ nɪ, mɪa ɔ yia

21 -Zezu nɛɛ 'ya wa -yla: «Mɪa na yia, 'ɪn na da a yia -talɪa. Nɪ, amɪaa gbɔnyuu lɔ a yia tɪɪa. Da ɪn mɪa mɪda a 'nɪ mɪnɛni a 'ka -mɔ mɪ.»

22 -Slɛɛn, Zuifvɔ 'yugalɔnya nɛɛ: «ɔ 'dɛ ɔ yia 'bhaa yi? -We ka gbv -wa, ɔ nɛɛ: «Da in mia mnɔda, a 'ni mneni a 'ka -mɔ mnɔ.» »

23 ɔ 'palia we 'bɔgbv, ɔ nɛɛ: «Amia, dɔdɔv -nv a -mia, 'in -ami, yalɔ -nv in -mia. Dɔdɔgbv -nyɔma a -mia, 'in -ami 'ni dɔdɔgbv -nyɔmɛ. 24 We 'dɛɛ 'gbv in yia gba nu, amiaa gbonyii lɔ a yia tɔlia. 'In tɔlia a yia amiaa gbonyii lɔ, we -ka nu, a 'ni we dli -gv zɔ nu, -ɔ in -mia, 'mɔ in -mia.»

25 -Bha wa 'yibhaa ɔ laɛ: «Nyɔɔ -in -mia?»

ɔ nɛɛ: «We 'bhv we gwedida, in mi we ain -yla gbada. 26 In mneni in 'ka gbv duun gba amiaa daa, 'in in 'ka ain gbv dli. Nu, -ɔ tiea 'mi, ɔ mi tɔkli, 'in -we in 'nɔa ɔ -gbɛ, 'mɔ na gbaa dɔdɔgbv -nyɔma -yla.»

27 Wa 'ni we 'wɔ la 'nv nu, ɔ Didee gbv ɔ mia gbada. 28 We 'gbv, ɔ nɛɛ wa -yla: «A -ka Nyɔmɛɛ 'Yu 'wɔbhv yalɔ 'bhie, a yibhelia we 'ji nu, -ɔ in -mia, 'mɔ in -mia. 'Ji a yia we yibhelia nu, 'in nv -lu yabhlogbɔɔ lɛ na 'dɛ -bhlo, nu, -we Dide -slolua 'mi, 'mɔ na gbaa. 29 Nu, -ɔ tiea 'mi ɔ -yɔ 'mi 'sɔ mi. 'Yli weee nya, -we nania ɔ dɔdɔ 'mɔ na nɔa lɛ, we 'dɛɛ 'gbv, ɔ 'ni na 'dɛ -bhlo tɔ.»

30 Da ɔ gbaa gbv ni, -bha nyɔma duun zɔa ɔ dli -gv.

Galɔ 'zayli

31 -Zezu nɛɛ Zuifvɔ -wa zɔa ɔ dli -gv -ylaɛ: «A -ka na wɛli -gv nɔ, a mi na 'bɔnɔnya -zɔnv nya. 32 'In a yibhelia gbuzɔnv, 'in wee gbuzɔnv saa ain gaylo 'wɔ.»

33 Wa nɛɛ: «Nu, *Ablaamvɔ 'yuoyua -a -mia, -amiaa klu -ka bhaa 'wɔ, nyɔmɛ yabhlogbɔɔ 'ni -slɔ -an galɔ -zɛli. Lɛɛ -lu ka 'gbv -na gba -slɛɛn nu, -in 'ka -ain gayloflɔi -saa?»

34-Zezu-saa wa -gv, ɔ nɛɛ: «In nɛɛ aɪn -yla gbʊzɔnʊ sa nɪ, ɔ nʊa gbʊnyuu lɛ, gbʊnyuu gaylo ɔ -mɪa. 35 Gaylo mɪa, yiyinyɔ -wa, ɔ 'nɪ -budunwɛɛ -nyɪmɛ 'yɪlɪ weee -nʊ nya. 'In, -budunwɛɛɛ -kanyɔɔ 'yʊ mɪa, -budunwɛɛ -nyɪmɛ ɔ -mɪa 'yɪlɪ weee nya. 36 Nɪ, -Lagɔɔ 'Yʊ -ka aɪn gayloflii -sa nɪ, gayloflii a 'bhʊaa 'dɛbhie -gbolu. 37 Ablaamʊʊ 'yʊoyua a -mɪa, ɪn -yɪ we 'jɪ. Nɪ, a 'yɪbha a 'ka 'mɪ 'bha, -we ka gbʊ -wa, a'a ŋwnu na wɛlɪ -yɔ. 38 -Amɪ mɪa, -we ɪn 'yɪa Didee -gbɛ, 'mʊ na gbaa. 'In amɪa, -we a 'nʊa amɪaa didee -gbɛ, 'mʊ a nʊa lɛ.»

39 Wa nɛɛ: «-Amɪaa dide mɪa, Ablaamʊ -wa.»

ɔ nɛɛ wa -ylaɛ: «A -ka Ablaamʊʊ 'yua nya -mɪ gbʊzɔnʊ saa, -we ɔ nʊa lɛ, a ka yaa we lɛnʊ. 40 Nɪ, -slɛɛn mɪa, na 'bhabhɛɛ da a mɪa -talɪda, 'ɪn ɪn ka -nanʊ aɪn -yla gbʊzɔnʊ gba, gbʊzɔnʊ -we ɪn 'nʊa -Lagɔɔ -gbɛ. Wee gbʊ mɪa, Ablaamʊ 'nɪ we 'sasɔkpa -nʊ lɛnʊ. 41 Nɪ, amɪa mɪ amɪaa didee lɛnʊgbʊ lɛnʊda.»

-Bha wa gbɛɛ: «-A 'nɪ bhoyi -gv yua nya -mɪ. -A 'dɛ weee ka Dide -bhlo, -Lagɔ -wa.»

42 ɔ nɛɛ wa -yla: «-Lagɔ -ka yaa amɪaa Dide, -zugba a -kalɪ yaa na zɛ. -We ka gbʊ -wa, ɔ -gbɛ na bhʊa, 'ɪn ɔ 'gbʊ ɪn mɪa -selɪ. We 'nɪ na 'dɛ nya ɪn yɪ, mɔ tiea 'mɪ. 43 A 'nɪ na wɛlɪ 'wɔlanʊda -mɪ, lɛɛ -lu ka 'gbʊa? -We ka gbʊ -wa, a 'nɪ mneni a 'ka na wɛlɪ 'nʊ. 44 Nɪ, amɪaa dide -wa 'Kuzu, 'ɪn a 'yɪbha a 'ka 'Kuzuu dʊmagbʊ lɛnʊ. We 'bhʊ we gwedɪda, we mɪ nyɪmɛbhanyɔ nya. Gbʊzɔnʊ 'nɪ -slɔ we ŋwɛɛ 'wɔlʊ. Gbʊzɔnʊ 'nɪ we 'wʊ -mɪ 'gbʊ. We 'dɛɛ wɛlɪ mɪa, mʊ -wa yoyowɛlɪ. We mɪ *yokanyɔ nya, 'ɪn we mɪa *yoo dide nya. 45 'In -amɪ, gbʊzɔnʊ na gbaa 'gbʊ, a'a ŋwnu na gbʊ -yɔ. 46 Aɪn glaa, nyɔɔ 'ka we -slolu nɪ, ɪn ka

gbonyuu lenva? Nu, in -ka gbuzonu gba ni, lee -lu ka 'gbu a'a nwnu we -yaa? ⁴⁷ Nu, nyime -ka -Lagoo -nu ni, -Lagoo weli o nva. A 'ni -Lagoo -nu, we 'dee 'gbu a 'nia wee welinya 'nuda -mi.»

-Zezu -yo Ablaamu 'so nyidi, nyoo 'yilia?

⁴⁸ -Sleen, Zuifu nEE: «-A -ka gba nu, Samaliyu -in -mia, 'in zuzu 'nyuu mi -mi 'wu, -a 'ni yo 'tobhu, we 'ni mu?»

⁴⁹ -Zezu nEE: «-Innya, we 'ni nu, zuzu 'nyuu mi 'mi 'wu. Nu, na Dide na zva -bha. Amia'a zv -bha 'mi. ⁵⁰ 'In 'ylimani na 'de, -o 'yubhaa na 'hni 'ylimani, o mi -bha, mo bhua gbv 'wu. ⁵¹ In nEE ain -yla gbuzonu sae: nyime -o zva na weli 'nshwe, o 'na 'ka tltlie 'yi.»

⁵² Zuifu nEE: «Nu, -a -yi -sleen we 'ji nu, zuzu 'nyuu mi -mi 'wu. Ablaamu -yo -Lagoo -falpanya ka tli. 'In -mi, -in nEE, nyime -o -ka -na weli 'nshwe zv, o 'na 'ka tltlie 'yi. ⁵³ Nu, -amiaa dide Ablaamu ka tli. 'Lee, -mi 'yilia -mi -zia -amiaa dide Ablaamu yi? -Lagoo -falpanya ka 'ya tli. Sa -na bhu -na 'de 'waa?»

⁵⁴ -Zezu nEE: «In -ka na 'de 'ylimani, -mu 'ni 'ji -ka. Nu, na Dide 'ylimania na 'hni, na Dide -o ka daa a gbaa: <Mo -wa -amiaa -Lagoo.> ⁵⁵ 'In, a 'ni o -yi, -ami -yi o. In -ka gba nu, in 'ni o -yi, -zugba amia 'bhisa in mia yokanyo nya. Nu, in -yi o, 'in na naa o weli -gv. ⁵⁶ 'Muna ka amiaa dide Ablaamu ye, nu, 'yi -we nya in 'kaa yi, o 'ka -bha 'yu 'gbv. O 'yia wee 'yi -yo, 'in o yia 'muna li.»

⁵⁷ Zuifu nEE o -yla: «Aya! -In 'ni -slo -zv gv 'so 'ya kugbua li, 'in -in yia Ablaamu 'yi yi?»

58 -Zezu nɛɛ: «In nɛɛ aɪn -yla gbuzɔnu saɛ: Ablaamu 'nɪa -slɔ 'wɪv, -amɪ mɪ.»* 59 -We mɪa daa 'gbv, wa yia gbɔkv labhu, wa 'ka we ɔ 'wɔvbha. Nu, -Zezu zizea, 'in ɔ yia -Lagɔbudu 'kadv zɔ 'tla.

9

-Zezu-bloa 'lɔlɔnyɔɔ 'yli

1 Da -Zezu mɪa mnɪda, nyɪmɛ yabhlo wa 'kaa gwali, ɔ 'lɔa, 'in ɔ yia ɔ 'yl. 2 -Bha ɔ 'bunɔnya 'yɪbhaa ɔ laɛ: «Wlabi, nyɪmɛ mɪa dɛ nɪ, wa 'kaa ɔ gwali, ɔ mɪ 'lɔda. 'Lee, mɔ nva gbɔnyuu lɛ yaayu, ɔ 'nyaa -yɔ ɔ dide -wa yɪ?»

3 ɔ 'palia we 'bɪgv, ɔ nɛɛ: «ɔmɔ klaa, ɔ 'nyaa klaa, we -yɔ ɔ dide, we 'nɪ wa gbɔnyuuu gbv. Nu, 'lɔ ɔ 'lɔa da nɪ, -Lagɔɔ lubho 'ka we 'dɛ -slɔlu ɔ gbɛgbɛun gbv -wa. 4 Da zɪ mɪa -slɔ da, we mɪ nu, ɔ tiea 'mɪ -a 'ka ɔ lubho nv. Nu, sabɔ mɪ yida, da nyɪmɛ yabhlogbɔɔ 'nɪa mnɛni ɔ 'ka lubho nv. 5 Da in mɪa -slɔ dɔdɔ -gv, dɔdɔgv -nyɪmaa zɪ in -mɪa.»

6 -Zezu bhɪa gbv nɪ gbagbɛ, ɔ 'paa -dlɛ dɔdɔ, ɔ nva plaplɪ lɛ we nya, 'mɔ ɔ tɪia 'lɔlɔnyɔɔ 'yli -gv. 7 'In ɔ nɛɛ: «Mɪ budoa 'nyu -we wa laa Siloe lv. (Siloe jɪ -wa: pa yoo.) ɔ mnɪa -mɔ, ɔ budoa wee 'nyu lv, ɔ 'kaa lɔyɪ, -zugba ɔ mɪ la 'yɪda sa 'vayu.»

8 ɔ -zɔɔ -bhelia -yɔ -wa yia 'cɪn ɔ zlada, -maa nɛɛ: «-ɔ mɪa da nɪ, nyɪmɛ ɔ zɪdaa mɔ, we 'nɪ mɔɔ?»

9 Nyɪma tɔlvɔ nɛɛ: «Mɔ -wa mɔ!» Tɔlvɔ nɛɛ 'ya: «-Innya, we 'nɪ ɔmɔ, ɔ 'wɔwlv -wa.»

-Bha ɔ 'dɛ gbɛɛ: «-Amɪ -wa gbuzɔnu sa.»

10 Wa nɛɛ ɔ -yla: «Sa -na 'yli -bhlolu 'wɔlɔa?»

* 8:58 Wee wɛlv nɪ -Zezu gbaa da nɪ, we -yɔ 8.24 'sɔɔ 'jɪ -bhlo. Nu, -Lagɔɔ -mɔwlv nɪnɪ 'dɛbhɛ ɔ zɔa ɔ 'dɛ. Zuifv 'wɪlukɔv nu, -Lagɔ ɔ vɛɪa.

11 Ɔ nɛɛ: «Nyimɛ wa laa -Zezu, ɔ nva plapli lɛ, 'mɔ ɔ tlia na 'yli -gv. 'In ɔ nɛɛ nu, in mni budoa Siloe lv. In mnia -mɔ, in budoa, 'in na 'yli yia -blo.»

12 Wa nɛɛ: «Da ɔɔ nyimɛ mia?»

Ɔ nɛɛ: «In 'ni ɔ da -yi!»

13 -Slɛɛn, 'lɔlɔnyɔ -ɔ ka 'yli -Zezu -bloa, 'mɔ wa kwaa Falizinyimaa 'yu. 14 Nu, 'yli -we nya -Zezu nva plapli lɛ ɔ -dlɛ nya, 'in ɔ yia 'lɔlɔnyɔɔ 'yli -blo ni, Nyapeyli -wa. 15 We 'dɛɛ 'gbv, da wa kwaa ɔɔ 'lɔlɔnyɔ Falizinyimaa 'yu, sa ɔ 'yli -blolua 'wɔla, 'in -maa yi 'yaa we ɔ la 'yibha. Ɔ nɛɛ: «Ɔ tlia na 'yli -gv plapli, in budoa, 'in in yia layi.»

16 Waa Falizinyimaa glaa, tɔlvɔ nɛɛ: «Nyimɛ mia da ni, ɔ 'ni -Lagɔɔ -gbɛ 'bhv, we 'dɛɛ 'gbv ɔ'ɔ zva Nyapeyli tite 'nɔɔwɛ.»

Nu, tɔlvɔ nɛɛ 'ya: «Nyimɛ -ɔ nva gbonyuu lɛ, ɔ 'ni mneni ɔ 'ka 'sasvka -gwɛdigbv lɛnv.» Gbv ni -gv wa 'ni wɛli -bhlo -ka.

17 -Slɛɛn, wa yi 'yaa ɔɔ 'lɔlɔnyɔ layibhaɛ: «'In -mi naa, -ɔ -bloa -na 'yli, sa -na gba ɔ daa?»

Ɔ nɛɛ: «-Lagɔgbv -falɔpanyɔ -wa.»

18 Nu, waa Zuifv 'yugalnya 'ni we -yɔɔwɔ nu, ɔɔ nyimɛ ka zlɛɛ 'lɔ, 'in -slɛɛn, ɔ mi layida. -We mia da, we 'dɛɛ 'gbv wa yia ɔ dide -yɔɔ 'nyaa la. 19 'In wa yia wa layibhaɛ: «'Lee, nyimɛ ni mi amiaa 'yu nya gbvzɔnv saa? A nɛɛ nu, a 'kaa ɔ gwali, ɔ mi 'lɔdaa? Lɛɛ -lu nv lɛ 'in ɔ yi -slɛɛn laa?»

20 -Maa nɛɛ: «-A -yi we 'ji nu, -amiaa yu -wa, nu, -a 'kaa ɔ gwali, ɔ mi 'lɔda. 21 -We nva lɛ 'in ɔ yia -slɛɛn la, 'in -ɔ -bloa ɔ 'yli, -a 'ni we -yi. A 'yibha ɔ 'dɛ la. Sa we 'plia ɔ gbɛgbɛin ɔ 'dɛ 'ka we gba, nu, ɔ 'ni 'nyenyeyu.»

22 Ɔ dide -yɔɔ 'nyaa mi Zuifv 'yugalnya sɔdaa 'gbv, wa yi 'saa gba. -Maa ka we zv nu, nyimɛ -ɔ -ka gba

nu, -Zezu -wa -Lagoo -Bhasanyo, wa 'ka o -Lagobudu zo vu. ²³ We 'dɛɛ 'gbu o dide -yo o 'nyaa nɛɛ: «o 'ni 'nyenyeyu, a 'yibha o 'dɛ la.»

²⁴ Falizinyima laa o -zakpa 'sonu, wa nɛɛ o -yla: «-In gba gbuzonu -Lago 'yu, -amia -yi we 'ji nu, oo nyime mia, gbonyuu -lenonyo -wa.»

²⁵ O nɛɛ: «o -ka gbonyuu -lenonyo, in 'ni we 'ji -yi. Gbu -we in -yia 'ji, we -bhlogboo: in ka 'lo, 'in -slɛɛn, in mi layida.»

²⁶ -Maa nɛɛ: «Moo -lu o nu -mi -yla lɛa? Sa o nu, 'in o yi -na 'yli -bloa?»

²⁷ O 'palia wa wɛlu 'bigu, o nɛɛ: «In ka yaa we aɪn -yla gba, 'in a 'ni na wɛli yukwli pulu, lɛɛ -lu ka 'gbu a 'yibha 'ya a ka we 'nua? 'Lee a 'yibha a 'ka o 'binonya -zɛ -wa yi?»

²⁸ Wa wɛlia o, wa nɛɛ: «-Mi -wa o 'binonyo. -Amia mia, Moizu 'binonya -a -mia. ²⁹ -We ka 'ji -a -yia, mu -wa nu, -Lago ka Moizu -yla gbu gba. 'In omoo mia, da o bhulua, -a 'ni -bha da -yi.»

³⁰ Oo nyime nɛɛ wa -yla: «-We subhalia nyime ηwɛgaga mu nu: amia 'ni o 'bhuluda da -yi, 'in o yia na 'yli -blo! ³¹ Nu, -a -yi we 'ji nu, -Lago o 'nu gbonyuu -lenonyoo wɛli. Nyime -o mia -Lagonyumɛɛ 'zayli nya, 'in o nua o domagbu lɛ, o wɛli -Lago nua. ³² -A 'ni -slo 'nu -gba nu, nyime wa 'kaa gwali, -o 'loa, nyime yabhlo ka o 'yli -blo. ³³ Nyime -o nua gbu ni lɛ, -Lagoo -gbe o bhua, we 'ni yaa we gbu, o 'ni -lu yabhlogboo mneni.»

³⁴ Waa Falizinyima nɛɛ: «We 'bhv -na gwali bhla, -na -kpabhie mi gbonyuu lu. -Mi 'ni mneni -in 'ka -amia gbu -slolu!» -Bha Falizinyima vua o.

'Lɔlɔnyaa 'zayli

35 Nu, -Zezu ka 'nu nu, wa ka do nyime vu. O 'yia -moo, 'in o nee o -yia: «'Lee -mi, Nyime 'Yu -na zu dli -gub?»

36 O nyime nee: «Na -kanyo, nyoo o -mia? Gba we, 'in in 'ka o dli -gu zu.»

37 -Zezu nee o -yia: «'Mo -na yia da -yo, 'in mo mia da -mi -yia gbada.»

38 -Bha o gbae: «Na -Kanyo, dli na zua -mi -gu.» 'In o yia o bubo o 'yu 'kukolu sibhie nya.

39 We 'bigu, -Zezu nee: «-We -wa nyumaa -yogbu 'wobhubhue, -we ka 'gbu in yia dudu -gu yi ni, mu -wa nu, nyima -wa'a 'yia la, wa 'ka layi, 'in -wa yia la, wa 'ka 'lo.»

40 Falizinyima toba -wa mia -bha, wa 'nva we, 'in wa nee: «-Amia naa, 'lolonya -a -mia yi?»

41 -Zezu nee: «A -ka yaa 'lolonya ni, a 'na 'ka ya gbonyuu 'wlu -ka. -Sleen, a nee: «-A yi la» we 'dee 'gbu amiaa gbonyuu mi ain 'wlu.»

10

Bhlabhle yliyozonyo -zovu

1 «Nu, in nee ain -yia gbuzovu sae: nyime o 'nia 'suoo nwee plali, o -gblalia 'suoo da -putu, 'wienyo -yo nyime 'nyuu o -mia. 2 Nu, nyime o plalia 'suoo nwee, mo -wa bhlabhle yliyozonyo. 3 'In bhlabhle 'suoo nwekonyo kalia klolo o -yia, 'in bhlabhle nva we 'yliyozonyoo weli. Bhlabhle -muv -ka -mi, we 'ni -yo o lalia we, 'in o kwaa wee bhlabhlenya 'pipee. 4 O -ka we 'de weee weli, 'in o noa we 'yu. O mi -sleen we 'yu, 'in we noa o 'bi, -we ka gbu -wa, we -yi o weli. 5 We'e no nyime -putu 'bi. Nu, kwee we gwaa o, we

'nɪ ɔ wɛli -yii 'gbɔ.» ⁶ Gbɔɔ nine ɔ 'paa da -zugba ɔ mɪ gbada, nyɪma 'nɪ we 'wɔlanɔ.

⁷ -Bha -Zezu gba 'yae: «In nɛɛ aun -yla gbɔzɔnɔ sa nɪ, -amɪ -wa bhlabhɛɛ 'suoo ŋwɛɛ. ⁸ In 'nɪa -slɔ yi, -wa weee yia, 'wienya wa -mɪa, 'in wa mɪa nyɪma 'nyii nya. Nɪ, bhlabhɛ 'nɪ wa wɛli 'nɔ. ⁹ 'In bhlabhɛɛ 'suoo ŋwɛɛ mɪa, -amɪ -wa. Nɪ, nyɪmɛ -ɔ -ka na -gbɛ plali, 'in ɔ bhua gbɔ 'wɔ. Wee 'suoo ŋwɛɛ ɔ yia plali, 'in -bha ɔ yia 'tlali 'bhie, ɔ 'ka lililu 'yɪ. ¹⁰ 'Wienyɔ mɪa, ɔ -ka yi nɪ, 'wie klaa, 'bhabhie klaa, we -yɔ lasasɛ, we 'gbɔ ɔ yia. -Amɪ mɪa, nyɪma 'ka 'yliyɔgagɛ 'yɪ 'gbɔ in yia yi. 'In wee 'yliyɔgagɛ mɪa, wa 'ka we 'yɪ duun.

¹¹ «Nɪ, -amɪ -wa bhlabhɛɛ 'yliyɔzɔnyɔ -zɔnɔ. Bhlabhɛɛ 'yliyɔzɔnyɔ -zɔnɔ mɪa, ɔ 'dɛɛ 'yliyɔgagɛ ɔ saa dlɪ -gɔ ɔ bhlabhɛɛ 'gbɔ. ¹² Nɪ, lubhonɔnyɔ -ɔ 'nɪa bhlabhɛɛ 'yliyɔzɔnyɔ, 'in bhlabhɛ 'nɪa ɔ -nɔ, -fliigwɪ -ka yida -mɪ, ɔ -ka we -yɔyɪ, 'in ɔ tia -bha wee bhlabhɛ -gwagwɛ nya. We -ka bhlabhɛ tɔba kpa, 'in we pɪnɪ mumɪa la. ¹³ -We ka gbɔ -wa, lubhonɔnyɔ -ɔ mɪa 'gwɛzii datalɪda, ɔ ɔ sɪali ɔ 'dɛ bhlabhɛɛ 'gbɔ. ¹⁴ Nɪ, -amɪ -wa bhlabhɛɛ 'yliyɔzɔnyɔ -zɔnɔ. Sa in -yia na bhlabhɛ, 'in na bhlabhɛ -yia 'mɪ nɪ, ¹⁵ 'sa Dide -yia 'mɪ, 'in, in -yia na Dide. 'In na palɪa na 'yliyɔgagɛ la na bhlabhɛɛ 'gbɔ. ¹⁶ Bhlabhɛ tɔba in kaa, -mumɔnya mɪa da suo nɪ 'wɔ, we 'nɪ -slɔ -mɔɔ glaa -mɪ. We mɪ nɪ, in gɔgwɪali we 'wɪ. Na wɛli we yia 'nɔa, 'in we 'dɛ weee 'ka -zlo -bhlo -we kaa 'yliyɔzɔnyɔ -bhlo -zɛ.

¹⁷ «Nɪ, na Dide -kalɪ na zɛ. -We ka gbɔ -wa, in ka na 'yliyɔgagɛ lapali. 'In 'wɔ na yia we 'bhua. ¹⁸ Wee na 'yliyɔgagɛ mɪa, nyɪmɛ yabhlogbɔɔ 'nɪ mneni ɔ

'ka 'mɪ we kwɛɛ -sa, na dlu da in palia we la. In ka we se in 'ka we lapali, 'in, in ka we se in 'ka 'ya we 'wɔbhu. Tite na Dide tia 'mɪ -yɔ, mɔ mia dɛ.»

19 -Zezuu wɛli nɪ sɪsalia Zuifu -yɔ. 20 Wa glaa, nyɪma duun nɛɛ: «Zuzu 'nyuu mɪ ɔ 'wɔ, -sabhe mɪ ɔ 'bhada, lɛɛ -lu ka 'gbɔ a pɔlɔ ɔ yukwlia?»

21 Tɔlɔba nɛɛ: «Wɛli -we ɔ gbaa dɛ nɪ, Zuzu 'nyuuu 'wɔmɪnyɔɔ wɛli 'nɪ 'sa -mɪ. 'Lee, zuzu 'nyuu mneni we 'ka 'lɔlɔnyɔɔ 'yli -bloo?»

-Zezu nɛɛ ɔ mɪ -Lagɔɔ 'Yu nya

22 Nu, -Lagɔbudu 'kadɔɔ -kaliylu 'fɛtɪ ka nɪni -Zeluzalɛmɔ. -Zɔɔ -zɔ, -sa wa saa we. 'In, ŋwɔtlɔyibhla -wa. 23 -Lagɔbudu 'kadɔ ŋwɛɛ, da wa laa Salomɔɔɔ palɔ 'kadɔ, we bhɔnya -yɔ -Zezu mia -zieda. 24 -Slɛɛn, Zuifu gbelia ɔ, 'in wa nɛɛ: «Lɛbhla -in 'ka -amɪaa dli yali -saa? Nu, -mɪ, in -ka -Lagɔɔ -Bhasanyɔ, gba we -aɪn -yla sa 'vayɪ.»

25 -Zezu nɛɛ wa -ylaɛ: «In ka we aɪn -yla gba, 'in a 'nɪ we dli -gɔ zɔ. Nu, gbɔ na nɔa lɛ na Didee 'ŋmɪ nya, mɔ -wa na gbɔdayɪnya. 26 Nu, a 'nɪ na bhlabhle glaa -mɪ, we 'dɛɛ 'gbɔ a'a zɔa 'mɪ dli -gɔ. 27 Na bhlabhle mia, na wɛli we nɔa. -Amɪ -yi we, 'in we nɔa 'mɪ 'bɪ. 28 'Yliyɔgagie -we 'nɪa bhloluda -ka, 'mɔ na nyɛa we. We 'na 'ka labhu -bhlɔkɔɔ -gba, 'in nyɪmɛ yabhlogbɔɔ 'na 'ka 'mɪ we kwɛɛ -sa. 29 Na Dide -ɔ 'nyɛa 'mɪ we yoo, ɔ 'yli ɔ -zi -lu weee. 'Bhie, nyɪmɛ yabhlogbɔɔ 'nɪ mneni ɔ 'ka we na Dide kwɛɛ -sa.* 30 -Amɪ -yɔ na Dide 'sɔ, -a -bhlo.»†

* **10:29** 'Sebhe tɔlɔba nɛɛ: «-We na Dide 'nyɛa 'mɪ yoo, we 'yli we -zi -lu weee.» † **10:30** Nu, -Zezu -ka gba nu, ɔ -yɔ -Lagɔ 'sɔ -bhlo, -Lagɔ ɔ vɛla Zuifu 'wlukɔɔn, wa titee sɔlɔ. We 'dɛɛ 'gbɔ wa 'yɔbha wa 'ka ɔ 'bha.

³¹ -Bha, Zuifv 'bhu 'yaa gbɔkv la wa 'ka we ɔ 'wɔbha. ³² We 'dɛɛ 'gbv -Zezu nɛɛ wa -ylaɛ: «Libho -zɔnv -zlo, -we 'bhva na Didee -gbɛ, in nva lɛ amiaa 'yibadi, a 'yia -yɔ, we glaa, -mvmv ka 'gbv a 'ka 'mɪ 'bha gbɔkv nyaa?»

³³ Zuifv nɛɛ ɔ -yla: «We 'nɪ lubho -zɔnv 'gbv -a 'yibha -a 'ka -mɪ 'bha gbɔkv nya, nu, -Lagɔ -in vɛlia, we gbv -wa. Nu, nyime -in -mia, 'in -na bhua -na 'dɛ 'wv -Lagɔ 'bhisa!»

³⁴ -Zezu nɛɛ: «We mɪ cɛlɪda amiaa tite 'wv nu, -Lagɔ nɛɛ: <lagɔnya a -mia.>

³⁵⁻³⁶ -A -yi we 'ji nu, -we mia cɛlɪda -Lagɔɛbhɛ 'wv, nyime 'nɪ mnɛni ɔ 'ka we lasa. -Wa ka -nv nya -Lagɔwɛli mia cɛlɪda, ɔ -ka -maa la <lagɔnya> nɪ, 'in -amɪ, -Lagɔ -ka -bha 'mɪ -sa, 'in ɔ -ka 'mɪ tie dɔdɔ -gv nɪ, 'lee, sa a mnɛni a 'ka gba nu, in ka -Lagɔ vɛlia, nu, in nɛɛ in mɪ -Lagɔɔ 'Yu nyaa 'gbv? ³⁷ Nu, in 'nɪ na Didee lubho nv nɪ, a 'na zɔlv 'mɪ dlɪ -gv -nɪ. ³⁸ Nu, in -ka we lɛnv nɪ, 'in a 'nɪ yaa 'mɪ dlɪ -gv zva yioo, wee libho -zɔnv mia, a zv we dlɪ -gv. 'In a 'ka we 'jyibheli 'nanv nu, Dide mɪ 'mɪ 'wv, 'in in mɪ ɔ 'wv.» ³⁹ Wee gbv nu 'gbv, wa 'yibha 'ya wa 'ka ɔ kpa, 'in ɔ yia wa kwɛɛ 'tla.

⁴⁰ -Slɛɛn, -Zezu yia Zudɛɛn nyuu -kakpe yabhlo -gv mnɪ. Da Zaan batizee bhaa nyima, -bha ɔ -dia la. ⁴¹ Nyima duun yia ɔ -gbɛ, wa nɛɛ: «Zaan 'nɪ gwɛdigbv yabhlogbɔɔ lɛnv, nu, -we weee ɔ gbaa nyime nu daa, we mɪ gbvzɔnv nya.» ⁴² -We mia nɪ -gv, nyima duun zva ɔ dlɪ -gv.

11

-Lazalu tlɪtlɪgbv

1-2 Nu, nyume yabhlo wa laa -Lazali, o -zoo -wa Betani. Malii -yo Maati 'so mi 'ya Betani, o bhola wa -mia. (Malii -o 'kaa Nyumaa -Kanyo *-lasiklo bhv -yo tli, 'in o 'kaa we -yose o 'dee 'nyi nya nu, oo Malii -wa.) Nu, 'yli yabhlo nya, 'in -Lazali yia gu bhli. ³We 'dee 'gbv, o bhola yia nyume tie, wa 'ka -Zezu la. O mnia -Zezuu -gbv, 'in o nEE: «Na -Kanyo, -na jijli -tale ka gu -yo.»

⁴Da -Zezu 'nva we, o nEE: «Nu, gu -we yia -Lazali -yo, we 'ni o 'bhabhiee 'gbv we yi o -yoyi, we 'ka -Lagoo 'hnumniee 'tite -sloluu gbv -wa. -Bha wa yia -Lagoo 'Yuu 'hni -mnia.»

⁵Nu, -Zezu 'ni Maati klaa, o bhola klaa, we -yo -Lazali zekali -se. ⁶'In o 'nva nu, -Lazali ka gu -yo, wa laa o, o 'ni -mo mni. Da o mia, o li -bha 'yli 'so. ⁷'In o nEE o 'binonya -yla: «-A mni Zudee lv.»

⁸O 'binonya nEE: «*Wlabi, daylida, Zuifu 'yibha wa 'ka -mi 'bha gbokv nya, 'in -na gbaa -in 'ka -mo lomni yi?»

⁹O nEE: «We bhili zlv, jibhe 'ka zo, mv -wa 'yilu zli. Nyume -o noa zli, o gozo, -we ka gbv -wa, zlu san mi -bha. ¹⁰Nu, we -ka sabo o no, 'in o gozoa, -we ka gbv -wa, san 'ni -bha -mi.» ¹¹Weunya nu 'bigv, o nEE: «-Amiaa 'tale -Lazali ka 'yila hwo, nu, mni in mia in 'ka o gan.»

¹²O 'binonya nEE o -yla: «-Amiaa -Kanyo, we -ka 'yila o hwo, 'pva o yia.» ¹³-We -Zezu 'yibhaa o 'ka gba, mv -wa nu, -Lazali ka tli. Nu, o 'binonya nEE 'sa nu, 'yila 'debbie o saa 'hni.

¹⁴-Bha -Zezu gbaa wa -yla sa tikluE: «-Lazali ka tli. ¹⁵Nu, o ka tli, 'in in 'ni -mo -mi, we 'dee 'gbv na lia

'muna amiaa daa. 'In, a 'ka 'mi dli -gu zuu gbv -wa. Nu, -a mni o -gbε.»

¹⁶ -We mia ni -gu, Toma wa laa -Zluya nεε -Zezuu 'binanya tɔba -yla: «-A -yɔ o 'so mni, 'in -a 'ka dabhlo tli.»

¹⁷ Nu, da -Zezu mnia -mɔ, 'in o yia 'nu nu, wa ka -Lazalu 'kwie gbawla 'wufa, we li 'yli -mna. * ¹⁸ Nu, Betani mi -Zeluzalemv kwesi, we nyidi mneni we 'ka kilometli ta nyini. ¹⁹ We 'dεε 'gbv Zuifv duun yia Maati -yɔ Malii -gbε yi, wa 'ka wa 'yuo 'pa wa bheli tltlee 'gbv.

²⁰ Da Maati 'nua nu, -Zezu mi yida, 'in o yia o yoo -saa mni, -zugba Malii -mɔɔ -di -budu zo la. ²¹ Maati -yɔ o gbelia 'wv, 'in o nεε o -yla: «Na -Kanyɔ, nu, -in -ka yaa -seli -mi, na bheli 'na 'ka yaa tli. ²² Nu, in -yi -sleen we 'ji nu, -we -na yia -Lagɔ -zlaha, 'nyea o yia -mi we.»

²³ O nεε o -yla: «'Wv amaa bheli yia -saa.»

²⁴ -Mɔɔ nεε: «In -yi we 'ji nu, dɔdɔv bhia zli mia, o -yɔ tltlɔnya yia 'wvsa.»

²⁵ -Zezu nεε o -yla: «Tltlɔnyaa 'wvɔlvnyɔ mia, -ami -wa, 'in -o nyea nyima 'yliyɔgagie, -ami -wa. Nyime -o -ka 'mi dli -gu zu, o 'de yi tlioo, 'yliyɔ o yia -gaa. ²⁶ 'In nyime -o -gaa 'yliyɔ, 'in -o zva 'mi dli -gu, o 'na 'ka tli. -We in gbaa de, 'lee, a zu we dli -gυv?»

²⁷ O nεε: «In, na -Kanyɔ, in ka we dli -gu zu nu, -in mi -Lagɔɔ -Bhasanyɔ nya, 'in -in mi -Lagɔɔ 'Yu -o 'kaa dɔdɔ -gv yi nya.»

²⁸ Welɔ ni -gu o mnia o bhɔlv Malii laa, 'in o yia o ηwunweni: «-Amiaa -Slolunyɔ mi da, o nεε a mni.»

²⁹ Malii 'nua we, -bha o -saa 'wv sa slv, 'in o yia o

* **11:17** Nu, Zuifv -gbε, nyime -ka tli, 'in wa faa o 'kwie gbawla 'wv wee 'yli -bhlokpadeε zli.

-gbɛ mni, ³⁰ -zugba -Zezu 'ni -slɔ wee -zɔɔ pla, da Maati tia ɔ, -bha ɔ mia. ³¹ Zuifu tɔlva -yɔ Malii -di -mɔ -budu zɔ la, -zugba wa pa ɔ 'yuo. Malii -sɔa 'wɔ sa slɔ, ɔ 'tlaa, wa 'yia ɔ -yɔ, 'in wa yia yɪlali, 'in wa nɛɛ wa 'dekpɔa nyidi nu, gbawla -gɔ ɔ mni ɔ 'ka -mɔ wili, -bha wa mni ɔ 'bi.

³² Da -Zezu mia, Malii nynia -bha, ɔ 'yia ɔ -yɔ, 'in ɔ yia ɔ bhɔ -yɔ bhlili, -bha ɔ gbaɛ: «Na -Kanyɔ, -in 'ka yaa -seli -mi ni, na bheli 'na 'ka yaa tli.»

³³ Da -Zezu 'yia ɔ wida, 'in Zuifonya -wa -laa ɔ yoo, -maa mi 'yaa wida, -bha -gbagbi sloa ɔ 'wɔ, 'in ɔ dli yia sumani. ³⁴ ɔ nɛɛ: «Da a zɔ ɔ 'kwiea?»

Wa nɛɛ: «-Amiia -Kanyɔ, -in yi -in 'ka -bha 'yi.»

³⁵ -Bha -Zezu wia.

³⁶ 'In Zuifu nɛɛ: «A -tali, ɔ 'ni ɔ zɛkali -se!»

³⁷ Nu, wa glaa nyima tɔlva nɛɛ: «Nyime -ɔ -bloa 'lɔlɔnyaa 'yli, lɛɛ -lu ka 'gbɔ ɔ 'ni mneni ɔ 'ka yaa -Lazali tɪtɪe 'yoo -kɔlva?»

-Zezu -sɔlva -Lazali 'wɔ tɪtɪnya glaa

³⁸ 'Ya -bhlokpade, -gbagbi sloa -Zezuu kuzɔ, 'in ɔ yia gbawla -gɔ mni. Nu, wee gbawla mia, tɔkpaa gbacɪzɔ we mia, 'in tɔkpa -boklo 'kadɔ mia we ŋwɛɛ.

³⁹ ɔ nɛɛ: «A -sa -bha wee tɔkpa.»

'In -ɔ tɪa, ɔ bhɔlɔ Maati nɛɛ: «Na -Kanyɔ, ɔ 'ni -bha ŋɛ 'pa -slɛɛn? ɔ tɪa, we 'yli -mnuanɔ ni -zɛɛn.»

⁴⁰ Nu, -Zezu nɛɛ ɔ -yla: «'Lee, in 'ni aɪn -yla gba nu, a -ka 'mi dli -gɔ zɔ, 'in a yia -Lagɔɔ 'ŋnumɪe -yɔɔ?»

⁴¹ -Bha wa -saa -bha tɔkpa. -Zezu 'bhua 'klɔ 'wɔ yali, ɔ nɛɛ: «Dide, -Mi na paa fuo, -we ka gbɔ -wa, -in ka na wɛli -yɔŋwnu. ⁴² Nu, in -yi we 'ji nu, 'wɔ -na ŋwnua na wɛli 'yli weee nya. Gbuzɔnɔ mɔ, nyima duun -wa gbelia da 'mu 'gbɔ na gbaa we, wa 'ka dli

zɔ nɪ, -mɪ tiea 'mɪ.» ⁴³ ɔ gbaa wɛli nɪ, 'ɪn ɔ nɛɛ wɛli 'tɪtɛ nyaɛ: «-Lazali, 'tla -mɔ!» ⁴⁴ -Lazali, -ɔ tɪ yaa, ɔ 'tlaa -mɔ, -zugba ɔ bhɔ -yɔ ɔ sɔnya mɪ gbɔanda 'naa kibhe nya. 'Naa mɪ ɔ 'kɪɔ -yɔ bibeda.

-Bha -Zezu gbaa nyɪma -yla: «-We weee mɪa dɛ ɔ -yɔ, a -blo we, a 'tide ɔ 'yi, ɔ 'ka mɪ.»

(Mt 26.1-5; Mk 14.1-2; Lk 22.1-2)

⁴⁵ Zuifɔnya -wa yia Malii -gbɛ, 'ɪn -we -Zezu nɔa lɛ, -wa 'yɪa we -yɔ, wa glaa, nyɪma duun yia ɔ dɪ -gɔ zɔ. ⁴⁶ Nɪ, tɔɔa mɪa Falizɪnyɪmaa -gbɛ, -we -Zezu nɔa lɛ, 'ɪn wa yia -maa 'dɪ -sali. ⁴⁷ -Bha -Lagɔbɔbɔnyaa -ɔɪan -yɔ Falizɪnyɪma laa wa -lima gbɔwɔbhunya wa 'dɛ weee 'ka 'wɪugbeli, 'ɪn wa nɛɛ: «Nyɪmɛ nɪ mɪ gwɛdigbɔ duun lɛnɔda, 'lee, sa -a 'ka ɔ nɔa? ⁴⁸ Nɪ, -a -ka ɔ 'yitide, ɔ -yɔ we lɛnɔe 'ka mɪda -mɪ, 'ɪn nyɪma weee zɔa ɔ dɪ -gɔ. Wa -ka ɔ dɪ -gɔ zɔ, 'ɪn *Wɔmɔ -nyɪmaa 'wɪlɔpɪɪnya yia, 'ɪn wa saa -amɪaa bɔbɔɔɔda -yɔ -amɪaa kɪ la.»

⁴⁹ Waa Zuifɔ glaa, yabhlo mɪ -bha, 'mɔ wa laa Kaifɔ. *-Lagɔbɔbɔnyaa -kanyɔ 'kadɔ ɔ -mɪa wee -zɔ nɪ nya. ɔ nɛɛ: «A'a 'nɔ -lu yabhlogbɔɔ 'wɔla! ⁵⁰ We 'dɛɛ 'gbɔ a pɔpali 'wɪlɔkɔɔn la 'nanɔɔ! We nanɪ 'yɪ amɪaa -nɔ nya nɪ, nyɪmɛ -bhlo tɪ -amɪaa kɪluu 'gbɔ. -A -ka 'sa nɔ, -Zuifɔ weee 'na 'ka labhɔ.» ⁵¹ Nɪ, wɛli -we Kaifɔ gbaa, we 'nɪ ɔ 'dɛɛ -gbɛ 'bhɔ. Nɪ, wee -zɔ nɪ nya, mɔ -wa -Lagɔbɔbɔnyaa -kanyɔ 'kadɔ. -Bha -Lagɔ zɔa ɔ wɛli ŋwɛɛ, 'ɪn ɔ nɛɛ nɪ, -Zezu yia tɪa Zuifɔ weee 'gbɔ. ⁵² We 'nɪ Zuifɔ -bhlogbɔɔ 'gbɔ ɔ 'ka tɪ, nɪ, -Lagɔɔ 'yua weee mɪa dɔdɔ weee -gɔ, ɔ 'ka wa 'wɪlɔgɔwɪlali, 'ɪn ɔ 'ka wa nyɪma -bhlo -zɛɪu gbɔ -wa 'ya.

⁵³ Nɪ, we 'bhɔ wee 'yɪ 'wɔ, -bha Zuifɔɔ 'yugalɪnya pɔpali -slɛɛn gbɔ nɪ, wa 'ka -Zezu 'bha. ⁵⁴ -We mɪa

'dεε 'gbυ, ɔ'ɔ -zie -slεεn Zuifυ glaa zli 'klυ. Nu, 'gbe -we wa laa Eflaimυ, -we mia -mɔ da beblεε, -mɔ ɔ mnia, 'in ɔ -yɔ ɔ 'binɔnya 'sɔ yia -mɔ ladi.

⁵⁵ Zuifυυ *'Wɔzitiylu 'feti ka cipa. Wee 'feti 'ni -slɔ nyini, 'in nyima duun yia da weee 'bhυ, 'in wa yia -Zeluzalemυ yi. Nu, wa 'ka wa 'dε lamnazli, 'in wa 'ka -mɔwlu, wa 'ka wee 'feti -sa. ⁵⁶ Wa mɔ -mɔ -Lagɔbudu 'kadυ zɔ, -zugba wa talia -Zezuu da, 'in wa gbυgbali -ylaε: «'Lee, nyime ni 'nia feti 'wυ yia yi -wa yi? Sa amia yi wea?» ⁵⁷ -Slεεn, -Lagɔbubɔnyaa -cian -yɔ Falizinyima zɔa gbυ, 'mυ wa gbaa nyima -yla: «Nu, nyime ɔ -ka -Zezu da -yi, ɔ yi ɔ 'ka we gba, 'in wa 'ka ɔ kpa.»

12

Malii tlia -lasiklɔ -Zezuu bhυ -yɔ (Mt 26.6-13; Mk 14.3-9)

¹ Nu, we -tu 'wυ 'yli gbelibhlo, 'in 'Wɔzitiylu 'feti 'ka nyini. -Bha -Zezu -sɔa 'wυ, 'in ɔ yia Betani mni. Wee Betani -Lazali mia, nyime ɔ -Zezu -sɔlɔa zlime tlitlunya glaa 'wυ, mɔ -wa. ² -Bha wa pia ɔ -yla, 'in Maati mia we dlilida. -Wa -yɔ -Zezu 'sɔ mia lida, ɔɔ -Lazali mɔ wa glaa. ³ Wa mɔ lida ni, Malii bea -Zezu -yɔ, -lasiklɔ -zɔnυυ litli -kibhe -we ka -valε 'tεa, ɔ 'bhua we 'wυ, ɔ tlia we -mɔɔ bhυ -yɔ, 'in ɔ yia we -yɔsε ɔ 'nyi nya. 'In wee -lasiklɔɔ ηne yia -budu zɔ ye.

⁴ Nu, -Zezuu 'binɔnyɔ yabhlo wa laa Zudasɔ Isikalistυ, ɔ 'kaa ci ɔ wla, ɔ 'bhua gbυ 'wυ, ɔ nεε: ⁵ «-Lasiklɔ nu -valε 'tε, we -valε mneni we 'ka lub-honɔnyɔɔ -zυ -bhloo 'pɛnigwεzi nyini. Lεε -lu ka 'gbυ -a 'ni we pεlv 'pa -a 'ka we 'gwεzi bobabhanya 'nyεa?» ⁶ -We ɔ gbaa da ni, we 'ni nu, bobabhanyaa

daa ɔ ka nyazɪdli, nu, 'wienyɔ ɔ -mɪaa gbɔ -wa. Nu, 'gwɛzii lazɔnyɔ ɔ -mɪa, 'yɪ weee nya -zugba ɔ sa -bha zizewiemɪ.

⁷ 'In -Zezu nɛɛ ɔ -ylaɛ: «'Bhu ɔ -yɔ! Nu, -we ɔ tlia da 'mɪ -yɔ nɪ, na ku ɔ mnazia la zɪ wa 'kaa 'mɪ gbawla 'wɔ fa, we 'gbɔ. ⁸ Bobabhanya mɪa nɪ, -maa -yɔ aɪn 'sɔ mɪ 'yɪ weee nya. Nu, -amɪ mɪa nɪ, in 'na 'ka aɪn glaa -tɔ 'yɪ weee nya.»

⁹ Zuifɔv -zlo 'nɔa nu, -Zezu mɪ Betani, 'in wa yia -mɔ mɪ. -We ka 'gbɔ wa yia -mɔ mɪ nɪ, we 'nɪ ɔ 'debhloo gbɔ, nu, wa 'yɪbha 'ya wa 'ka -Lazalɪ 'yɪ, -ɔ ɔ -sɔlvɔ tɪtɪnya glaa 'wɔ. ¹⁰ We 'dɛɛ 'gbɔ -Lagɔbɔbɔnyaa -cian yi 'yaa -Lazalu 'bhabhie pɔpali. ¹¹ Nu, nyɪmaa -zlo mɪ wa -gbɛ 'bhɔda ɔ 'gbɔ, -zugba wa zɔ -Zezu dli -gɔ.

Nyɪmaa -zlo -saa -Zezu yoo

(Mt 21.1-11; Mk 11.1-11; Lk 19.28-40)

¹² Zɪ zɪa, nyɪmaa -zlo, -wa yia 'fɛtɪ nɪ -gɔ, wa 'nɔa nu, -Zezu mɪ -Zeluzalɛmɔ yida, ¹³ wa 'tɪaa wee 'gbe 'wɔ, yoo wa mɪa ɔ -saa saɔn nya kwɛɛ. Wa 'kpɪa 'wɔ, wa nɛɛ:

«-A -mɪnɪ -Lagɔɔ 'ɲɪ!

-ɔ mɪa Jejitapɛɛ 'ɲɪ nya yida,

-Lagɔ ɲwɪa ɔ 'nyu la.

-Lagɔ ɲwɪa Izlaɛɪnyɪmaa 'Wɪlɪapɪnyɔ 'nyu la.»

¹⁴ -Zezu 'yɪa -sokofalɪ -dɔgbɔ, 'in ɔ yia we -gɔ -gbɪa, 'sa we mɪa ɛɪɪda -Lagɔɛbhɛ 'wɔɛ:

¹⁵ «A 'na nɔnɔ nyanɔ -nɪ, *Siɔn -gbe!

A -talɪ, amaa 'wɪlɪapɪnyɔ mɪ yida!

ɔ -dɪ -sokofalɪ -dɔgbɔ -gɔ la.»

¹⁶ We gwɛɪda, -we mɪa 'plɪda, ɔ 'bɪnɔnya 'nɪ -slɔ we 'wɔla 'nɔ. Nu, -Zezu -ka -slɛɛn ɔ 'ɲɪnyɪlɪlo 'yɪ 'bhie,

wa dli bhlilia -bha nu, -we weee mia de ni, we mi celida -Lagosebhe 'wu, 'in o -gugbu we gbaa.

17 Nyumaa -zlo, -wa -yo -Zezu 'so mia gbawla ηwee, da o gbae: «-Lazali, 'tla -mo», 'in o yia o 'wosolo tilitinya glaa, -we wa 'yia -yo, wa mi we 'di -sada. 18 We 'dee 'gbu nyumaa -zlo ka -Zezu yoo -saa yi. Nu, wa ka 'nu nu, o ka wee gwedigbu lenu. 19 Toun, Falizinyuma nee wa 'dekpua nyidi: «'Lee, a 'ni mneni a 'ka -lu yabhlogbo lenu? Mu mia de, nyuma weee mi o 'bubholuda!»

20 Nu, Gekti toba yia -Zeluzalem wa 'ka -Lago bubo 'fetu bhla. 21 Ma yia Filipu -gbe, -Zezuu 'binonyo -o 'bhua Betisaida, Galilee -dudu -gu, mo -wa. 'In wa nee o -yiae: «-Na zukpa -wa, -a 'yibha -a 'ka -Zezu 'yi.»

22 Filipu gbaa we Andlee -yia, 'in -muu 'bigu, wa 'desobhie yia we -Zezu -yia gbaa mu. 23 O nee: «-sleen, we bhla ka nyini, bhla -we nya -Lago 'kaa *Nyumee 'Yuu 'ηni 'ylimani, we ka nyini. 24 Nu, bleya -we bhla dudu, ti we tia, we 'ni -muu, 'in we tua 'wu -bhlo. We -ka ti ni, 'in we wlaa 'yaa -zlo. 25 In nee ain -yia gbuzonu sae: nyime -o -ka o 'yiyogagie 'yibha, kwee we yia o 'tlaa. Nu, nyime -o nyea o 'yiyogagie 'wu dudu ni -gu, 'yiyogagie -we 'nia bhloluda -ka, mu yia o -nu nya -mia. 26 -O -ka gba o 'ka na lubho nu, o no 'mi 'bi, 'in da in -ka -mi, na lubhononyo mi 'ya -bha. Nyime -o -ka na lubho nu ni, na Dide yia o -bha zua.»

27 «-sleen, na dli ka sumani bhabha. 'Lee, sa in 'ka gbaa? 'Sa in 'kaa gba: «Dide, -in -sa 'mi siasia bhla ni 'wu yi?» -Innya! Nu, we 'dee 'gbu in yia yi. 28 Dide, 'ylimani -na 'dee 'ηni!»

Weli yabhlo 'bhva yali, we nεε: «In ka we 'ylima ni pepe, 'in 'ylimania na yia we lu.»

²⁹ Nyimaa -zlo -wa mia -bha, 'in -wa 'nua wee weli, wa nεε: «Dεε -gangan -jiji -wa!»

Tolba nεε: «'Anzi ka o -yla gba!»

³⁰ -Zezu nεε wa -ylaε: «We 'ni na 'dεε 'gbu weli ni yi gba, nu, amiaa gbu -wa. ³¹ Bhla -we nya -Lago 'kaa dudugu -nyimaa -yogbu 'wubhu, we bhla ka nyini. 'In bhla -we nya o 'kaa dudugu -nyimaa 'yugalinyo 'nyuu* vu, we bhla ka nyini.

³² «'In -ami mia, wa -ka 'mi 'wusolu dudu -gu, 'in na gbizea nyima weee 'wu na gbεgbεin.» ³³ Wee welynya o gbaa da ni, nu, sa o 'kaa tli 'mu o mia -sloluda.

³⁴ Nyimaa -zlo nεε o -ylaε: «Titee 'sebhe nεε nu, -Lago -Bhasanyo mia, 'yli weee nya o yia -bha -tua, we ni muv? Nu, sa -in mneni -in ka gba nu, Nyimεε 'Yu wa yia 'wusolua? O Nyimεε 'Yu, nyoo o -maa?»

³⁵ O nεε wa -ylaε: «Bhla -sele ni nya, zli mi -slo ain glaa. A no -nya, da zli mia -slo -bha, nikpise yi ain -kpalu. -We ka gbu -wa, nyimεε -o noa nikpise 'wu, mo o mnia, o 'ni -bha da -yi. ³⁶ Da a kaa da zli, a zu we dli -gu, 'in a 'ka zlu 'yua -ze.» Da o bhia gbagbie, 'in o yia wa kwεε zizea mni.

Zuifv'v zv -Zezu dli -gv

³⁷ -Zezu ka gwεdigbu duun lenu Zuifvu 'yibadi, 'in wa'a zu o dli -gu. ³⁸ Sa -Lagobbu -falpanyo Ezaii gbaa, 'sa we 'plia, o nεε:

«Nu, Jejitape, nyoo zu -amiaa weli dli -gva?
'In nyoo Jejitape -slolu o 'tite 'klua?»

* **12:31** Nu, -Saatan wa saa 'hni.

39 We 'gbu Zuifv 'nɪ mneni wa 'ka ɔ dli -gv zv. Sa Ezaii gbaa we da -putu sa -wa:

40 «-Lagɔ ka wa 'lɔlv.

ɔ ka wa dli 'wɔkla,
-mɔv yi 'wlv nu, wa 'yli 'yi la,
'in wa dli 'nv gbu 'wɔla.

We 'dɛɛ 'gbv wa'a 'bhitia -Lagɔɔ -gbɛ la
ɔ 'ka wa pue.»

41 -We ka 'gbv Ezaii yia wee wɛli nɪ gba, mv -wa nu,
ɔ ka -Zezuu 'ɲnumɲe -yɔyi, 'in ɔ mia ɔ gbu gbada.

42 Nu, -mɔ Zuifv 'yugalɪnya glaa, nyɪma duun ka
-Zezu dli -gv zv. Nu, wa'a 'wlv 'klɔla we gbagbie
nya Falizɪnyɪmaa 'gbv. Wa mɪ sɔda wa yi wa vu -
Lagɔbudu zɔ. 43 Wa 'yibha nyɪma kwali wa 'ɲnɪ we
-zi -Lagɔ 'ka wa 'ɲnɪ kwali.

-Zezuu wɛli bhva ɔ Didee -gbɛ

44 -Zezu 'kpɪa 'wɔ, ɔ nɛɛ: «Nyɪmɛ -ɔ -ka 'mɪ dli -gv
zv, we 'nɪ na 'dɛbhlo ɔ zv dli -gv, nu, -ɔ tiea 'mɪ, 'mɔ ɔ
zv 'yaa dli -gv. 45 'In nyɪmɛ -ɔ yɪa 'mɪ -yɔ, -yɔ ɔ yɪa -ɔ
tiea 'mɪ. 46 Nu, zli in -mɪa, in ka dɔdɔ -gv yi, 'in nyɪmɛ
-ɔ -ka 'mɪ dli -gv zv, ɔ 'na 'ka nɪkpise 'wɔtv. 47 Nu,
nyɪmɛ -ɔ nva na wɛli, 'in ɔ'ɔ zva we 'nɔɲwɛ, -amɪ, 'in
dɪlɪ ɔ gbu. Nu, we 'nɪ nyɪmaa gbɔdɪlee 'gbv in yi yi,
in 'ka wa gbu 'wɔsaa 'gbv in yia yi. 48 Nu, nyɪmɛ
-ɔ 'nɪ 'mɪ -yɔɲwnu, 'in ɔ -ka na wɛli kpɛla 'wɔv, ɔ
gbv wɔbhunyɔ mɪ -bha. Dɔdɔv bhɪa zli, wɛli -we in
gbaa, mv yia ɔ -yɔgbv 'wɔbhua. 49 Wɛli in gbaa, we
'nɪ na 'dɛɛ -gbɛ 'bhv. Nu, Didee -ɔ tiea 'mɪ, ɔ -gbɛ we
'bhva. Gbu in 'kaa gba, 'in sa in 'kaa we gba, ɔ 'dɛ
ka 'mɪ we -slolu. 50 'In, in -yi we 'ji nu, Didee tite
mɪa, 'yliyɔgagɛ -we 'nɪa bhɪlɔluda -ka, 'mɔ we wlaa.

Welɩ weee na gbaa, sa Didee gbaa 'mɩ -yla we, 'sa na gbaa we.»

13

-Zezu-wɔɔba ɔ 'binɔnyaa bhv -yɔ

¹ Nɩɩ, we -tv 'wɔ 'yɩ -bhlo, Zuifɔv 'Wɔzɩtɩyɩ 'fɛtɩ 'ka nɩnɩ. -Zezu -yi we 'ji nɩɩ, 'yɩ -we nya ɔ 'kaa dɔdɔ -gv 'bhv, 'in ɔ 'kaa ɔ Didee -gbɛ mɩnɩ, we 'yɩ ka nɩnɩ. ɔ -kali ɔ dɔdɔ -gv -bheliaa zɛ, 'in -slɛɛn, ɔ -kali wa zɛ ɔ dɩ weee nya. ² Nɩɩ, jibhe ka zɔ, 'in -Zezu -yɔ ɔ 'binɔnyaa 'sɔ mɩ lida. *Kuzu ka 'cɩn Zudasɩ, Simɔ Isɩkaliɔv 'yuu dɩ zɔ -Zezuu wlawɩe zɔ. ³ -Zezu -yi we 'ji nɩɩ, ɔ Didee ka ɔ -lu weee kwɛɛ zɔ. 'In ɔ -yi we 'ji nɩɩ, Didee -gbɛ ɔ 'bhva, 'in ɔ -gbɛ ɔ yia lɔmɩnɩa. ⁴ Da wa mɩa lida, ɔ -sɔa 'wɔ, ɔ -saa ɔ -bana 'wɔ, ɔ 'bhua 'naa 'wɔ, 'in ɔ yia we zleti -gba. ⁵ -Mɩv 'bɩgv, ɔ slua 'nyu kna 'wɔ, ɔ -wɔɔba ɔ 'binɔnyaa bhv -yɔ, 'naa -we ɔ -gbaa zleti, 'in ɔ yia we -yɔ sɛ we nya.

⁶ Tɔvɩn, ɔ nɩnɩa Simɔ Piɛɩ -gv, 'in -mɔɔ nɛɛ ɔ -ylaɛ: «Aya! Na -Kanyɔ, nanvɔ bhv -yɔ -mɩ na yia -wɔɔba yi?»

⁷ ɔ nɛɛ: «-We in mɩa lɛnɔda, -i'in 'nɔ -slɔ we 'wɔla. Nɩɩ, cɩcɩ -in 'kaa we 'wolanɩ.»

⁸ Piɛɩ nɛɛ ɔ -ylaɛ: «-Innya, -in 'na 'ka na bhv -yɔwɔɔ -gba!»

ɔ nɛɛ ɔ -ylaɛ: «In 'nɩ -na bhv -yɔwɔɔ, -in 'na 'ka -lu 'yabhlogbɔɔ 'yɩ 'mɩ kwɛɛ.»

⁹ Simɔ Piɛɩ nɛɛ: «Na -Kanyɔ, we -ka 'sa -mɩ nɩ, -in 'na -wɔɔ na bhv -bhlo -yɔ -nɩ. Nɩɩ, -in -wɔɔ 'ya na sɔ -yɔ na 'wlu -yɔ!»

¹⁰ ɔ nɛɛ ɔ -ylaɛ: «Nyɩmɛ -ɔ -ka budo nɩ, ɔ 'nɩ -yɔwɔɔve gbv -ka, we 'bhv ɔ bhv 'wɔ, ɔ ka -mɔwɔɔ 'lɩɩ. We 'dɛɛ 'gbv, amɩa, a mɩ -mɔwɔɔda, 'in, we 'nɩ a 'dɛ

weee.» ¹¹ Nu, -ɔ 'kaa ɔ wla, ɔ -yi ɔ, we 'dɛɛ 'gbu ɔ yia gba nu: «A 'dɛ weee 'ni -mɔwɔɔda -mi.»

¹² Da -Zezu bhia ɔ 'binɔnyaa bhv -yɔwɔɔɔve, ɔ -plaa ɔ -bana 'wɔ, 'in ɔ yia ladi. ɔ nɛɛ wa -ylaɛ: «'Lee, -we in nua da ain -yla ɛ, a nu we 'wɔlaa? ¹³ -Ami a laa <-Slolunyɔ> we -yɔ <-Kanyɔ>, 'in amiaa gbu mɛni, nu, 'mɔ in -mia. ¹⁴ Nu, -ami -wa amiaa -Kanyɔ, we -yɔ amiaa -Slolunyɔ, 'in in ka amiaa bhv -yɔ -wɔɔɔ, we 'dɛɛ 'gbu a 'dɛkpɔa 'kaa bhv -yɔ wɔwɔɔɔ. ¹⁵ In ka we 'yli ain -slolu: sa in nua ain -yla, a nu 'sasɔkpa -gbu ɛ. ¹⁶ In nɛɛ ain -yla gbuzɔnu sa nu, lubhonɔnyɔ 'ni 'nɔɔwɛ -ka ɔ 'ka ɔ -kanyɔ -zi, tietienyɔ 'ni 'ɛ -ka -ɔ tiea ɔ, ɔ 'ka -mɔɔ -zi. ¹⁷ -Slɛɛn, a -yi we 'dɛ weee 'ji. Nu, a -ka we lɛnu ni, 'wɔtɔtɔve -dlɔɔ mi amiaa -nu nya.

¹⁸ «Nu, in 'ni a 'dɛ weee 'ɔni sa -nya. -Wa in -saa -bha, in -yi wa. Welɛ -we mia cɛlida -Lagɔɛbhɛ 'wɔ, ɛ we yia nua. We nɛɛ:

<Nyime -ɔ -yɔ 'mi 'sɔ lia,
ɔ ka na tonyime -zɛ.>

¹⁹ Da we 'nia -slɔ da 'pli ni, gba na gbaa -slɛɛn we ain -yla. Nu, we bhla -ka nyini ni, 'in a 'ka dli zu nu, -ami mia, <-ɔ in -mia, 'mɔ in -mia.> ²⁰ In nɛɛ ain -yla gbuzɔnu saɛ: nyime -ɔ -ka na tietienyɔ kpa 'nanɔɔ, -ami ɔ kpa 'nanɔɔ. 'In nyime -ɔ -ka 'mi kpa 'nanɔɔ, -ɔ tiea 'mi, 'mɔ ɔ kpa 'nanɔɔ.»

*-Zezu nɛɛ ɔ 'binɔnyɔ yabhlo yia ɔ wlaa
(Mt 26.20-25; Mk 14.17-21; Lk 22.21-23)*

²¹ -Zezu bhia gbonya ni gbagbie, 'in ɔ dli yia sumani, 'in ɔ nɛɛ wa -yla sa tikli: «In nɛɛ ain -yla gbuzɔnu saɛ: ain glaa, nyime yabhlo yia 'mi wlaa.»

²² Nu, -Zezuu 'binɔnya yia yiyali, -ɔ ɔ saa 'ɔni, wa 'ni ɔ -yi. ²³ Da wa mia lida, ɔ 'binɔnyɔ yabhlo, -ɔ ka

ze ɔ -kalia, -mɔɔ mi ɔ kwesi. ²⁴ Simɔ Pieli yia ɔ -yla 'yika 'pa, ɔ 'ka -Zezu layɪbha nu, nyɔɔ ɔ sa 'ɲma.

²⁵ -Mɔɔ pia -Zezuu gbεgbεin 'wɔ, 'in ɔ yia ɔ layɪbha 'ɲwuɲwe wɛli 'wɛ: «Na -Kanyɔ, nyɔɔ 'ka -mi wlaa?»

²⁶ ɔ 'palia we 'biɣɔ, ɔ nɛɛ: «'Floo -kibhe na yia zapɔ lu 'ɲwaa, ɔ in -ka we yoo 'nyɛ, mɔ 'kaa 'mi wla.»

Tɔɔn, ɔ 'ɲwaa 'floo -kibhe zapɔ lu, 'in ɔ yia we Simɔ Isikaliɔtɔɔ 'yu Zudasɪ yoo 'nyɛ. ²⁷ Da -mɔɔ 'bhua wee 'floo -kibhe 'wɔ, -bha -bhlokpade *-Saatan plaa -mɔɔ 'wɔ. -Mɔɔ 'biɣɔ, -Zezu nɛɛ ɔ -yla: «-We -in 'kaa lɛnɔ, -in nɔ we lɛ slɔ.» ²⁸ -Wa mia -bha lida, wa 'nɪ we 'wɔlanɔ. -We ka 'gbɔ -Zezu yia we ɔ -yla gba, wa glaa, nyɪmɛ yabhlogbɔɔ 'nɪ we -yi. ²⁹ -Zezu gbaa wɛli mia dɛ nɪ, -zugba nyuma talɔa pɔpalia 'wlukɔɔn laɛ: «'Sa ɔ 'yɪbhaa ɔ 'ka gba nu, ɔ mɪ 'fɛtɪɣɔli zɔa yaayɪ, ɔ mɪ bobabhanya 'gwezi 'nyɛa yi?» Zudasɪ mi 'gwezi lazɔnyɔ nyaa 'gbɔ. ³⁰ Zudasɪ 'bhua wee 'floo -kibhe 'wɔ, -bha -bhlokpade ɔ 'tlaa -budu zɔ, -zugba sabɔ ka bɛ.

Tite lolu

³¹ Zudasɪ mɪa 'bhie, -Zezu nɛɛ: «-Slɛɛn, Nyɪmɛɛ 'Yu ka 'ɲnylilo 'yi. ɔ 'wɔ wa yia -Lagɔɔ 'ɲnylilo yibhelia. [³² 'In wa -ka -Lagɔɔ 'ɲnylilo yibheli ɔ 'wɔ nɪ,] Nu, ɔɔ 'Yu -ka -Lagɔɔ 'ɲnɪ 'ylimanɪ nɪ, 'in -Lagɔɔ 'dɛbhie slɔlua ɔɔ 'Yuu 'ɲnylilo ɔ 'dɛ 'wɔ, 'in dayɪ ɔ slɔlua we. ³³ Na 'ylaasɪ, in -yɔ aɪn 'sɔ mi -slɔ bhla -sɛlɛɛ -nɔ nya. 'In -mɔɔ 'biɣɔ, na da a yia -talia. -We ka gbɔ -wa, da na yia mɪa, a 'nɪ mɛnɪ a 'ka -mɔ mɪ. Nu, in ka zɪmɛ we Zuifɔ -yla gba. 'In, 'mɔ na gbaa -slɛɛn aɪn -yla. ³⁴ Nu, tite lolu na palia aɪn -yla, mɔ nɪ: a kɪkalɪ zɛ. Cɪn, sa in -kalia amɪa zɛ, a kɪkalɪ

'sa zε. ³⁵ We -ka 'sa -mɪ, a -ka zεkɪkɪlɪ, 'in nyuma weεe yibhelia we 'ji nu, a mɪ na 'bɪnɔnya nya.»

-Zezu nεε Pieli yia ɔ gbv kpelia

(Mt 26.31-35; Mk 14.27-31; Lk 22.31-34)

³⁶ Simɔ Pieli nεε -Zezu -yla: «Na -Kanyɔ, mɔ -na mɪa?»

ɔ 'palia we 'bɪgv, ɔ nεε: «'Mɔ na mɪa, -in 'nɪ -slɔ mneni -in 'ka 'mɪ 'bɪ yi, nu, cɪcɪ -in 'kaa 'mɪ 'bɪ yi.»

³⁷ Pieli nεε ɔ -yla: «Na -Kanyɔ, in 'nɪ -slεεn mneni in 'ka -mɪ 'bɪ yii? 'Lee, lεε -lu ka 'gbva? Nu, in mneni in 'ka na 'dεε 'yliyɔgagɪ wla -na 'gbv!»

³⁸ ɔ nεε ɔ -yla: «-In mneni -in 'ka -na 'dεε 'yliyɔgagɪ wla na 'gbv 'piεin? In nεε -mɪ -yla gbvzɔnv sa nu, -kɔkɔ 'na 'ka gbo, 'in -na kpelia na gbv -zakpa ta.»

14

-Zezu -wa 'Yoo -we mɪa Didee -gbε

¹ -Zezu nεε ɔ 'bɪnɔnya -ylaε: «A 'na lɔlv dli -nɪ. A zv -Lagɔ dli -gv, 'in a zv 'ya 'mɪ dli -gv. ² -Buduu -zlo mɪ na Didee -buduɲwεε. We 'nɪ ya 'sa -mɪ nɪ, in 'na 'ka aɪn -yla gba nu, amɪaa ladɪda na mɪa la mnazɪa, we 'nɪ mɔv? ³ 'In, in -ka aɪn -yla ladɪda la mnazɪ nɪ, lɔ na yia yia in -yɔ aɪn 'sɔ 'ka mɪ, 'in da in mɪa, a 'ka -bha -mɪ. ⁴ 'In da na mɪa, 'yoo -we mɪa -mɔ, a -yi we.»

⁵ Toma nεε ɔ -yla: «Na -Kanyɔ, da -na mɪa -a 'nɪ -bha da -yi! 'Lee, sa -a mneni -a 'ka -bhaa 'yoo da -yia?»

⁶ ɔ nεε: «Nu, -amɪ -wa yoo, gbvzɔnv we -yɔ 'yliyɔgagɪ. Nyɪmε -ɔ 'nɪ 'mɪ 'wɔplɪ nɪ, ɔ 'na 'ka Didee -gbε mɪ. ⁷ A -ka 'mɪ -yi, -zugba a -yi na Dide. 'In we 'bhv -slεεn 'wv, a -yi ɔ, 'in a ka ɔ 'yi.»

⁸ Filipu nɛɛ ɔ -ylaɛ: «Na -Kanyɔ, -na zukpa -wa, -slolu -ain -na Dide 'klɔ. -In -ka we lɛnu, 'in -amɪaa dli pia la.»

⁹ -Zezu nɛɛ ɔ -yla: «Filipu, 'yɪu -zlo in -yɔ ain 'sɔ lia da nɪ, 'lee, -in 'nɪ 'mɪ -yii? Nyɪmɛ ɔ -ka 'mɪ 'yɪ, ɔ ka na Dide 'yɪ. 'In, -mɪ nɛɛ: «-Slolu -ain -na Dide 'klɔ!»

¹⁰ Nu, in mɪ Dide 'wɔ, 'in Dide mɪ 'mɪ 'wɔ. 'Lee, -i'in zɔ we dli -gɔv? Welɪnya na gbaa da ain -yla, we'e 'bhɔ na 'dɛɛ -gbɛ, nu, na Dide ɔ -dɪlɪa 'mɪ 'wɔla, mɔ nɔa ɔ lubho.

¹¹ «In -ka ain -yla gba nu, in mɪ Dide 'wɔ, 'in Dide mɪ 'mɪ 'wɔ, a zɔ 'mɪ dli -gɔ. We 'nɪ -mɔv nɪ, a zɔ -ylɛɛ dli na gwɛdigbɔnyaa 'gbɔ. ¹² In nɛɛ ain -yla gbɔzɔnɔ sa nu, ɔ -ka 'mɪ dli -gɔ zɔ nɪ, 'in ɔ nɔa na lɛnɔgbɔnya lɛ. Cɪn, ɔ lɛnɔgbɔnya yia na -nɔ -zia, -we ka gbɔ -wa, Didee -gbɛ na mɪa. ¹³ -Lu weee a -ka na 'ɲmɪ nya -zla, lɛ na yia we nɔa. We -ka 'sa -mɪ nɪ, 'in 'Yu mɪnɪa ɔ Didee 'ɲmɪ. ¹⁴ Nu, -lu -mɔv a -ka 'mɪ -zlah na 'ɲmɪ nya, lɛ na yia we nɔa.

-Yɔbenyɔ yia yia

¹⁵ «Nu, a -ka na zɛkali -nya nɪ, 'in a zɔa na titenya 'nɔɲwɛ. ¹⁶ 'In in 'ka Dide -yɔbhubhoe ɔ 'ka ain -Yɔbenyɔ -putu 'nyɛ. Mɔ 'kaa ain -yɔbɛ, 'in mɔ -yɔ ain 'sɔ 'kaa -tɔ 'yɪ weee nya. ¹⁷ Nu, mɔ -wa Zuzu ɔ 'kaa ain -Lagɔɔ gbɔzɔnɔ 'wɔkwa. ɔɔ Zuzu mɪa nɪ, dɔdɔgɔ -nyɪma 'nɪ mneni wa 'ka ɔ -yɔɲwɪu, -we ka gbɔ -wa, wa'a 'yɪ ɔ -yɔ, 'in wa 'nɪ ɔ -yɪ. Nu, amɪa mɪa, a -yɪ ɔ, ɔ -yɔ ain 'sɔ -dɪ dabhlo la, 'in ain 'wɔ ɔ yia ladɪlɪa.

¹⁸ «In 'na 'ka ain 'wɔtɪ kwiiyua 'bhisa, nu, amɪaa -gbɛ na yia yia. ¹⁹ 'In bhla -sɛɛ -ka 'pli nɪ, dɔdɔgɔ -nyɪma 'na 'ka 'mɪ 'yɪ. Nu, amɪa mɪa nɪ, 'yɪa a yia 'mɪ. 'In a yia 'yɪyɔgagie, -amɪ ka 'yɪyɔgagiee 'gbɔ. ²⁰ Zɪ

we 'yli -ka nyni ni, 'in a yibhelia we 'ji nu, in mi Dide 'wu, a mi 'mi 'wu, 'in in mi ain 'wu.

²¹ «Nyime -o -ka na titenya -yɔŋwnu, 'in o -ka we 'noŋwe zo ni, -zugba -mɔɔ -kali na ze. Ɔo nyime -o -kalia na ze, o ze na Dide yia -kalia. -Ami, o ze na yia -kalia, 'in in 'ka o na 'de -slolu.»

²² Zudası (-o 'nia Zudası Isikaliɔv) nee o -ylaε: «Na -Kanyɔ, 'lee, lee -lu ka 'gbu -in 'ka -ain -na 'de -slolu, 'in, -'in -slolu -na 'de dɔdɔgv -nyuma weee?»

²³ Ɔ nee: «Nyime -o -ka na zekali ni, na weli o zva 'noŋwe. 'In na Dide kalia o ze, 'in -ami -yo na Dide so yia o 'wu la -dila. ²⁴ Nyime -o 'nia na zekali, o'o zo na weli 'noŋwe. -We na gbaa da ain -yla, we 'ni na 'deε weli, ni, na Dide -o tiea 'mi, o -gbε we bhva.

²⁵ «Wee weli na gbaa ain -yla, da in mia -slɔ ain glaa. ²⁶ Ni, in -ka mni ni, 'in na Dide paa ain Zuzu 'Pupa yoo na 'ŋni nya, mɔ 'kaa ain 'wusa. Ɔo Zuzu 'kaa ain gbu weee -slolu, 'in o ligbea ain gbu weee -we in gbaa ain -yla.

'Wɔtɔtɔe -dlɔɔ -zɔnv

²⁷ «'Wɔtɔtɔe -dlɔɔ na tia ain -yo. Na 'wɔtɔtɔe -dlɔɔ na nyεa ain. Sa in kaa 'wɔtɔtɔe -dlɔɔ ni, 'sa na nyεa we ain. 'In wla we dɔdɔgv -nyimaa -luwla sɔlv. A pali dli la, a 'na nɔv nyanɔ -ni. ²⁸ A ka 'mi ŋweε 'nɔ nu: <Mnia na yia, 'in amiaa -gbε na yia lv yia.> A -ka yaa na zekali ni, -zugba a ka yaa 'mɔna li, ni, na Dideε -gbε na mnia. -We ka gbu -wa, Dide 'yli o -zi 'mi. ²⁹ Da -we -nya mia de 'nia -slɔ 'pli ni, gba na gbaa we ain -yla 'gamv. Ni, we bhla -ka nyni, a 'ka we dli -gv zo. ³⁰ In -yo ain 'sɔ 'na 'ka gba duun, -we ka gbu -wa, dɔdɔgv -nyimaa 'yugalnyɔ 'nyuu*

* **14:30** Ni, -Saatan wa saa 'ŋni.

mı yida. Ɔ 'nı 'mı kwεyɔmneni. ³¹ We -ka 'sa -mı nı, dɔdɔgɔ -nyıma 'ka we 'jiyibheli nı, ın -kalı na Didee zε. ın -kalı ɔ zε, we 'dεε 'gbɔ -lu weee ɔ gbaa ın nɔ lε, 'ın na nɔa we lε. A -sɔ 'wɔ, -a 'ka mni.»

15

**-Dlɔsuu 'zayli*

¹ «Nı, *-dlɔsuu 'zayli, -amı -wa. 'ın na Dide mıa, we kpaapanyɔ ɔ -mıa. ² Na 'klyıa -we'e tɔɔa, 'mɔ ɔ dıa, 'ın 'klyıa -we tɔɔa, ɔ mnazıa we -yɔ, 'ın we 'ka tɔɔ duun. ³ Welı -we ın gbaa aın -yla, we ka aın -yɔmnazi, 'ın we yia aın -mɔwɔlɔɔ.

⁴ «A -dılı 'mı 'wɔla, sa ın -dılıa aın 'wɔla 'bhısa. Sa suu 'klyıa -we 'nıa suu 'gbɔ -yɔ -mı, we 'nıa mneni we 'ka tɔɔ we 'dε -bhlo nı, 'sa -bhlokpade, a 'nı 'mı 'wɔladılı, a 'na 'ka tɔɔ.

⁵ «Nı, -amı -wa -dlɔsu, 'ın amıa -wa we 'klyıa. Nyıme ɔ -ka 'mı 'wɔladılı, sa -amı -dılıa ɔ 'wɔla 'bhısa nı, ɔɔ nyıme, tɔɔa ɔ yia duun. -We ka gbɔ -wa, ın 'nı aın -yɔbe, a 'nı mneni a 'ka -lu yabhlogbɔɔ lεnɔ. ⁶ Nyıme ɔ 'nı 'mı 'wɔladılı nı, suu 'klyıa 'bhısa wa vitelia ɔ. Wee suu 'klyıa -ka ye nı, 'mɔ wa bhıa la, 'ın wa paa we -kosu 'wɔ, 'ın we sıa. ⁷ A -ka 'mı 'wɔladılı, 'ın na welınyı -ka amıaa dlı 'wɔtɔ nı, -lu weee a -ka 'yıbha, a -zlalı we Dide, 'ın ɔ nyıa we aın. ⁸ A -ka tɔɔ duun, mɔ slolua na Didee 'ɲınmıne -yɔ a mı na 'bınɔnyı -zɔnɔ nyıa.

⁹ «Nı, sa Dide -kalia na zε, 'sa -bhlokpade ın -kalia amıaa zε. A -tɔ na zεkalıe 'wɔ. ¹⁰ ın ka na Didee tıtenyı 'nɔɲwe zɔ, 'ın ın yia ɔ zεkalıe 'wɔtɔ. 'Sa -bhlokpade, a -ka na tıtenyı 'nɔɲwe zɔ nı, 'ın a tɔa na zεkalıe 'wɔ.

11 «-We mia de, 'mv in gbaa ain -yla, 'in sa 'mɔna mia 'mɪ dli 'wɔ, we 'ka 'sa ain dli 'wɔ -mi. Cun, 'in amiaa 'mɔna 'ka -bha -gv zi. 12 Na tite ni: sa in -kalia amiaa ze, a kikalɪ 'sa ze. 13 Nu, nyime -ɔ -ka ɔ 'dɛɛ 'yliyɔgagie wla ɔ -limaa 'gbv, zɛkalie -we -zia -mɔv, we 'ni -mi. 14 -We in gbaa a nv le, a -ka we 'nɔɲwe zv, a mi na 'talea nya. 15 I'in la 'masleen ain na lubhonɔnya, -we ka gbv -wa, lubhonɔnyɔ 'ni ɔ -kanyɔ gbɔnya -yi. 'In amia mia, na 'talea na laa ain, -we ka gbv -wa, gbv weee in 'nɔva Didee -gbɛ, in ka we ain -slolu. 16 'Lee, amia -saa -bha 'mi yi? -Innya, we 'ni -mɔv, -ami -saa -bha ain. Nu, in ka ain 'yoo 'nye a 'ka tɔva mni, 'in we 'ya 'ka -gwle. 'In -lu weee a -ka Dide -zla na 'ɲni nya, ɔ 'ka we ain 'nye. 17 Nu, tite in palia ain -yla, mv ni: a kikalɪ ze.

Dvdvɔ -nyima nyɛa -Zezu -yɔ ɔ 'binɔnya 'wɔ

18 «Nu, dvdvɔ -nyima -ka ain 'wɔnyɛ ni, a 'na dlvɔ -ni nu, wa ka 'mi 'wɔnyɛ tia. 19 A -yɔ dvdvɔ -nyima 'sɔ 'ni -mi -bhlo. A -ka yaa -mi -bhlo, 'in wa yibhaa ain, wa 'dɛɛ nyima wa 'yibhaa 'gbv. Nu, in ka -bha ain -sa dvdvɔ -nyima glaa, 'in a -yɔ wa 'sɔ 'ni -mi -bhlo, we 'dɛɛ 'gbv wa nyɛa ain 'wɔ. 20 A ligbe na wɛli, nu, lubhonɔnyɔ 'ni 'yli ɔ 'ka ɔ -kanyɔ -zi. Dvdvɔ -nyima ka 'mi 'klyie 'wɔpali. 'In wa -ka 'mi 'klyie 'wɔpali ni, 'klyie 'wɔ wa yia ain palia. 'In wa -ka na wɛli 'nɔɲwe zv, 'in wa zɔva amiaa -nv 'nɔɲwe. 21 Nu, 'sa wa yia ain kpaa na 'gbv. -We ka gbv -wa, -ɔ tiea 'mi, wa 'ni ɔ -yi. 22 In 'ni yaa yi, 'in in 'ka wa -yla gba ni, -zugba wa 'ni yaa gbɔnyuuu 'gba 'wlu -ka. Nu, -sleen wa 'ni zizeda -ka wa gbɔnyuu 'yu. 23 Nyime -ɔ -ka 'mi 'wɔnyɛ, na Dide ɔ nyɛa

'wɔ. ²⁴ Gwɛdigbɔnya -we nyɪmɛ yabhlogbɔɔ 'niɑ -slɔ lɛnɔ, in ka -mɔɔ lɛnɔ wa 'yibadɪ. We 'nɪ yaa 'sa -mɪ, -zugba wa 'na 'ka yaa gbɔnyuu 'gba 'wlu -ka. Nɪ, -slɛɛn, gwɛdigbɔnya in nɔɑ lɛ, wa ka we -yɔyɪ, 'in wa nyɛɑ in -yɔ na Dide 'sɔ 'wɔ. ²⁵ -We mia ɛɪɪda wa tite 'wɔ, nɛɛ:

⟨Wa ka 'mɪ 'wɔnyɛ bhe.⟩

'Wɔ wa nyɛɑ -aɪn, -we mia ɛɪɪda we 'ka lɛnɔɔ 'gbɔ.

²⁶ «Nɪ, -Yɔbɛnyɔ yia yia. Mɔ -wa Zuzu -ɔ 'kaa aɪn gbɔzɔnɔ 'wɔkwa. Didee -gbɛ ɔ bhɔɑ, yoo na yia ɔ aɪn 'paa. Nɪ, ɔ -ka yi nɪ, mɔ yia na gbɔdayɪnyɔ -zɛɑ.

²⁷ 'In amɪɑ yi 'yaa na gbɔdayɪnyɑ -zɛɑ, -we ka gbɔ -wa, we bhɪlɪ we gwɛɪda, a -yɔ 'mɪ 'sɔ mɪ.»

16

¹ «Nɪ, a yi 'yoo -zɔnɔ -gɔ labhɔɔ, we 'gbɔ in yia aɪn -yla gbɔ -mɪnɪ gba. ² -Lagɔbudunya zɔ wa yia aɪn vɔɑ. 'In we bhla ka ɔɪpa, da nyɪmɑ -wa mnenia wa 'ka aɪn 'bha, wa yia gbaa wa 'dɛɛ dɪ 'wɔ nɪ, 'sa wa nɔɑ -Lagɔɔ lubho. ³ 'Sa wa yia nɔɑ, -we ka gbɔ -wa, wa 'nɪ Dide -yi, 'in wa 'nɪ 'mɪ -yi. ⁴ Da we bhla 'niɑ -slɔ nyɪnɪ, gbɔnya nɪ na gbaa aɪn -yla 'gamɔ. 'In we bhla -ka nyɪnɪ nɪ, a 'ka ligbe nɪ, in ka we aɪn -yla gba.

-Yɔbɛnyɔ yia yia

«Nɪ, in 'nɪ we aɪn -yla gba we gwɛɪda, -we ka gbɔ -wa, in -yɔ aɪn 'sɔ mɪ -slɔ.

⁵ «-Slɛɛn, -ɔ tiea 'mɪ, ɔ -gbɛ na mɪɑ. 'In aɪn glaa, nyɪmɛ yabhlogbɔɔ'ɔ 'yɪbha 'mɪ laɛ: ⟨Mɔ -na mɪɑ?⟩

⁶ Nɪ, -slɛɛn in 'tɔɔ da aɪn nɪ, we 'dɛɛ 'gbɔ amɪɑ -gɔ yia 'wɔtɔ yoo. ⁷ 'In gbɔzɔnɔ -nanɔ in mia aɪn -yla

gbada: In -ka mni ni, -muv nani 'yli amiaa 'gbv. - We ka gbv -wa, in 'ni mni, -Yɔbenyɔ 'na 'ka ain -yla yi. Nu, in -ka mni ni, 'in na paa ɔ ain yoo. ⁸ 'In, ɔ -ka yi ni, 'in ɔ slɔlua dɔdɔgbv -nyima sa wa nva wa 'dɛ -dawli 'wv wa gbvnyuu klaa, -we mia tiklu klaa, we -yɔ -Lagɔ gbvwbhubhuee daa. ⁹ Nu, dɔdɔgbv -nyima mi wa 'dɛ -dawli 'wvnda tiada gbvnyuu daa, wa'a zv 'mi dli -gvv 'gbv. ¹⁰ 'In, we 'sɔnv nya, wa mi wa 'dɛ -dawli 'wvnda, -we mia tiklu daa. -We ka gbv -wa, Didee -gbɛ na mnia, 'in a 'na 'ka 'mi 'yi. ¹¹ Dɔdɔgbv -nyima mi wa 'dɛ -dawli 'wvnda we tanv nya, -Lagɔ gbvwbhubhuee daa. -We ka gbv -wa, -Lagɔ ka dɔdɔgbv -nyimaa 'yugalinyɔ 'nyuu -yɔgbv 'wvbu pepe.

¹² «Nu, in ka -slɔ wɛli duun in 'ka we ain -yla gba. 'In a 'ni -slɛn mneni a 'ka we zɔ 'yigbe. ¹³ Gbvzɔnv -Zuzu -ka yi ni, mɔ 'kaa ain gbvzɔnv 'debbie 'wɔkwa. -We ka gbv -wa, ɔ 'na 'ka ɔ 'dɛɛ 'ɛni nya gba, nu, -we weee ɔ 'nva, 'mɔ ɔ gbaa, 'in -we 'nia -slɔ 'pli ni, 'mɔ ɔ palia ain zli. ¹⁴ -We mia na -nv nya, 'mɔ Zuzu yia 'yia, 'in ɔ palia ain zli. 'Sa ɔ mninia na 'ɛni. ¹⁵ -We weee na Dide kaa, we mi 'ya na -nv nya. We 'dɛɛ 'gbv, in yia ain -yla gba nu, -we mia na -nv nya, 'mɔ Zuzu yia 'yia, 'in we zli ɔ yia ain 'palia.

-Zezu nɛɛ nu, mnia ɔ yia

¹⁶ «Bhla -sɛɛ nya, a 'na 'ka 'mi 'yi, 'bhie, bhla -sɛɛ nya, 'in a yia 'mi.»

¹⁷ -Zezu 'bɔnɔnya glaa, tɔlva gbvgbalia -ylaɛ: «ɔ nɛɛ -ain -yla: «Bhla -sɛɛ nya, a 'na 'ka 'mi 'yi, 'bhie, bhla -sɛɛ nya, 'in a yia 'mi.» ɔ nɛɛ 'ya -ain -ylaɛ: «Na Didee -gbɛ na mniaa 'gbv,» 'lee, sa we 'ji mia?»

18 'In wa nɛɛ 'yae: «ɔ -ka gba ⟨Bhla -sɛɛ⟩ ni, 'lee, sa -mʊʊ 'ji mia? -We ɔ gbaa, -a'a 'nʊ we 'wɔla.»

19 -Zezu -yi we 'ji nu, ɔ 'bɪnɔnya 'yɪbha wa 'ka ɔ layɪbha, tɔʊn, ɔ nɛɛ wa -yla: «In nɛɛ aɪn -yla: ⟨Bhla -sɛɛ nya, a 'na 'ka 'mɪ 'yɪ, 'bhie, bhla -sɛɛ nya, 'in a yɪa 'mɪ.⟩ We 'jii da a mia -talɪda a 'dɛkpɔa nyɪdɪ, we 'nɪ mʊʊ? 20 In nɛɛ aɪn -yla gbʊzɔnʊ sa nu, wɪa a yɪa, 'in -gle a yɪa 'paa. Nu, dʊdʊgʊ -nyɪma yɪa 'mʊna lia, -zugba amɪaa dɪ sumanɪ, 'in amɪaa dɪ sumanɪe yɪa 'mʊna -zɛa. 21 'Nʊwɔ -ka luzi -bho, ɔ dɪ -su, -we ka gbʊ -wa, ɔ sɪasɪa bhla ka nɪni. Nu, ɔ -ka gwali nɪ, 'in ɔ dɪʋa ɔ sɪasɪe 'wɔ. 'In ɔ lia 'mʊna, ɔ ka 'yɪ gwali 'gbʊ. 22 'Sasɔkpa sa, -slɛɛn amɪaa dɪ -su, nu, in -ka aɪn 'yɪ lʊ nɪ, 'in a lia 'mʊna. 'In, nyɪmɛ yabhlogbɔɔ 'nɪ mneni ɔ 'ka wee 'mʊna aɪn kwɛɛ -sa. 23 Nu, wee 'yɪ -ka nɪni nɪ, a 'na 'ka 'maslɛɛn 'mɪ gbʊ yabhlogbɔɔ layɪbha. In nɛɛ aɪn -yla gbʊzɔnʊ saɛ: -lu weee a -ka Dide -zlalɪ na 'ɲmɪ nya, 'nyɛa ɔ yɪa we aɪn. 24 A 'nɪ -slɔ -lu na Dide -zlalɪ na 'ɲmɪ nya. Nu, a -zla, a -ka -zla nɪ, 'in a yɪa we, 'in amɪaa 'mʊna 'ka -bha -gʊ zi.

-Zezu ka dʊdʊ lu

25 «Nu, -we weee mia dɛ, in ka we aɪn -yla gba gbʊʊ nine nya. We bhla ka cɪpa, bhla -we nya in 'na 'kaa gbʊ gba gbʊʊ nine nya, 'in in 'kaa aɪn -yla Didee gbʊ gba sa 'vayɪ. 26 Wee 'yɪ -ka nɪni nɪ, 'in a bhuhhoea na Dide na 'ɲmɪ nya. 'In, in 'nɪ gba aɪn -yla nu, bhuhhoea na yɪa ɔ amɪaa 'gbʊ. -Innya, we 'nɪ -mʊʊ. 27 -We ka gbʊ -wa, Didee 'dɛbhie -kalɪ amɪaa zɛ. A -kalɪ na zɛ, 'in a zʋa dɪ nu, Dide -Lagɔɔ -gbɛ na bhʋa, we 'gbʊ ɔ -kalɪa amɪaa zɛ. 28 Nu, Didee -gbɛ in 'bhʋa, 'in in yɪa dʊdʊ -gʊ yɪ. -Slɛɛn, dʊdʊ -gʊ na yɪa 'bhʋa in 'ka Didee -gbɛ lʊmnɪ.»

29 'In ɔ 'bunɔnya nɛɛ ɔ -ylaɛ: «Mv mia dɛ, -slɛɛn -i'in gba gbɔɔ nine nya, nu, sa tikli -na gbaa. 30 -Slɛɛn, -a -yi we 'ji nu, -in -yi gbɔ weee 'ji. Nu, -a 'ni -slɔ -mɪ gbɔ yabhlogbɔɔ layibha, 'in -in -yia -we -a 'kaa -mɪ layibha. We 'gbɔ -a zva dli nu, -Lagɔɔ -gbɛ -na bhva.»

31 -Zezu 'palia we 'bigv, ɔ nɛɛ wa -ylaɛ: «Dli a zɔ -slɛɛn 'mɪ -gɔɔ? 32 In nɛɛ, we bhla mɪ bɛda, 'in we ka nyini, da a 'kaa lamumni, 'in ɔ -ka -mɪ, ɔ 'kaa ɔ da lɔmni, 'in a 'kaa -bha na 'dɛ -bhlo ti. Nu, we 'ni na 'dɛbhlo mɪ, Dide -yɔ 'mɪ 'sɔ mu 'gbɔ.

33 «-We mia dɛ in gbaa aɪn -yla a 'ka 'wɔtɔtɔe -dlɔɔ 'yɪ 'mɪ 'wɔ. Sia a yia dɔdɔ -gv. Nu, a 'ɛmanɪ dli: in ka dɔdɔ lu.»

17

-Zezu bhuhoea -Lagɔ

1 Nu, -Zezu bhia -we weee mia dɛɛ gbagbie, ɔ ylaa yali, 'in ɔ yia -Lagɔ bhuhoe. ɔ nɛɛ:

«Dide, we bhla ka nyini. -Slolu -na 'Yuu 'ɲɪylilo, 'in -na 'Yu 'ka -na 'ɲɪylilo -slolu. 2 Nu, -in ka ɔ 'yoo 'nyɛ nyima weee -gv. 'In waa nyima weee -wa -in 'nyɛa ɔ, 'yliyɔgagie -we 'nia bhloluda -ka, ɔ 'ka we -maa 'nyɛ. 3 Nu, nyima -ka -mɪ -yi, -mɪ, ɔ ka 'dɛ -bhlo mia -Lagɔɔ 'zayli nya, 'in wa -ka -Zezu Klisi, ɔ -in tiea -yi ni, mv -wa 'yliyɔgagie -we 'nia bhloluda -ka. 4 In ka -na 'ɲɪmnɪe -slolu dɔdɔ -gv, 'in lubho, -we -in 'nyɛa 'mɪ, in ka we bhia. 5 Dide, dɔdɔ 'nia -slɔ la -mɪ, na 'ɲɪ mɪna 'cɪn -na -gbɛ. Nu, 'nyɛ -slɛɛn 'mɪ wee 'ɲɪmnɪe -bhlokpade -mɪ kwesi.

⁶ «Nu, nyɪma -wa -in -saa -bha dɔdɔgɔ -nyɪma glaa, 'in -in yia 'mɪ wa 'nyɛ, in ka -maa -na 'ɲni -sɔlu. Wa mɪ -na -nɔ nya, 'in -in yia wa 'mɪ 'nyɛ, 'in wa yia -na wɛli 'nɔɲwɛ zɔ. ⁷ -Sɛɛn, wa -yi we 'ji nu, -we weee -in 'nyɛa 'mɪ, -na -gbɛ we bhɔa. ⁸ -We ka gbɔ -wa, wɛli -in zɔa 'mɪ ɲwɛɛ, in gbaa we wa -yla, 'in wa yia we -yɔɲwnu. 'In wa ka we yibheli sazɔnɔ sa nu, -na -gbɛɛ na bhɔa, 'in wa yia dli zɔ nu, -mɪ tiea 'mɪ.

⁹ «Nu, wa 'gbɔ na bhuhhoea -mɪ. In 'nɪ dɔdɔgɔ -nyɪmaa 'gbɔ -mɪ bhuhhoeda -mɪ, nu, -wa -in 'nyɛa 'mɪ, wa 'gbɔ na bhuhhoea -mɪ. -We ka gbɔ -wa, wa mɪ -na -nɔ nya. ¹⁰ Nu, -wa weee mɪa na -nɔ nya, wa mɪ -na -nɔ nya. 'In nyɪma weee mɪa -na -nɔ nya, wa mɪ na -nɔ nya, 'in wa mnɪɪa na 'ɲni. ¹¹ Wamɪa mɪa, dɔdɔ -gɔ wa yia -sɔ -gwɛa, nu, -amɪ mɪa, in 'na 'ka dɔdɔ -gɔ -gwɛ: -na -gbɛ na yia mɪa. -Mɔwɔ -Dide, zɔ wa 'yliyɔ -na 'ɲni 'tɪɛ nya, 'ɲni -we -in 'nyɛa 'mɪ, wa 'ka 'wɔɔ -bhlo, sa -amɪ -yɔ -mɪ 'sɔ mɪa -bhlo 'bhisa. ¹² Bhla -we nya in mɪa wa glaa, in ka wa 'yliyɔzɔ -na 'ɲni 'tɪɛ nya, 'ɲni -we -in 'nyɛa 'mɪ. In ka wa 'yliyɔzɔ, 'in nyɪmɛ yabhlogbɔɔ 'nɪ mnɔ wa glaa, we 'nɪ -ɔ 'kaa mnɔ 'wɔbhɔ. Mɔ 'kaa mnɔ, 'in -we mɪa cɛɪɪda -Lagɔɛbhɛ 'wɔ, we 'ka lɛnɔ.

¹³ «'In -sɛɛn, in mɪ -na -gbɛ mnɪda. Da in mɪa -sɔ dɔdɔ -gɔ, wɛɪɪnya nɪ na gbaa, wa 'ka na 'mɔna dli 'wɔ -ka, 'in we 'ka -bha -gɔzi. ¹⁴ In ka wa -na wɛli 'nyɛ, 'in dɔdɔgɔ -nyɪma yia wa 'wɔnyɛ. -Maa -yɔ wa 'sɔ 'nɪ -mɪ -bhlo, 'sa -bhlokpade in -yɔ dɔdɔgɔ -nyɪma 'nɪa -mɪ -bhlo, we 'dɛɛ 'gbɔ wa yia -maa 'wɔnyɛ. ¹⁵ In 'nɪ -mɪ bhuhhoeda -mɪ nu, -in 'ka wa dɔdɔ -gɔ -sa. -Innya, nu, bhuhhoe na

bhubhoea -mɪ -ɪn 'ka wa 'yliyɔzv gbonyuuu dide kwɛɛ. ¹⁶ Wa -yɔ dɔdɔgv -nyɪma 'sɔ 'nɪ -mɪ -bhlo, -amɪ 'bhisa. ¹⁷ -Sa wa dɔdɔgv -nyɪma kwesi -na 'dɛ -yla gbɔzɔnv nya. Nɪ, -na wɛli mɪ gbɔzɔnv nya. ¹⁸ Sa -ɪn tiea 'mɪ dɔdɔgv -nyɪmaa -gbɛ, 'sa -bhlokpade na tiea na 'bɪnɔnya dɔdɔgv -nyɪmaa -gbɛ. ¹⁹ Na 'dɛ na wlaa -mɪ -yla wa 'gbɔ, 'ɪn wa 'ka 'ya -mɪ -yla -mɪ 'piɛɪn.

²⁰ «Nɪ, ɪn 'nɪ -maa 'dɛbhloo 'gbɔ bhubhoeda -mɪ. Bhubhoe na bhubhoe 'yaa nyɪma -wa yia -maa wɛli 'gbɔ 'mɪ dli -gv zva, wa 'gbɔ.

²¹ Bhubhoeda ɪn mɪa wa 'dɛ weee 'ka -mɪ -bhlo, nɛɛ -mɪ -amɪ 'wɔ, 'ɪn -amɪ -mɪ 'wɔ, nɪ, Dide, wa -yɔ -aɪn 'sɔ -mɪ -bhlo. We -ka 'sa -mɪ nɪ, 'ɪn dɔdɔgv -nyɪma zva dli nɪ, -mɪ tiea 'mɪ. ²² 'ŋnɪmɪe -we -ɪn 'nyɛa 'mɪ, ɪn ka we wa 'nyɛ, wa 'ka -mɪ -bhlo, -amɪ -yɔ -mɪ 'sɔ 'bhisa. ²³ -Amɪ mɪ wa 'wɔ, 'ɪn -mɪ mɪ -amɪ 'wɔ, we -ka 'sa -mɪ nɪ, -bhlo wa yia -mɪa sazɔnv sa. 'ɪn wa -ka -slɛɛn -bhlo -mɪ, 'ɪn dɔdɔgv -nyɪma yibhelia we 'ji nɪ, -ɪn ka 'mɪ tie, 'ɪn sa -ɪn -kalia na zɛ, 'sa -ɪn -kalia wa zɛ.

²⁴ «Dide, dɔdɔ 'nɪa -slɔ la -mɪ, -ɪn -kali na zɛ, we 'dɛɛ 'gbɔ -ɪn yia 'mɪ 'ŋnɪmɪe 'nyɛ. -Slɛɛn, ɪn 'yɪbha nɪ, -maa -ɪn 'nyɛa 'mɪ, wa -yɔ 'mɪ 'sɔ -mɪ 'ya da na mɪa, wa 'ka wee 'ŋnɪmɪe -yɔyi.

²⁵ «Dide tikli, dɔdɔgv -nyɪma 'nɪ -mɪ -yi, nɪ, -amɪ -yi -mɪ, 'ɪn na 'bɪnɔnya -yia we 'ji nɪ, -mɪ tiea 'mɪ.

²⁶ ɪn ka wa -na 'ŋnɪ -slolu, 'ɪn -sloluda na yia we -tva, 'ɪn sa -ɪn -kalia na zɛ, wee zɛkale 'ka wa 'wɔ -mɪ, 'ɪn -amɪ 'ka wa 'wɔ -mɪ.»

*'Sloja kpaá -Zezu**(Mt 26.47-56; Mk 14.43-50; Lk 22.47-53)*

¹ -Zezu bhia -Lagɔ bhubhoe, ɔ -yɔ ɔ 'binɔnya -sɔa 'wɔ, 'in wa yia mni. Wa mia mnida, -gbɔa -we wa laa Sedɔn, 'in wa yia we 'wɔdi. Ni, su -kpaá yabhlo mi -mɔ, -bha -Zezu -yɔ ɔ 'binɔnya plaa.

² Zudasɪ, -ɔ mia -Zezu wlada, ɔ -yi -mɔ da, -we ka gbɔ -wa, -mɔ -Zezu -yɔ ɔ 'binɔnya gbelia 'wlu zli tɔlvaa zli. ³ Ni, -Lagɔbudu 'kadɔɔ ɲwɛkɔnya -wa *-Lagɔɔbɔnyaa -cian -yɔ Falizɪnyɪma tiea, we -yɔ Wlɔmɔ -sloja, Zudasɪ -gali wa 'yu, 'in wa yia wee su -kpaá mni. Wa 'kaa -mɔ nyini ni, wa -yɔ 'napɛ -yɔ ylo yia yi, -zugba 'sloja ka tɔgɔgbɛ kwɛɛ.

⁴ -We weee 'kaa -Zezu yli, ɔ 'dɛ -yi we, we 'dɛɛ 'gbɔ ɔ yia wa gbɛgbɛɪn mni, 'in ɔ yia wa layɪbhaɛ: «'Lee, nyɔɔ ka da a talia?»

⁵ Wa nɛɛ: «Nazaletɪyu -Zezu, ɔ da -a mia -talida.»

ɔ nɛɛ wa -ylaɛ: «-Amɪ -wa.» (-Zugba Zudasɪ, -ɔ mia ɔ wlada, mi -maa glaa.)

⁶ Da -Zezu gbaa wa -yla: «-Amɪ -wa» ni, waa 'sloja yilia gwe tɔɔn, 'in wa yia bhli.

⁷ ɔ yia wa layɪbha -zakpa 'sɔɛ: «Nyɔɔ ka da a talia?»

'In wa nɛɛ: «Nazaletɪyu -Zezu, ɔ da -a mia -talida.»

⁸ 'In -Zezu yia we 'bɪgɔpali wa -ylaɛ: «In ka we aɪn -yla gba pepe, -amɪ -wa. Ni, we -ka na da a mi -talida, a 'tide -maa mia dɛ 'yi, wa 'ka mni.»

⁹ -We mia da, 'mɔ ɔ gbaa, ɔ wɛli -we ɔ gbaa 'cɪn we 'ka lɛnɔɔ 'gbɔ: «Dide, nyɪma -wa -ɪn 'nyɛa 'mi, nyɪmɛ yabhlogbɔɔ 'ni mnɔ wa glaa.»

¹⁰ Ni, Simɔ Pielɪ ka tɔgɔgbɛ kwɛɛ. ɔ -saa we we tokpa 'wɔ, 'in ɔ yia -Lagɔɔbɔnyaa -kanyɔ 'kadɔɔ

zɔlubhononyɔ we pa, 'in ɔ yia -mɔɔ lilikwe -yukwli -bha -di. (Ɔɔ zɔlubhononyɔ wa laa Malikusi.)

¹¹ Nu, -Zezu nɛɛ ɔ -yla: «Fa -na tugugble we tukpa 'wɔ. -Mɪ dli 'wɔ, sɪasie 'kadɔ -we Dide dia 'mɪ -yla la, in 'nia we zɔ 'yiligbea yi -wa yi?»

(Mt 26.57-58; Mk 14.53-54; Lk 22.54)

¹² Waa 'slɔja -yɔ wa 'yugalɪnyɔ, we -yɔ Zuifɔɔ -Lagɔbudu 'kadɔɔ ŋwekɔnya kpaɔ -Zezu, 'in wa yia ɔ gbɔan. ¹³ Nu, Anasɪ -gbɛ wa kwaa -ɔ tia. -We ka gbɔ -wa, Anasɪ -wa Kaifɔɔ 'ŋwɔɔ dide. Wee -zɔ nya, Kaifɔ -wa *-Lagɔbɔbɔnyaa -kanyɔ 'kadɔ. ¹⁴ Nu, Kaifɔ zɔɔ Zuifɔɔ 'yugalɪnya 'di, ɔ nɛɛ: «We nanɪ 'yli nu, nyɪmɛ -bhlo tli -amɪaa nyɪmaa 'gbɔ.»

Pielɪ tia kpɛlie nu, ɔ 'nɪ -Zezu -yi

(Mt 26.69-70; Mk 14.66-68; Lk 22.55-57)

¹⁵ Simɔ Pielɪ -yɔ -Zezuu 'bɪnɔnyɔ yabhlo yia -Zezu 'bɪ mɪ. Nu, -Lagɔbɔbɔnyaa -kanyɔ 'kadɔ -yi ɔɔ -Zezuu 'bɪnɔnyɔ yabhlo -mɔnɪ, we 'dɛɛ 'gbɔ -mɔɔ -yɔ -Zezu 'sɔ yia ɔɔ -Lagɔbɔbɔnyaa -kanyɔ 'kadɔɔ -budɪŋwɛɛ pla. ¹⁶ Nu, Pielɪ yia 'pipeɛ -tɔ, 'yoo ŋwɛɛ. Tɔɔn, ɔɔ -Zezuu 'bɪnɔnyɔ yabhlo, -ɔ -Lagɔbɔbɔnyaa -kanyɔ 'kadɔ -yia, 'in -mɔɔ yia 'tla. Ɔ gbɔɔ 'yoo ŋwekɔŋwɔ -yla gbɔ, 'in ɔ yia Pielɪ -plalɪ. ¹⁷ Ɔɔ 'yoo ŋwekɔŋwɔ nɛɛ Pielɪ -ylaɛ: «Ɔɔ nyɪmɛɛ 'bɪnɔnyɔ yabhlo -in -mɪa, we 'nɪ mɔɔ?»

Pielɪ yia we 'bɪgɔpalɪ ɔ -ylaɛ: «-Innya, -gba! -gba!»

¹⁸ Nu, ŋwɔtlɔ mɪ yida. We 'dɛɛ 'gbɔ lubhonɔnya -yɔ -Lagɔbudu 'kadɔɔ ŋwekɔnya yia -kosu 'yidi, -zugba wa wɔlɔ. Pielɪ mɪ 'ya wa glaa 'wɔlɔda -kosu -yɔ.

-Lagɔbɔbɔnyaa -kanyɔ 'kadɔ yibhaa -Zezu la

(Mt 26.59-66; Mk 14.55-64; Lk 22.66-71)

19 Nu, -Lagɔbɔbɔnyaa -kanyɔ 'kadɔ mɪ -Zezu layibhada, ɔ 'bɪnɔnya -yɔ -we ɔ slolua -gu. 20 ɔ 'palia we 'bigɔ, ɔ nɛɛ: «In ka nyima weee -yla gba -zejila 'wɔ. Nu, 'ylɪ weee nya na slolua -Lagɔbudunya zɔ we -yɔ -Lagɔbudu 'kadɔ zɔ da Zuifu weee gbelia 'wlu. I'in gba gbɔ yabhlogbɔɔ 'wiemɪ. 21 'Lee, -amɪ -na yibhaa la yi? Nyima -wa in -slolua, wa -yi -we in gbaa, 'yibha we wa la.»

22 -Zezu gbaa -we mia de ni, -Lagɔbudu 'kadɔɔ ηwekɔnyɔ yabhlo mia -bha, ɔ bea ɔ -yɔ, 'in ɔ yia ɔ 'kpa yukwli 'wɔ sɔbha. 'In ɔ nɛɛ -Zezu -ylaɛ: «'Lee, sanɛɛ -na gbaa -Lagɔbɔbɔnyaa -kanyɔ 'kadɔ -yla yi?»

23 ɔ nɛɛ -buduu ηwekɔnyɔ -ylaɛ: «'Lee, gbɔ 'nyuu -mɔmɔ in gbaa, -slolu 'mɪ we 'klɔ, 'in we -ka nu, in 'nɪ gbɔ 'nyuu gba ni, lɛɛ -lu ka 'gbɔ -na pa 'mɪ -lua?» 24 Tɔɔn, 'in Anasɪ yia 'sɔja 'yoo 'nyɛ, wa 'ka -Zezu -Lagɔbɔbɔnyaa -kanyɔ 'kadɔ Kaifuɔ -gbɛ kwa, -zugba ɔ mɪ gbɔanda.

(Mt 26.71-75; Mk 14.69-72; Lk 22.58-62)

25 Nu, Simɔ Pieli mɪ wee -buduηweɛ 'wɔlɔda. Wa nɛɛ ɔ -ylaɛ: «-Mɪ mia 'de ɔɔ nyimɛɛ 'bɪnɔnyɔ yabhlo -in -mia, we 'nɪ mɔɔ?»

ɔ kpelia we, ɔ nɛɛ: «-Innya, yo -wa yo!»

26 -Lagɔbɔbɔnyaa -kanyɔ 'kadɔɔ gaylo yabhlo mɪ -bha, nyimɛ -ɔ ka yukwli Pieli -dia -bha, ɔ kɔda -nyimɛ yabhlo -wa. ɔɔ lubhonɔnyɔ nɛɛ Pieli -yla: «Nu, -mɪ in 'yia da su -kpaɔ, -in -yɔ -Zezu 'sɔ, we 'nɪ mɔɔ?» 27 Nu, 'in Pieli yia we -zakpa tanɔ kpeli. Wee kpele mɪ ɔ ηweɛ, 'in -kɔkɔ yia -bha -bhlokpade gbogboe bhli.

(Mt 27.1-2, 11-14; Mk 15.1-5; Lk 23.1-5)

28 Nu, we 'bɪɔ, wa -yɔ -Zezu yia Kaifɔv -gbɛ 'bhv. *Wlɔmɔ -nyimɛ Pilatɪ, ɔ pɪla Zuifɔv dɔdɔ 'wlu la, -mɔɔ -buduɲwɛɛ wa kwaa ɔ. Zɪkpe tutu -wa, Zuifɔv 'yugalɪnya 'nɪ wee -budu zɔ pla. Wa -ka -mɔ pla, -zugba wa ka pɔɪn pla wa tite 'yu. 'In wa -ka pɔɪn -ka nɪ, wa 'nɪ mneni wa 'ka *'Wɔzɪtɪyɪ 'fɛtɪ -gɔ -lu li. 29 We 'dɛɛ 'gbv wa yia 'pipeɛ -tɔ, 'in Pilatɪ, ɔ pɪla Zuifɔ 'wlu la yia 'tla. ɔ nɪnya wa -yɔ la, 'in ɔ yia wa layɪbha: «'Lee, gbv -mɔmɔ a dɪlɪ nyimɛ nɪa?»

30 Wa 'palia we 'bɪɔ, wa nɛɛ ɔ -ylɛ: «-A -ka -mɪ nyimɛ mia dɛ -la nɪ, -zugba gbɔnyumonyɔ -wa.»

31 Pilatɪ nɛɛ wa -ylɛ: «Amɪaa 'dɛ 'bhv ɔ 'wɔ, 'in a 'ka ɔ -yɔgbv 'wɔbhv amɪaa titeɛ sɔɔ.»

Tɔɔn, 'in wa nɛɛ: «We -ka nyimɛɛ -yɔgbv -a 'bhv 'wɔ, -a 'nɪ we 'klɔ -ka, -a 'ka ɔ tɪtɪɛ -dɪlɪ.»

32 'Sa -mɔv 'pɪla, -Zezuu wɛɪ 'ka gbɔzɔnɔ -zɛɛ 'gbv. Sa ɔ 'kaa tɪ, wee wɛɪ ka we -slɔlu. 33 Pilatɪ plaa -budu zɔ, 'in ɔ yia -Zezu la. -Mɔɔ bɛa ɔ 'yu, 'in ɔ nɛɛ ɔ -ylɛ: «'Lee, Zuifɔv 'wlulapɪɪnyɔ -in -mɪa yɪ?»

34 -Zezu 'palia we 'bɪɔ, ɔ nɛɛ: «Lɛɛ -lu ka 'gbv -na yɪbha 'mɪ we laa? 'Lee, -na 'dɛ yɪbhaa 'mɪ we la yaayɪ, nyima -putu la 'saa 'mɪ yɪ?»

35 Pilatɪ nɛɛ: «'Lee, Zuifɔv in -mɪa yɪ? Nu, -na 'dɛɛ Zuifɔbhɛɪa -yɔ -Lagɔbɔbɔnyaa -cɪan ka -mɪ 'mɪ -la. 'Lee, lɛɛ -lu -in nɔ lɛa?»

36 ɔ nɛɛ: «Na 'wlulapɪɪɛɛ se mɪa, we'e 'bhv dɔdɔgbv -nyimaa -gbɛ. We -ka yaa wa -gbɛ we 'bhv nɪ, -zugba na lubhonɔnya ka yaa jɛɪɪgbv gɔ, -mɔv yɪ 'wɔv nu, Zuifɔv 'yugalɪnya kpa 'mɪ. Nu, -ɪnnya, we'e 'bhv dɔdɔgbv -nyimaa -gbɛ.»

37 Pilatɪ nɛɛ ɔ -ylɛ: «Nu, nyimaa 'wlulapɪɪnyɔ -in -mɪa, we 'nɪ mɔv?»

ጋ ነጩ: «'Mu -in gbaa de. We 'deε 'gbu wa yia 'mū gwali. In 'ka gbuzጋnuጋ dayinyጋ nya -mu 'gbu in yia duጋdu -gu yi. -Wa weee mia gbuzጋnuጋ -nu nya, na weli wa pulba yukwli.»

(Mt 27.15-31; Mk 15.6-20; Lk 23.13-25)

³⁸ Pilatū nጩ: «Gbuጋnuጋ, lጩ -lu we -mia?» Pilatū bhia -we mia de gbagbie, 'in ጋ yia -budu ጋ 'tla. ጋ mnia 'pipee Zuifጋ -gbጩ, ጋ ነጩ wa -ylae: «Nu, -we ka 'gbu in 'kaa nyime ni gbu dli, 'in 'yi we -yጋ. ³⁹ Amiaa lenጋgbu 'cin 'yibha nu, in 'tide -kaslጋnyime yabhlo 'yi 'Wጋzitiylu 'fetu bhla. 'Lee, a 'yibha nu, in 'tide ain -yla Zuifጋ 'Wlulapilinyጋ 'yii?»

⁴⁰ Wa 'kpiā 'wጋ, wa nጩ: «-Innya! -In 'na 'tide -mጋጋ mia de 'yi -ni. 'Tide -Balabasi 'yi -ain -yla!» -Zugba ጋጋ -Balabasi mia, nyime 'nyuuu 'debbie -wa.

19

¹ Tጋጋn, 'in Pilatū nጩ wa -yla nu, wa 'bhu -Zezu 'wጋ wa 'ka ጋ selia mni. ² 'Sloja maa 'wia -kloo, 'in wa yia we -Zezu 'wluo -pla. 'In wa yi 'yaa ጋ -bana zalጋ 'wጋpla, nyimaa 'wlulapilinyጋ 'bhisa. ³ Wa -ka ጋ -yጋ lanyini -bhlo, -zugba wa nyania ጋ. Wa nጩ ጋ -ylae: «Zuifጋ 'wlulapilinyጋ, -na fጋ.» 'In wa sobhaa ጋ 'kpa yukwli 'wጋ.

⁴ Pilatū 'tlaa lu, 'in ጋ ነጩ wa -ylae: «A pu yukwli -nya, nu, lu na laa ጋ ain 'pipee, 'in a 'ka we 'wጋlanጋ nu, -we ka 'gbu in 'kaa nyime ni gbu dli, 'in 'yi we -yጋ.» ⁵ Tጋጋn, 'in -Zezu yia 'tla, ጋ ka wee -bana zalጋ 'wጋ, 'in 'wia -kloo mia ጋ 'wluo. 'In Pilatū nጩ wa -ylae: «ጋጋ nyime ni!»

⁶ -Lagጋጋጋnyaa -cian -yጋ -Lagጋጋጋdu 'kadጋጋ ጋጋጋጋnyā 'yia -Zezu -yጋ, 'in wa yia 'wጋጋጋጋጋጋ bhli. Wa nጩ: «Kጋጋ ጋ *su -gu la! Kጋጋ ጋ su -gu la!»

Pilatı nεε wa -ylaε: «Amıaa 'de 'bhu ɔ 'wɔ, 'ın a 'ka ɔ su -gɔ lakɔɔ. Nu, -we ka 'gbɔ ın 'kaa ɔ gbɔ dılı, 'ın 'yɪ we -yɔ.»

⁷ Zuifɔ nεε ɔ -yla: «-A ka tite yabhlo, 'ın wee tite nεε nu, wa 'bha ɔ, -we ka gbɔ -wa, ɔ nεε nu, -Lagɔɔ 'Yu ɔ -mıa.»

⁸ Da Pilatı 'nɔa wa wɛlı nı, 'ın ɔ nyanɔ yia -gɔbhɔ. ⁹ ɔ plaa -budu zɔ, 'ın ɔ yia -Zezu layıbha: «Mɔ -na bhɔa?» Nu, -Zezu 'nı we 'yabhlogbɔɔ 'bıgɔpali.

¹⁰ Tɔɔn, 'ın Pilatı nεε ɔ -ylaε: «-I'ın sısalı ηwe -gɔ -amı -yła? -Amı, ın ka we se ın 'ka -mı 'yıtide, 'ın ın ka 'ya we se ın 'ka -mı su -gɔ la kɔɔ, 'lee, -ın 'nı we 'ji -yi -wa yı?»

¹¹ -Zezu nεε ɔ -yla: «-In 'nı -lu yabhlogbɔɔ se -ka 'mı -gɔ, we 'nı -we ka se -Lagɔ 'nyεa -mı 'wɔbhɔ. We 'dεε 'gbɔ -mɔmɔ -laa 'mı -mı 'yu, ɔ gbɔnyuu 'yılı we 'ka -na -nɔ -zi.»

¹² Wee wɛlı nu 'bıgɔ, Pilatı 'yıbha yaa ɔ 'ka -Zezu 'yıtide, 'ın Zuifɔ yia 'wɔkpıkpıε bhli. Wa nεε: «-In -ka nyıme mıa de 'yıtide nı, -zugba -ın 'nı Wlɔmɔɔ 'wlulapılınyɔ 'kadɔɔ 'tale! Nu, nyıme -ɔ -ka gba: «Nyımaa 'wlulapılınyɔ ın -mıa» -zugba -mɔɔ mı nyımaa 'wlulapılınyɔ 'kadɔɔ tɔnyıme nya.»

¹³ Pilatı 'nɔa wɛlınya nı, 'ın ɔ yia -Zezu la ɔ 'ka 'tla. We 'bıgɔ, 'ın Pilatı yia gbɔwɔbhukpe -gɔ ladi. -Budunwεεε da -le wa mnazia la tɔkpa nya, -bha -wa. 'Mɔ wa laa «Gabata» zuifɔwɛlı 'wɔ.

¹⁴ Nu, 'yılı -we nya wa mnazia wa 'de la 'Wɔzıtıyılı 'fetu 'gbɔ, wee yılı -wa. 'Ylı nynia -glɔnyıdı, 'ın Pilatı nεε Zuifɔ -yla: «Amıaa 'wlulapılınyɔ nı.»

¹⁵ 'In wa yia 'wɔkpıkpıε bhli. Wa nεε: «'Bha ɔ! 'Bha ɔ! Kɔɔ ɔ su -gɔ la!»

Pilatı nεε wa -ylae: «'Lee, in kulv amıaa 'wlulapılınıyɔ su -gv laa?»

'In -Lagɔbɔbɔnyaa -cian yia we 'bıgɔpale: «-Amıaa 'wlulapılınıyɔ -bhlogbɔɔ, Wlɔmɔvɔv 'wlulapılınıyɔ 'kadɔ -wa.»

¹⁶Tɔvɔn, 'in ɔ yia wa -Zezu yoo 'nye, wa 'ka ɔ su -gv lakɔlv.

'Slɔja kulva -Zezu su -gv la
(Mt 27.32-44; Mk 15.21-32; Lk 23.26-43)

'In wa -yɔ -Zezu 'sɔ yia mnı. ¹⁷Wa 'kaa 'gbe 'tla nı, su -we -gv wa 'kaa ɔ la kulv, ɔ 'dε ka we -blıgba. Wa mı mnıda, 'in wa yia da -we wa laa 'Wluu 'Kvaa da nynı. (-Bha wa laa «Gɔlvgota» zuıfɔweli 'wɔ.) ¹⁸-Bha 'slɔja kulva -Zezu su -gv la. 'In wa yi 'yaa nyıma -putu 'sɔ su -gv lakɔlv. 'Yabhlo mı -Zezuu lilısɔlv, 'in 'yabhlo mıa ɔ kɔpɛsɔlv.

¹⁹Pilatı nva su falv lε, 'in wa yia we -Zezuu su -gv lakɔlv. Wee su falv -gv ɔ celia:

NAZALETIYU -ZEZU
ZUIFUV 'WLULAPILINYɔ

²⁰Nı, Zuıfv duun zelia -we mıa wee su falv -gv celıda. -We ka gbv -wa, da wa zva -Zezu su -gv, -bha cıpa 'gbe 'kadɔ -yɔ, 'in wa celı we -zakpa ta: tia zuıfɔweli 'wɔ, we 'bıgɔ vlɔmɔweli 'wɔ, 'bhie glεkıweli 'wɔ. ²¹*-Lagɔbɔbɔnyaa -cian zelia we, -bha wa mıa Pilatı -gbε, 'in wa nεε ɔ -ylae: «-Mı celıa: <Zuıfv 'Wlulapılınıyɔ> nı, we 'nı mneni we 'ka 'sa -tv! -In celı nı: <Nyıme nı nεε: -Amı-wa Zuıfv 'wlulapılınıyɔ.> »

²²Pilatı 'palia we 'bıgɔ, ɔ nεε: «-We in celıa, celıda we tv.»

23 Da 'slɔja kulba -Zezu su -gɔ la, 'in wa yia ɔ 'wɔplali dlili. Wa dlili we 'wɔ la -mnɔa, 'slɔjayu -mɔmɔ -ka -mɪ, -mɔɔ ka -mɔɔ -nɔ. 'In wa yi 'yaa ɔ -banaa zɔbana -zɔnɔ 'wɔbhu. Nu, wee -bana mɪ lbada 'naa kibhe -bhlo nya, we 'bhɔ -bli -yɔ we 'ka bhɔ -yɔ nyini. We 'nɪ pɪpɛda -mɪ. 24 Wa nɛɛ wa 'dɛkpɔa nyɪdɛ: «-A 'na ylali wee -bana -zɔnɔ -nɪ, nɪ, -a 'pa -nɪgbɪ, 'in ɔ ka -nɔ -yɔ we -ka -tɔ nɪ, -mɔɔ 'ka we 'wɔbhu.»

Nu, 'sa -we mɪa -Lagɔsɛbhɛ 'wɔ cɛlɪda 'kaa sa 'plɪ. We nɛɛ:

«Wa ka na 'wɔplali dlili wa 'dɛkpɔa nyɪdɪ.

'In wa yia -nɪgbɪ 'pa,
 -ɔ yia na -bana 'bhaa,
 wa 'ka ɔ yibheli.»

Nu, -we 'slɔja nɔa lɛ, mɔ mɪa dɛ.

25 -Zugba -Zezuu 'nyaa klaa, ɔ 'nyaa bhɔlɔ klaa, Klopasu 'ɲwnɔ Malii klaa, we -yɔ Magɪdala -ɲwnɔ Malii mɪ -bha wee *su kwesi. 26 Nu, 'in -Zezu yia ɔ 'nyaa -yɔyɪ. ɔ 'bɪnɔnyɔ yabhlo -ɔ ka zɛ ɔ -kalia, -mɔɔ mɪ ɔ 'nyaa kwesi. 'In ɔ nɛɛ: «'Maa, amaa yu nɪ.» 27 We 'bɪgbɔ, ɔ nɛɛ 'bɪnɔnyɔ -ylɛ: «-Na 'nyaa nɪ.» Tɔɔn, we 'bhɔ -bha 'wɔ, 'in ɔɔ 'bɪnɔnyɔ yia ɔ, ɔ 'dɛɛ -gbɛ bɛlɪ.

-Zezuu tɪtlɛ

(Mt 27.45-56; Mk 15.33-41; Lk 23.44-49)

28 We 'bɪgbɔ, -Zezu -yi -slɛɛn we 'jɪ nu, -lu weee ka gba. 'In -we mɪa cɛlɪda -Lagɔsɛbhɛ 'wɔ, we 'ka lɛnɔɔ 'gbɔ, ɔ nɛɛ: «In 'ka 'ma.»

29 Wee da mɪa, kalɔ nɔɔ nyida mɪ -bha. Wa faa -fuu wee kalɔ nɔ lɔ, wa bɪzɪa we suu* 'yɪliya 'wɔ, 'in

* 19:29 Wee su mɪa dɛ, *isɔpɔsu -wa.

wa yia we -Zezuu ηwe -yɔ bɛli. ³⁰ Nu, ɔ 'maa wee kalɔ nu ni, we 'bɪgʊ, ɔ nɛɛ: «We ka bhia!» ɔ -laa 'wlu zɔ tɔʊn, 'in ɔ yia tli.

³¹ Nu, 'yli -we nya wa mnazia wa 'dɛ la wa Nyapɛyli 'gbu, wee yli -wa. Wee *Nyapɛyli mia, 'yli -zɔnɔɔ 'dɛbhie -wa. We 'dɛɛ 'gbu Zuifv 'ni 'yɪbha nu, 'kwie -tʊ su -gʊ wee Nyapɛyli nya. We 'gbu wa 'yugalinya yia Pilatɪ 'yoo -zlalia mni, wa 'ka waa nyumaa bhv 'kate, 'in wa 'ka wa 'kwie su -gʊ -sa. ³² Tɔʊn, wee da wa kulba waa nyuma su -gʊ la, 'in 'slɔja yia -mɔ mni. Wa nynia -mɔ ni, 'in wa yia waa nyuma sɔ 'sɔ lʊ mia -Zezu kwesi bɛ. Wa 'katea yabhloo bhɔnya, 'bhie, wa yia 'sɔnɔɔ -nu 'kate. ³³ Wa nynia -Zezu -yɔ la, 'in wa yia we -yɔyi nu, ɔ ka tli, we 'dɛɛ 'gbu wa 'ni ɔ bhɔnya 'kate. ³⁴ Nu, 'in 'slɔjayu yabhlo yia -Zezuu gbacɪ zɔ tɔʊ ɔ 'li nya. -Bha -bhlokpade 'pɪɔn -yɔ 'nyu 'tlaa ɔ 'wʊ. ³⁵ Nyumɛ -ɔ mia -bha we zli, 'in -we 'plia, -ɔ 'yia we -yɔ, -mɔɔ -wa we dayinyɔ. Nu, wee gbɔnya ni ɔ gbaa, 'in a 'ka 'ya we dli -gʊ zʊ. ɔ gbɔdayiwɛli mi gbɔzɔnɔ nya, 'in ɔ -yi we 'ji nu, -we ɔ gbaa gbɔzɔnɔ -wa.

³⁶ -We weee mia dɛ 'plia, 'in -we mia ɛɛlida -Lagɔsɛbhɛ 'wʊ, we 'ka lɛnʊ. We nɛɛ: «Wa 'na 'ka ɔ 'kva yabhlogbɔɔ 'kate.» ³⁷ 'In wee 'sɛbhɛɛ kibhe yabhlo nɛɛ: «'In, ylaa wa yia -ɔ ka gbacɪ -zɔ wa tɔʊa.»

³⁸ Nu, nyumɛ yabhlo wa laa *-Zɛzɛfv, Alimateyu -wa, ɔ mi -Zezuu 'bɪnɔnyɔ yabhlo nya zizewiemɪ. -We ka gbu -wa, ɔ mi Zuifv 'yugalinya sɔda. ɔɔ nyumɛ ni mnia Pilatɪ 'yoo -zlalia ɔ 'ka -Zezuu 'kwie 'wɔbhu. 'In Pilatɪ yia we -yɔŋwnu. Tɔʊn, -Zɛzɛfv yia lʊ ni, 'in ɔ yia -Zezuu 'kwie 'wɔbhu. ³⁹ Nyumɛ yabhlo wa laa 'Nikodɛmʊ, -mɔɔ yi 'yaa ɔ 'bɪ mni. Nu, nyumɛ

-ɔ mɲia zɪmɛ -Zezu 'yia sabɔ, mɔ -wa. ɔ mɲia mɲida, ɔ -yɔ -lasiklɔɔ bɔtɔlv -nɔ 'sɔ, 'in wa yia mɲi. 'Mɔ wa laa *mɪli -yɔ aluɛsi. We 'wɔwɔlvɛ mɲeni we 'ka kilo glɔ -bhlo 'ya kugbua nɲni. ⁴⁰ -Zɛzɛfv -yɔ 'Nikodɛmɔ yia -Zezuu 'kwie 'wɔbhɔ. 'In wa yia ɔ 'naapɲya -we wa slua wee bɔtɔlv -lasiklv -gv, -yɔ labibeli. Nu, 'sa Zuifv mɲazɪa 'kwie -yɔ, 'bhie wa faa we gbawla 'wɔ.

⁴¹ Da wa kulba -Zezu *su -gv la, su -kpaɔ mɪ -bha. Wee su -kpaɔ, 'bhɔka -lolu, -we 'wɔ wa 'nɪa -slɔ 'kwie yabhlogbɔɔ fa, we mɪ -bha. ⁴² Nu, 'yɪ -we nya Zuifv mɲazɪa wa 'dɛ la wa Nyapɛyɪu 'gbɔ, wee yɪ -waa 'gbɔ, 'in wee 'bhɔka cɪpa -bhaa 'gbɔ, wa yia -Zezuu 'kwie -mɔ fa.

20

-Zezu 'nɪ gbawla 'wɔ -mɪ

(Mt 28.1-10; Mk 16.1-8; Lk 24.1-12)

¹ Nu, 'yɪ 'plɪ -bhlo, we 'sɔnɔv zɪgv, dimasɪ nya, da zɪ 'nɪa -slɔ ladolu, 'in Magɪdala -ɲwɔɔ Malii yia gbawla -gv mɲi. Nu, wa ka zɪmɛ we kla tukpa -boklo 'kadɔ nya, 'in Malii -talia -bha nɪ, ɔ 'nɪ wee tukpa -yɔyɪ we ɲwɛɛ. ² Tɔvɔn, 'in ɔ -yɔ -gwagwɪɛ yia Simɔ Piɛli -yɔ 'bɪnɔnyɔ yabhlo, -ɔ ka zɛ -Zezu -kalɪa, 'dɪ kwa. ɔ nɛɛ wa -yɪaɛ: «Wa ka -amɪaa -Kanyɔ gbawla 'wɔsa, 'in da wa zɔa ɔ, -a 'nɪ -bha da -yɪ.»

³ Piɛli -yɔ ɔɔ -Zezuu 'bɪnɔnyɔ yabhlo nɪ -sɔa 'wɔ, 'in wa yia wee gbawla -gv mɲi. ⁴ -Gwagwɪɛ nya wa 'dɛsɔbhie mɪa -mɔ mɲida. 'In ɔɔ 'bɪnɔnyɔ -mɔnɪ -gwagwɪɛ -zi Piɛli. Mɔɔ nɲɪa -mɔ tɪa. ⁵ ɔ kwɪa 'wɔ, 'in ɔ yia 'naapɲya -yɔyɪ -bha lasluda, nu, ɔ 'nɪ -mɔ pla. ⁶ Simɔ Piɛli yia ɔ 'bɪ, ɔ nɲɪa, ɔ plaa gbawla nɔkplɛ, 'in ɔ yia -mɔ 'naapɲya -yɔyɪ, -bha lasluda.

⁷ Ɔ ka 'ya 'naa -we wa gbuania -Zezuu 'wlu -yɔla -yɔyi. Nu, wee 'naapɪ 'nɪ we -lima glaa -mɪ, we mɪ glɪda we 'dɛɛ saa da -putu. ⁸ -Mɔv 'bɪgɔ, 'bɪnɔnyɔ -ɔ nɪnɪa tɪa, ɔ yi 'yaa gbawla nɔkplɛ pla. Ɔ 'yɪa we -yɔ, 'ɪn ɔ yɪa dɪ zɔ. ⁹ (Nu, -we mɪa -Lagɔsɛbhɛ 'wɔ cɛɪda, wa 'nɪ -slɔ we 'wɔlanɔ: nu, 'wɔ -Zezu yɪa -sɔa tɪɪɪnɪa glaa.)

*-Zezu 'tlaha Malii 'klɔ
(Mk 16.9-11)*

¹⁰ Tɔvɪn, 'bɪnɔnyɪ sɔbhɪɛ yɪa -budunwɛɛ lɔbhɪtɪ.
¹¹ Nu, Malii mɪ -bha gbawla kwesi -zugba ɔ wɪ. Ɔ mɪ wɪda, 'ɪn ɔ yɪa 'wɔkwɪɪ ɔ 'ka gbawla nɔkplɛ 'yɪɪɪɪbhɪɪ. ¹² 'ɪn ɔ yɪa -mɔ 'anzɪ 'sɔ -yɔyɪ ladɪda da wa palɪa -Zezuu 'kwɪɛ la. Yabhɪɪ mɪ ɔ 'wɪluu 'bɪgɔ, 'ɪn yabhɪɪ mɪa ɔ bhɔnyaa 'bɪgɔ. 'Wɔplalu 'pɔpa mɪa we 'wɔ. ¹³ Nu, 'ɪn wee 'anzɪ yɪa Malii layɪbha. We nɛɛ: «Bhɔɔ, lɛɛ -lu wɪɪ aɪn a?»

Ɔ nɛɛ we -yɪa: «Wa ka na -Kanyɔ -bha lasalɪ, 'ɪn da wa zɔa ɔ, 'ɪn 'nɪ -bha da -yɪ.» ¹⁴ Ɔ mɪ -we mɪa dɛ gbada, ɔ 'bhɪtɪa la, 'ɪn ɔ yɪa -Zezu -yɔyɪ, ɔ 'nɪ we 'jɪyɪbhɪɪ nu, -Zezu -wa.

¹⁵ 'ɪn -Zezu yɪa ɔ layɪbha: «Bhɔɔ, lɛɛ -lu ka 'gbɔ a wɪa? Nyɔɔ a nɔv 'yɪɪɪɪɪ?»

Maliiɪ dɪɪ 'wɔ nu, su -kpaaa lubhonɔnyɔ -wa. Tɔvɪn, ɔ nɛɛ ɔ -yɪaɛ: «-Na zukpa -wa, we -ka nu, -mɪ 'bhu ɔ 'kwɪɛ 'wɔ, gba 'mɪ -yɪa da -ɪn zɔa ɔ, 'ɪn 'ɪn 'ka ɔ 'bɔmɪ.»

¹⁶ -Zezu nɛɛ ɔ -yɪaɛ: «Malii!»

Malii 'bhɪtɪa ɔ gbɛgbɛɪn la, 'ɪn ɔ nɛɛ ɔ -yɪa zuɪfowɛɪɪ 'wɔɛ: «Wɪɪɪɪɪ!» We jɪ -wa: «-Slɔɪnyɔ.»

¹⁷ Ɔ nɛɛ ɔ -yɪa: «A 'na kpɪɪɪ 'mɪ la -nɪ, 'ɪn 'nɪ -slɔ Dɪdɛɛ -gbɛ mɪu 'gbɔ. Nu, a mɪɪ a 'ka na bhɪɪa -yɪa

gbae: na Dide, -o mia amiaa Dide nya, na -Lago, -o mi 'yaa amiaa -Lago nya, o -gbe na mnia.»

18 Toun, 'in Magidala -hwno Malii yia -Zezuu 'binonyaa -gbe mni, 'in o nee wa -yiae: «In ka -amiaa -Kanyo 'yi!» 'In o yia -we -Zezu gbaa o -yia, we 'di wa -sali.

-Zezu 'tlaha o 'binonya 'klv

(Mt 28.16-20; Mk 16.14-18; Lk 24.36-49)

19 Wee 'yli -bhlokpadee jibheza, 'binonya yia 'wlugbeli -budu zo. Nu, wa ka -buduu klolo -gballi, wa mi Zuifoo 'yugalinya sɔdaa 'gbu. 'In -Zezu yia wa glaa yi. O 'yligbe wa nyidi, 'in o nee wa -yiae: «-Lago 'nye ain 'wototve -dlɔɔ!» 20 O bhia we gbagbie, 'in o yia o -kwite wa 'klslolu, we -yo o gbaci zo. Wa 'yia Nyimaa -Kanyo -yo, 'in wa yia 'mɔna li.

21 O nee wa -yia -zakpa 'sɔnu nyae: «-Lago 'nye ain 'wototve -dlɔɔ! Nu, sa Dide tiea 'mi, 'sa -bhlokpade na tiea ain.» 22 Wee wehinya nu 'bigu, o 'paa wa -pɩpe -gu, 'in o nee wa -yia: «Zuzu 'Pɔpa -mi amiaa -nu nya. 23 A -ka nyimaa gbonyuu 'woti ni, 'in we 'gba bhua wa 'wlu. Nu, a 'ni nyimaa gbonyuu 'woti ni, 'in we tua wa 'wlu.»

-Zezu -yo Toma

24 Da -Zezu yia wee -budu zo, -zugba o 'binonya kugbua le 'sɔ glaa yabhlo wa laa Toma (-o ka 'hnu -yɔgbalɩni -wa -Zluya), o 'ni -bha -mi. 25 Toun, 'binonyaa pnii nee o -yia: «-A ka -amiaa -Kanyo 'yi.»

Nu, Toma nee wa -yiae: «We -ka nu, in 'ni poendee 'bi 'yi o -kwite, 'in in 'ni we 'bi 'wu na -kwitaya fa, 'in in 'ni o gbaci zo na sɔ fa ni, in 'na 'ka we dli -gu zu.»

26 Ləkəwlu 'pli -bhlo, 'in -Zezuu 'bınənya yi 'yaa 'wlugbeli -budu zə. Nu, Toma mı -bha. Wa ka -buduu klolonya -gbalı, 'in -Zezu yia wa glaa yi. Ɔ nɛɛ wa -yla: «-Lagə 'nyɛ aın 'wɔtɔtɔe -dlɔɔ!» 27 'In Ɔ nɛɛ Toma -ylaɛ: «Dı da -na -kwıtaya, 'in yla da na -kwıte: belıda -na sɔ, 'in fa we na gbacı zə. 'Bhu dlıɔlɔe 'bı, 'in -in 'ka dlı zɔ!»

28 Toma nɛɛ Ɔ -ylaɛ: «Na -Kanyɔ, na -Lagə!»

29 -Zezu nɛɛ Ɔ -yla: «-In ka 'mı 'yı, we 'gbu -na zva dlı, we 'nı mɔv? -Wa 'nıa 'mı 'yı, 'in wa zva dlı, 'wɔtɔtɔe -dlɔɔ mı -maa -nɔ nya.»

Wee 'sebhɛ wlu nı

30 -Zezu ka gwɛdigbonya tɔlvaa -zlo lɛnɔ Ɔ 'bınənyaa 'yıbadı, nu, -mɔv 'nı cɛlıda -mı 'sebhɛ nı 'wɔ. 31 Nu, -we -nya mıa da cɛlıda nı, -bha we mıa a 'ka dlı zɔ nu, -Zezu -wa -Lagəɔ -Bhasanyɔ -yɔ -Lagəɔ Yu. 'In, a -ka Ɔ dlı -gɔ zɔ, a 'ka 'yılıyɔgagie 'yı Ɔ 'nı nya.

21

-Zezu 'tlalıa Ɔ 'bınənya 'klv Tibeliadnyu kwesi

1 -Mɔv 'bıgɔ, 'in -Zezu yi 'yaa Ɔ 'dɛ Ɔ 'bınənya 'klɔslolu Tibeliadnyu kwesi. Sa we 'plıa mɔ nı: 2 Simɔ Pıɛlı klaa, Toma (-Ɔ wa laa -Zluya) klaa, Natanaɛlı (Galılee Kanagbe 'wɔ yu) klaa, Zebedee 'yua klaa, we -yɔ -Zezuu 'bınənya -putu 'sɔ mı -bha. 3 Simɔ Pıɛlı nɛɛ wa -yla: «'Nyu na mıa -dɔa.» Wa nɛɛ Ɔ -ylaɛ: «-Amıa mı 'ya yıda -a -yɔ -mı 'sɔ 'ka mı.» Wa mıa, 'in wa yia 'glɔ 'wɔbho. Nu, sabɔ weee 'plıa nı, wa 'nı zıbhı yabhlogbɔɔ 'bha.

4 Zlı bhlıa zlızlıe, -zugba -Zezu mı -bha wee 'nyuu nɔwɛ -yɔ. Nu, Ɔ 'bınənya 'nı we 'jıyıbhı nı, mɔ -wa.

⁵ ɔ nɛɛ wa -ylac: «ɪn! Nyimesia, a 'nɪ zibhi 'bha -nyaa?»

Wa 'palia we 'bɪɔ, wa nɛɛ: «ɪn, -a 'nɪ zibhi yabhlogbɔɔ 'yɪ!»

⁶ ɔ nɛɛ wa -yla: «A viteli 'sowli amɪaa 'glɔɔ lilisɔɔ, 'yɪa a yia.» Wa vitelia 'sowli, tɔɔn, zibhii -zlo -we wa 'bhaa, we 'wɔzuloo 'gbɔ, wa 'nɪ 'masɛɛn 'sowli 'nyu lɔ -sasɛ mneni.

⁷ 'Bɪnɔnyɔ ɔ ka zɛ -Zezu -kalia nɛɛ Pielɪ -yla: «-Amɪaa -Kanyɔ -wa!» Simɔ Pielɪ 'nɔa «-Amɪaa -Kanyɔ -wa!» tɔɔn, 'in ɔ yia ɔ -banaa -gubana 'wɔpla, nɪ, ɔ ka we 'wɔsaa 'gbɔ, 'in ɔ yia 'nyu lɔ -bho. ⁸ 'In 'bɪnɔnyaa pɪnɪ -yɔ 'glɔ yia yi, -zugba 'sowli mɪa yeda zibhi nya, wa gbize we 'wɔ. Nɪ, wa 'nɪ yaa 'nyuu ŋwɛ -yɔ latlɔɔ, sa 'bhisa 'mɛtli glɔ gbu sɪsalia wa -yɔ. ⁹ Wa 'tlaa -gɔgɔ -gɔ, 'in wa yia -bha -kapɔ 'yɪ. Zibhi mɪ 'yɪ, 'in 'floo mɪa -bha.

¹⁰ -Zezu nɛɛ wa -yla: «Zibhi -we a 'bhaa da nɪ, a -yɔ we tɔɔa yi.»

¹¹ Simɔ Pielɪ -gblaa 'glɔ 'wɔ tɔɔn, 'in ɔ yia 'sowli 'wɔgbize dɔdɔ. We mɪ yeda zibhi 'kadɪ nya, we ŋwɛ nɪnɪ zibhi glɔ gbesɔ 'ya kugbua lɛ ta (153). Nɪ, wee zibhi -zu 'wɔ, 'in wee sowli 'i yla. ¹² -Zezu nɛɛ wa -yla: «A yi a 'ka li!» Waa 'bɪnɔnyaa glaa nyɪmɛ yabhlogbɔɔ 'nɪ ŋwɛ -ka ɔ 'ka ɔ layɪbhac: «Nyɔɔ -in -mɪa?» Wa -yi we 'ji nɪ, Nyumaa -Kanyɔ -wa. ¹³ -Zezu bɛa wa kwesi, ɔ 'bhua 'floo 'wɔ, ɔ dlilia we wa 'wɔla, 'in ɔ yia wa zibhi 'nyɛ. ¹⁴ Nɪ, -Zezu -sɔa tɪtɪnya glaa 'wɔ, ɔ 'dɛɛ slɔlue ɔ 'bɪnɔnyaa -ylaa -zakpa tanɔ mɪa dɛ.

¹⁵ Wa bhɪa lilie, -Zezu nɛɛ Simɔ Pielɪ -yla: «Zaaan 'yɪ 'Simɔɔ, 'lee, -in -kalɪ na zɛ we -zi waa?»

ጋ ነደ ጋ -yla: «ጎጎ, na -Kanyጋ, -ጎጎ -yi we 'ji ኪ, ጎጎ -kali na ደ.»

-Mጋ ነደ ጋ -yla: «'Nyጎ na bhlabhlጎya.»

16 ጋ ነደ ጋ -yla -zakpa 'sጋጎ nya: «Zaaan 'yu 'Simጋ, 'lee, -ጎጎ -kali na ደ?»

-Mጋ ነደ ጋ -yla: «ጎጎ, na -Kanyጋ, -ጎጎ -yi we 'ji ኪ, ጎጎ -kali -na ደ.»

-Zezu ነደ ጋ -yla: «-ደ na bhlabhlጎ 'yliyጋጎጎ.»

17 'ጎ ጋ yia ጋ layibha -zakpa tanጎ nya: «Zaaan 'yu 'Simጋ, 'lee, -ጎጎ -kali na ደ?»

Pielu -ጎጎ yia 'wጎ -tu -kጋጎ, ኪ, ጋ ka ጋ layibha -zakpa ta: «'Lee, -ጎጎ, -ጎጎ -kali na ደ?» We 'gbጎ, ጋ ነደ ጋ -yla: «Na -Kanyጋ, -ጎጎ -yi -lu weee 'ji: -ጎጎ -yi we 'ji ኪ, ጎጎ -kali -na ደ.»

-Zezu ነደ ጋ -yla: «'Nyጎ na bhlabhlጎ. 18 ጎ ነደ -ጎጎ -yla gbጋጎጎ sa ኪ, da -ጎጎ ጎጎ nyimesጎጎ nya ኪ, -na ጎጎ gbaa -na -ጎጎ, 'ጎጎ -na ጎጎ ጎጎ -ጎጎ 'yibhaa. ኪ, -ጎጎ -ka ጎጎ ኪ, -na ጎጎ -na yia 'wጋጎ, 'ጎጎ nyima -putu yia -na -ጎጎ -gbaa, 'ጎጎ wa kwaa -ጎጎ da -ጎጎ 'ጎጎ 'yibha.» 19 (-We -Zezu gbaa ጎጎ, sa Pielu 'kaa ጎጎ, 'ጎጎ ጋ 'kaa -Lagጋ 'ጎጎ -ጎጎ ጋ -ጎጎ 'wጎ, 'ጎጎ ጋ ጎጎ -sloluda.) 'Bhie, -Zezu ነደ Pielu -yla: «'Yi 'ጎጎ 'ጎጎ.»

20 Pielu 'bhitia la, 'ጎጎ ጋ yia wa 'ጎጎ -gbጎጎ 'ጎጎጎጎጎ -ጋ ka ደ -Zezu -kalia -ጎጎ wa 'ጎጎጎጎጎ. (Nyime -ጋ, wa ጎጎ ጎጎጎጎጎ, -ጋ ጎጎ -Zezuu gbጎጎጎጎ 'wጎ, 'ጎጎ ጋ yia ጋ layibha ኪ, ጎጎጎጎ 'ka ጋ wla ኪ, ጎጎ -wa.) 21 Pielu 'yia ጋጎ 'ጎጎጎጎጎ -ጎጎ, 'ጎጎ ጋ yia -Zezu layibha: «'ጎጎ -ጎጎጎጎጎ ጎጎ da na?»

22 -Zezu ነደ ጋ -yla: «ጎጎ -ka 'yibha ኪ, ጋ -tu -bha, 'ጎጎ ጎጎ 'ka ጎጎ ኪ, 'lee, ጎጎ -lu -ጎጎ 'ka -ጎጎ ጎጎጎጎጎ? -ጎጎ, ጎጎ 'ጎጎ 'ጎጎ!» 23 ጎጎጎጎ, 'ጎጎ we 'ጎጎ yia 'ጎጎ 'ጎጎጎጎጎ glaa ኪ, ጋጎ 'ጎጎጎጎጎ -ጎጎጎ 'na 'ka ጎጎ. ኪ, -Zezu 'ጎጎ gba: «ጋ

'na 'ka tli.» Nu, ɔ nɛɛ: «In -ka 'yɪbha nu, ɔ -tu -bha, 'in in 'ka lɔ yi ni, 'lee, lɛɛ -lu -mɔv 'ka -mɪ nɔnva?»

²⁴ Nu, ɔɔ 'bɪnɔnyɔ -bhlokpade -wa we dayɪnyɔ, 'in mɔ cɛliɑ we. -A -yi we 'ji nu, -we ɔ gbaa, gbɔzɔnɔ -wa.

²⁵ -Zezu ka gbɔv -zloo tɔlvɑ lɛnv. Nu, sa we 'plɪɑ, we -ka 'sa wa cɛli we -bhlo -bhlo ni, we 'wɔzuloɔ 'gbɔ, wee 'sɛbhɛnyɑ 'na 'ka yaa dɔdɔ weee -gɔ mneni.

**W^Ususlolue loluu 'εbhε
New Testament in Kouya**

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kouya

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Information sur le droit d'auteur

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. tous droits réservés.

Ce texte de traduction vous est rendu disponible sous termes du Creative Commons License: Attribution-Noncommercial- Pas de travaux dérivés. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) En outre, vous avez l'autorisation de mettre le texte sous différents formats de fichier, tant que vous ne changez pas le texte ou la ponctuation de la Bible.

Vous pouvez partager, copier, distribuer, transmettre et extraire des parties ou des citations de ce travail à condition que vous incluiez l'information sur le droit d'auteur ci-dessus:

- Vous devez donner Attribution au travail.
- Vous ne devez pas vendre ce travail pour en tirer profit.
- Vous ne devez effectuer aucun travail dérivé qui puisse changer les mots ou la ponctuation en l'état des Saintes Ecritures.

Les autorisations au-delà du canevas de cette licence peuvent être disponibles si vous nous contactez au travers de votre demande.

Le Nouveau Testament

en Kouya

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kouya

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

6b111f8e-be6f-55f2-a7a8-c43583754a65